1900. HARMINCZNEGYEDIK ÉVFOLYAM. 147. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, MÁJUS 30.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Osztrák napfogyatkozás.
A herczegovinai rémuralom. (Mohamedánok panasza.)
A delegációk.
„A piksziabe szoritott ételt". (Ugron Gábor a liferálásokról.)
A Dreyfus-ügy felujitása.
A transzvál háboru.
A király látogatásai.
A városok kongresszusa.
A mintaférj. (A vigszinház ujdonsága.)
Hollán Ernő halála.
A bécsi lóversenyek eredménye.
Tárcza: Az uj Firenze. Irta: Szana Tamás.

Osztrák napfogyatkozás.

≈ Részleges napfogyatkozást jelentett tegnapra a csillagászati tudomány. A csillagászati esemény az előre hirdetett propramm szerint pontosan bekövetkezett és be is végződött. Bezzeg másképen van azzal a napsötétedéssel, mely Ausztria felől borul alkotmányosságunk látóhatárára. A dualisztikus kiegyezés változhatlan rendjénél fogva Ausztria volna ma is az a központi nap, a mely körül a mi szegény magyar glóbusunknak mint afféle alárendelt bolygónak kell előirt alkotmányos körforgását végeznie. De már hosszabb idő óta a cseh hold obstrukcziós eljárással odatolakodott az osztrák nap elé és folyton szélesbedő mély árnyékot vet a közösügyes alkotmányosság boldog világára. A mi hirneves kormányzati asztrologusaink egyáltalán nem látták előre, hogy az örök 67-es világrendben, melyet ők minden reggel és este dicsőitenek, ilyes rendkivüli intermezzo eshetik meg. Hiába törik azóta is bölcs fejeiket, hiába bámulják folyton összes félhivatalos famulusaikkal együtt a vak eget, nem tudnak annyira sem eligazodni, hogy részleges-e az a napfogyatkozás, a minek szürkületében botorkálnak, vagy teljessé fog-e válni, csak muló sötétség lesz-e, vagy mélységes hosszu éjszaka, a bölcs világrend fölfordulása? Idáig csak ugy fordult, hogy a mikorára az ő jóslataik szerint a sötétség zónáján már át kellett volna haladnunk, sürübb, ijesztőbb homályba merültünk bele. Sötétedik, sötétedik folyton, lassan-lassan végtelen fekete éj ereszkedik le reánk. Mit segit ezen, hogy akad ugrifüles vagy jámbor officziozus, ki a teljes sötétségben még jobban látja ragyogni Széll Kálmán halántékai körül a dicsőséges glóriát és lelkendezve orditozza, hogy tündöklik előtte az örök fényforrás, besugározza már a világot és megvált bennünket az éj rémeitől?

Napfogyatkozást fekete üvegen át tanácsos nézni, és az osztrák alkotmányosság elsorvadásával szemben is csak a pesszimizmus legsötétebb szemüvege ajánlatos. Az emberek méltán hihetik, hogy az egész 67-es planéta-rendszerbe végzetes zavar ütött bele. Elfogyott immár az az utolsó biztatás is, mely a delegácziók tanácskozásai közben folytatott magánértekezésekből sugárzott ki. A csehek megmondták kereken már delegácziós beszédeikben, hogy ők mindenekelőtt formális elégtételt követelnek a nyelvrendeletek visszavonásával elkövetett sérelemért. Viszont a német pártelnökök konferenciája legutóbb egyszerüen kijelentette, hogy neki semmi mondanivalója sincsen. Pünkösd után egybegyül ujra az osztrák reichsrath, de nyomban ujra az obstrukczió korlátjába kell ismét ütköznie. Azt hiszik, utoljára történik ez: mert a Körber-kormány élni fog a koronának már megszerzett felhatalmazásával és feloszlatja a reichsrathot. Igaz, hogy egyéb már alig is történhetik az osztrák alkotmányosság próbautján. Hogy az osztrák alkotmányosság felfordulása mellett legalább a közösügyek delegácziós tárgyalása fenn ne akadjon, eddig egy-egy kormányt áldoztak fel majd a németek kedvére, majd a csehek kedvére. Most már ezek az ütőkártyák ki vannak játszva és a kormány feláldozása nem vezetne semmi czélhoz; a Körber-minisztérium nem is gondol arra, hogy helyét elhagyja.

De micsoda döreség volna azt remélni, hogy uj választások ismét az alkotmányosság szabályos medrébe terelhetik az elfajult párt- és fajharczokat. Ellenkezőleg bizonyos, hogy az általános választások viharzása szörnyen meg fogja duzzasztani és minden irányba szét fogja ömleszteni a féktelen szenvedélyek áradatát. Az általános választások elrendelésével mint az utolsó alkotmányos formula alkalmazásával a Körber-kormány legfölebb lelkiismeretét kivánná megnyugtatni, mielőtt a végső leszámoláshoz folyamodnék. Milyen csodálatos látvány, királyok és népek bámulhatnak rája, hogy az ősi osztrák dinasztia teljes erejéből igyekszik megmenteni az osztrák parlamentárizmus szervezetét; ellenben az osztrák népek minden oldalról romboló csákánynyal, löporos aknákkal törnek ellene. Micsoda keservesen megható kép az, a mikor Körber, a törzsökös osztrák bürokrata kézösszekulcsolva esdekel a parlamenti pártokhoz, hogy ne semmisitsék meg a népek alkotmányos kormányzatának utolsó lehetőségét!

Hiába itt az esdeklés, mikor épen ez a képtelenül gyászos siralom a halálos betegségnek igazi bizonysága. Az osztrák tartományok ama közös és teljes alkotmányossága, melyet a dualisztikus kapcsolat megkövetel, idáig nem volt egyéb, mint a kör négyszögüsitésének kisérlete és legkevésbbé sem jutott még a történiai jegeczedés folyamatába. Az alkotmányosság próbája visszavetette Ausztriát az államalakulás kezdetleges stádiumába, a mikor állam és nemzet ellentétes erőket jelentenek. Állam, melynek nincs népe, és népek, melyeknek nincs államuk. Ha ez a modern Ausztria nincs a történelmi gondviselés könyvében teljes felbomlásra kárhoztatva, akkor is még egész emberöltők harczainak kell egymás fölébe tornyosulniok, még elkövetkező nemzedékek szenvedély-kratereinek kell tökéletesen kiégniök, mielőtt az államszervezetnek és a nemzeti fejlődésnek tartós és természetes formái kidomborodhatnak és a mindennapi életfolyamat kemény, megbizható kérgévé válhatnak. És ehhez a félig kezdődő, félig bomló alkotmányos világgal hozták benső kapcsolatba a mi bensőleg egységes, történelmileg fejlett alkotmányos szervezetünket. A mi ősi államunkat önczél nélkül forgó planétául aljasitották olyan osztrák nap vonzó körébe, a mely csak gőzöknek és gázoknak formátlan, kezdetleges kevereke, nem is az önfényü állócsillagok közül való, hanem vadul kóválygó, idegen égitestekhez gravitáló, minden pillanatban szertehullással fenyegető, üstökösfajta. Meddig birjuk ezt a különös világrendet, törhetik rajta fejöket a mi bölcs asztrológusaink.

Ugy látjuk, a mi bölcseik és ugrifüles famulusaik már csak ugy tesznek a napfogyatkozással, mint a törökök, kik abban a hitben, hogy gonosz dsinek akarják kioltani a fénytárasztó égitestet, irtózatos lármával gondolják elriogatni őket. Mikor a nap ismét kibujik, a jámbor törökök azt képzelik, hogy csakugyan dörömbölésökkel és durrogatásukkal mentették meg. De nálunk egyre csak sötétedik, sötétedik, és a nép meggyőződik róla, hogy épen asztrológus bölcseink fejében a legtökéletesebb sötétség honol, akárhogy látják is néhányan Széll Kálmán feje körül a napfény glóriáját.

Budapest, május 29.

A hivatalos lap és az „erdélyi püspök" czim. Közöltük pár nap előtt a közoktatásügyi miniszter leiratát, a melyben közli, hogy az „erdélyi püspök" czim használata helyes, de viszont az „erdélyi róm. kath. püspök" czim is jogosult, mert a jelenlegi coadjutor kinevezéséről szóló királyi kéziratban is az utóbbi czim fordul elő. Ezzel szemben ma a gyulafehérvári „Közmüvelődés" és a néppárt közlönye, az „Alkotmány", többek közt a következőket irják:

«A miniszter okoskodásának egyik legcsattanósabb és döntő argumentumaképen azt hozza fel, hogy az «erdélyi római katholikus püspök» czim használtatott annak a legfelső elhatározásnak a szövegében is, melylyel ő felsége a jelenlegi püspök urat *Lönhardt* Ferencz püspök mellé utódlási joggal segédpüspökké kinevezte . .» *Hát ez nem igaz.* A királyi kéziratban, melyet lapunk jövő számában fogunk közjegyzőileg hitelesitett másolatban közölni, erdélyi püspök szerepel. Hogy a hivatalos lap *tévedésből vagy szántszándékkal* hozta-e az «erdélyi római katholikus püspök» czimet, arról nem akarunk ezuttal bővebben szólani.»

Nagyon természetes, hogy ennek a közleménynek okvetlen lesz valami következménye.

A képviselőház pénzügyi bizottsága junius 1-én délelőtti 11 órakor ülést tart, melynek tárgya: a mezőgazdasági munkások és cselédek segélypénztáráról szóló javaslat.

A herczegovinai rémuralom.

Mohamedánok panasza.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Politikai körökben az *Egyetértés* legutóbbi számának az a közleménye, mely a Budapesten tartózkodó herczegócz küldöttség odysszeájáról és a herczegovinai mohamedánok szomoru sorsáról szólott, nagy feltünést keltett.

Kállay Benjámin eddig mindig olybá tüntette föl a helyzetet, mintha Bosznia-Herczegovina valóságos Eldorado volna és mintha a benszülöttek egészen el volnának ragadtatva az ő regimejétől. Ugy tüntette föl a maga működését, mintha az csupa áldás volna Bosznia-Herczegovina lakosaira nézve és mintha az okkupált tartományok emberei még legszebb álmaikban se láthattak volna különb állapotot, mint a milyen uralkodik mostanában náluk.

A mohamedán küldöttségnek Budapesten való megjelenése aztán egyszerre lerántotta a leplet Kállay Benjámin charlatánságairól. Egész meztelenségében, egész megdöbbentő szomoru voltában áll előttünk az okkupált országok lakosainak, főleg a mohamedánoknak a szörnyü helyzete és nem tudjuk, mit bámuljunk jobban: azt a rövidlátóságot-e, melylyel az osztrák tisztviselők végzik a dolgukat Boszniában és Herczegovinában, avagy, — hogy erősebb kifejezést ne használjunk — azt a brutalitást-e, melyet azok az urak az ő működésükben kifejtenek?

A politikai körök ugy vélik, hogy a történtek után Kállay Benjámin, a boszniai alkirály eljátszotta kis játékait, és mi egy csöppet se sajnálkoznánk rajta, ha Kállay csakugyan elhagyná állását. Sem az ott lakók szempontjából, sem a magyar érdekek szempontjából. Mert a milyen felhaborító módon bántak el Kállay emberei a megszállott tartományok népével, ép olyan roszszul védte meg Kállay Benjamin, a ki pedig magyarnak mondja magát, a magyar érdekeket.

Egyébként pedig a mohamedán küldöttség még mindig nem tudott eredményt elérni és még mindig várja, hogy a király elé mehessen és elpanaszolhassa azt a sok sérelmet, melynek a mohamedánok folyton folyvást ki vannak téve.

*

A bosznia-herczegovinai állapotokról kapjuk beavatott részről a következő sorokat:

Kállaynak eddig igen könnyü dolga volt, mert az okkupált tartományokat alig ismerte valaki eléggé. Igaz, a mint ő is tegnap emlitette, jártak ott magyar delegátusok, képviselők, turisták, egyletek, de azok nem lattak egyebet, mint Ilidzsét, gyönyörü épületeket, hoteleket, versenyeket, vadászatot, részt vettek hangversenyeken stb. a nélkül, hogy jókora szállodai számlát prezentáltak volna nekik, mint Budapesten a most itt időző boszniai mohamedánoknak, mert az olyan költségeket „vendégszeretetből" viseli a bosnyák kormány a nép verejtékén szerzett pénzből.

A sok ünnep, mulatság között a vendégnek nincs alkalma közelebbi érintkezésbe lépni a néppel, pedig igen érdekes dolgokat látna! Látná, hogy miképen él a szegény nép, hogy *lisst helyett az ugynevezett „Kozbec" nevü füből készült kenyeret eszi*; megismerné azt a nyomoruságot és azokat az okokat, a melyek a szegény mohamedán népet rákényszeritik, hogy hazáját elhagyja, hogy a távoli Ázsiában keressen uj otthont.

De ha sikerül is egy-két vendégnek a nép közé keveredni, nem tudhat meg semmit, és pedig azért nem, mert a nép panaszkodni sem mer.

Ezt mindenki képtelennek, sőt lehetetlennek tartaná, pedig ugy van, mert a kormány már erre is gondolt és megtette intézkedéseit, a melyek igen hiven jellemzik azt a kormányrendszert, a mely hivatva van az okkupált tartományok czivilizáczióját és fejlődését előmozditani.

Ez az intézkedés igen egyszerü. A kormány elküld a nép közé egy hivatalnokot, a ki ismeretlen az emberek előtt, ellenzéki beszéddel felbuzditja a vele érintkezőket, az egyszerü nép bizik benne, elpanaszolja bajait, de alaposan meg is járja, mert *másnap az illetők meghivást kapnak a rendőrségtől, a hol tudtukra aáják, hogy tegnap egy idegennek hazugságokat beszéltek és ezért szigoruan megbüntetik őket.*

Ezzel az eljárással elérték azt, hogy most már senki sem panaszkodik, mert nem mer; szóval, bizalmatlanná teszik a népet.

Természetesen Kállaynak ily módon könnyü a delegácziókban kijelenteni, hogy *a küldöttségek csak saját ambicziójuk folytán utazgatnak hol Bécsbe, hol pedig Budapestre.*

Szerencsére a mostani mohamedán deputácziót, belátva az eddigi kisérletek eredménytelenségét, a magyar sajtóhoz folyamodott, a mely valóban magáévá tette is az ügyet, a melyért ők szivük mélyéből hálásak is.

A magyar sajtó érdome, ha a boszniai rejtély homályából némi világosság is kisugárzik.

Az „Egyetértés" legutóbbi száma Kállaynak a bosnyák mohamedán deputáczióra vonatkozó nyilatkozatának legnagyobb részét a kellő értékére szállitotta le.

Emlitette Kállay, hogy a statutum az izlam elvébe ütközik, mivel az izlamban minden „felülről" jön, és semmiféle autonómiát nem tür meg. Ez a „nézet" lehetett talán a török uralom alatt helyes, mert akkor az uralom a mohamedánok kezében volt és hitük védelme biztositva levén. semmiféle garancziákra, autonomiákra nem volt szükségük, de *most a helyzet megváltozván, az erőszakos katholizálás következtében életszükségletté lett a mohamedán autonómia.* Azután a dolog nem is ütközik az izlam dogmájába.

Az sem felel meg egészen a valóságnak, hogy a kormány egyenlő mértékben segélyezi az egyházakat, mert a katholikusok, a kik 100.000-en vannak, 99.000 frt segélyben részesülnek, mig ellenben a gör. keletiek 650.000 lélekre 102.000 frt és végre a mohamedán vallásuak, kiknek száma 560.000, 66.000 frt segélyt kaptak, ennek is nagy részét „Seriát" iskolára fordiják, a mely a horvátság melegágya.

A mi az ellennyilatkozatokat illeti, azokról kár beszélni is. A ki a fentebb előadottakat elolvassa, bizonyára nem fog azoknak hitelt adni, annyival is inkább, mert ily nyilatkozatokat csak hivatalnokok irnak alá és mohamedán papok, a kik jól tudják, hogy ellenkező esetben ugy járnának, mint a mostari mufti, kit egyszerüen elcsaptak.

Az uj Firenze.

Irta: Szana Tamás.

Firenze, május 21.

Hálát adok az én jó istenemnek, hogy évek előtt még láthattam a régi Firenzét titokzatos, szük utczáival, zajos Mercato Vecchiojával és zordonan érdekes régi házaival. Órákig elbolyongtam a sötét épületek tömkelegében; meg-megálltam bámulni a századok rombolásával daczoló paloták ablakainak vasrostélyát, a kapuk rámájának művészi kézre való márvány-diszitését. S a mint eképen elmerengtem egy-egy régi épület komor homlokzata előtt: mindig vártam, mikor lép ki onnan valamelyik renaissancekori jó ismerősöm, hogy tollas kalapban, oldalán spádéval meginduljon a Piazza della Signoria felé, hirt venni a napi eseményekről s gyönyörködni az élet szépségeiben.

Manapság, ha Firenzének erre a pontjára visz az utam, már jóformán mit sem látok a régi városból. Az uj idők romboló szelleme elsöpörte a történelmi emlékekben gazdag régi épületeket s helyükön szabályos négyszögü teret teremtett, közepén Vittorio Emanuele elmaradhatatlan lovasszobrával, Zocchi művével, melynek épenséggel nem válik előnyere, hogy pár száz lépésre távolabb szintén áll egy lovasszobor: az I. Cosimo szobra, Giovanni da Bolognától. És három oldalról minő épületek veszik körül ezt az emléket! Sárgára mázolt, sivár, három- és négyemeletes bérházak, hasonlók a mi körutaink ember-magazinjaihoz. Ha Benvenuto Cellini véletlenül kikelne a sirjából s ezen a piaczon körültekintene, bünbánólag nyujtaná jobbjat Ammanatinak s bocsánatot kérne tőle, hogy egykor oly kicsinylőleg nyilatkozott művészetéről. Az pedig már az epéjét forralná föl, ha esti órákban a Gabrinus-csarnok elé tévedne s hallaná, hogy a fehérkötényes, fürge camerierek ékes német nyelven tizperczenkint mint kiabálják: Friss csapolás, friss csapolás! Azt hiszem, a kardja nem maradna a hüvelyében s nagygyorsan szétkergetné a gyorslábu népséget s vele együtt a sörös kancsók mellett dőzsölő idegen kompániát.

Mert tagadhatatlan, hogy ezt a telepet a modern Firenze központjában jóformán csakis az idegenek látogatják. Ritkán hallunk itt olasz szót, de annál sürübb a német és angol társalgás. A született olasz a szemben levő kávéházban huzódik meg kávéja és lapjai mellett, a minek mellesleg az a haszna van, hogy a *Gambrinus* zenekarának polkáit és keringőit ingyen hallhatja. És ez nem kis poziczió az olasz középosztálynál, mely kedveli a kávéházakat, de nagyon megnézi és könnyelmüen nem bocsátja utra a centesimokat. Ezért aztán a ledérebb szórakozási helyek, a Caffé chantant-ok divatja Firenzében teljesen ismeretlen. A firenzei polgár ilyen léhaságokban nem talál szórakozást. Az angolok beözönlése különben is nagyon komolyllyá és erkölcsössé tette a város lakosságát. Firenzében nyilvános helyeken nőket férfi-kiséret nélkül nem bocsátanak be s a nagyvárosok, köztük a mi kedves Budapestünk „éjjeli pillangói" itt jóformán ismeretlenek. Ha éjfél felé a köztereken vagy népesebb utczákon egy-egy végigsuhan: a szemfüles rendőr rögtön mellette terem és követi jobb sorsra érdemes kitartással. Nemrég a Via Speziali sarkán csődület támadt. A sétalók a rendőrt s egy éjjeli pillangó körül csoportosultak. „Miért állitotta meg azt az urat?" — rivallt ra a rendőr a piros festék alatt is sápadozó leányra. — „Azt kérdeztem, hogy hány óra van", — mondja ez akadozva. — „Azt tőlem kellett volna kérdeznie; különben majd megtudja mindjárt a rendőrségen. Gyorsan, előre!" És bekisérte a leányt, nagy örömére a hosszu lábu, tátott száju angol kamaszokat féltékenyen őrző ladyknek.

Firenze uri osztálya nem igen látogatja a kávéházakat. Csak a Caffé Doney lát a késő délutáni órákban jobb közönséget, ha a Corsora siető diszes fogatok a Via Tornabuonin végig robognak. És ez a Corso sem egyformán népes az évnek minden időszakában. Nyáron Firenze elhagyatott, kihalt, szomoru város. Reggeli nyolcz órától délután négy óráig alig lehet embert látni az utczákon; vagy ha látunk: az idegen, kit kellemetlen sétákra kényszerit az idő fölhasználásának vágya vagy a nagy kiváncsiság. Négy óra után árnyék száll az utczák izzó kövezetére, az ablakokat lassan kinyitják, hogy a légáramlat betódulhasson. Majd kitárulnak az óriási kapuk is, a boltozatok alól Firenze urai fényes fogatokon, liberiás cselédséggel sietnek a Cascinák felé, hogy ismerőseikkel találkozzanak.

A Cascinák a főrendűek városligetje, azzal a különbséggel, hogy ott kevesebb a por és több az árnyék. Ott gyülekezik össze a délutáni órákban a város előkelő világa, s az idegenek is legörömestebb ott mutogatják magukat. Ezért nincs a világnak olyan városa, a hol aránylag több és fényesebb fogat volna látható, mint Firenzében. A fogat és a páholy itt nélkülözhetetlenek. A kinek fogatja és páholya van: az ur; a kinek nincsen, hijják bár Rohannak vagy Corsininek, elvész a tömegben.

A Cascinákba a Porta del Praton át jutunk, s a park közepe táján találjuk a Piazzonét csinos kaszinójával, melyet a város lakosságának szine és java látogat. Az Arno és Mugnone által határolt Cascináknak két sétánya van: a nyári és a téli sétány. Meleg napokon mindenki a faktól árnyékolt utakat választja, télen pedig a Lung Arno napos oldalát. Lényegében mindakettő arisztokratikus sétány; a köznép tiszteletteljes tartózkodással kerüli, s a középosztály is csak hetenkint egyszer keresi föl — vasárnap délután.

A séta ideje alatt a fogatok az utak szélein várakoznak. Hat óra után mindenki fölkeresi a maga kocsiját; a kocsisok minden szó nélkül a Piazzone felé hajtanak s itt ujra megállanak, a nélkül, hogy valami jelre várakoznának. Igy nyujtja a Piazzone a szabadban tartott cercle olyan látványát, a minővel Európának más városa nem dicsekedhetik. Ezen a téren mindenki látogatásokat tesz és fogad. A hölgyek a kocsikon maradnak, a férfiak pedig lovon vagy gyalog, egyik fogattól a másikhoz mennek, hogy a nap eseményeiről csevegjenek. Ha valamelyik férfi a kocsi hagcsójára lép, arra egész határozottsággal ráfoghatjuk, hogy rokon vagy nagyon bizalmas barát. Hasonló merészséget, hasonló előjogok nélkül, csak a gyapju- vagy szappan-kereskedésből meggazdagodott angolok engednek meg magoknak. A bizalmas társalgást csakis a virágárusleanyok zavarják, kik ibolya- és rózsabokrétákat szórnak a kocsikba. Aztán ők is tova sietnek s csak másnap reggel mutatják magokat Doney-nál vagy Giacota czukrász-boltja előtt, hogy jarandóságukat beszedjék a gavalléroktól. Különben masnap is csak az fizet, a kinek épen kedve tartja. Firenzében a virág nagyon olcsó, hiszen már Benvenuto Cellini megirta, hogy ez a város a „virágok városa."

A cercle rendesen esti nyolcz óráig tart. Ekkor a rétre gyönge párázat kezd borulni s ennek a párázatnak a megjelenése minden csöngetésnél sürgetőbb jeladás a távozásra, mert azt tartjak róla, hogy a köszvénynek és a rheumatikus betegségeknek szülő anyja. Ha ez a párázat nincsen: a firenzeiek halhatatlanok vagy legalább is száz évet élnek. A társaság szétoszlása csak pár perez müve. Egy negyed kilencz után a Piazzone már jóformán üres; nem maradnak ott csak az idegenek, kik nem ismerik s ennélfogva nem is félik a veszedelmet.

Az uri fogatok a Ponte S. Trinitánál bekanyarodva s a Via Tornabuonin végighaladva, oszlanak szét a városban, nagy örömére a nemesi kaszinó jeunesse dorée-jának, mely ekkorára már ellepte a Doney-kavéház ablakait s a járdát a Giacota czukrászboltja előtt. A jeunesse dorée-t itt Firenzében tizennyolcz és hatvan év között váltakozó fiatal urak alkotják. Kivétel nélkül a legujabb angol divat szerint öltözködnek, s csaknem olyan hangosan társalognak, mint 1870 után, nyilvános helyeken a porosz urak. Minden elhaladó fogatra meg van az észrevételök; ismerik a város pletykáit alaposan s jaj annak, a kire megorrolnak. Azt kell hinnem, hogy folytonos rettegésben tartják a közönséget, mert a firenzei uri fogatok a kritikus csoport közelében csaknem kivétel nélkül lépésben haladnak el, s a hölgyek mosolygó arczczal és erős fejbólintással fogadják az üdvözléseket. Az idegen ezek után az üdvözlések után a kocsiban ülő nők társadalmi állását egész biztossággal megállapitja. Minél feszesebb pose-ban s minél mélyebben emeli meg kalapját a jeunesse dorée, annál magasabb állást foglal el a kocsi tulajdonosa. Vannak tulságosan mély kalapemelések is, de ezeket már mosoly kiséri, ennélfogva gyanus természetüek.

A firenzei előkelő világ másik találkozási helye a Pergola-szinház. Egykori nagy jelentőségét elvesztette; de a téli saisonban még mindig szép közönséget és nagy fényüzést lát falai között. A Londonból, Párisból, Péterváról érkező idegenek magukkal hozzák a legujabb divatokat s Firenze még mozogni tudó arisztokracziája ugy kél versenyre velök, hogy a szekrényekből előszedi családi ékszereit, régi csipkéit, egykori nagy gazdagságaznak rozoga maradvanyát. Egy-egy páholy közönsége aranyhimzésü ruháival és lehelletszerüen könnyü velenczei csipkéivel még ma is olyan hatást tesz reánk, mintha Taolo Veronese valamelyik festményének alakjai kelnének uj életre előttünk.

Midőn Firenze még a toscánai fejedelem székhelye volt, a Pergolában nemcsak látni, hanem hallani is lehetett érdekes dolgokat. Az öreg Dumas följegyezte, hogy a szinház közönsége előadás után nem sietett ki a nézőtérről, hogy kocsijára az előcsarnokban vagy a lépcsőkön várakozzék, mint ez a mi szinházainkban szokásos; hanem a társalgótermet kereste föl, hol a következő nap programmját megállapitotta s a csak imént véget ért előadásról kritikat mondott. A ki időt szakitott magának arra, hogy ebben a társalgó-teremben néhány perczet töltsön, egymás után lathatta távozni az ősrégi firenzei családokat, azokat, a melyek hazájok történetében a tizenkettedik századtól kezdve le napjainkig jelentékeny szerepet játszanak. Láthatta a Corsiniket, Albriziket, Pazzikat, Capponikat, Guicciardinieket s a Gherardecsákat is, kiknek jelenléte a fényes társaságban azt bizonyitotta, hogy a hirhedt ős nem falta föl mind a gyermekeit, miként azt Dante hirdeti a *Divina Commedia*-ban. Csak az hiányzott, hogy a terem valamelyik sarkából Lorenzo il Magnifico is előlépjen s méltóságteljes meghajlással fogadja az üdvözléseket.

Firenze ezt a fényes arisztokráciát nagy részben elveszitette. A régi családok kihaltak, vagy a mi még tragikusabb: elszegényedtek. A hires paloták, melyek egykor fényes ünnepelyeket, vidám lakomákat láttak falaik között, közigazgatási vagy kulturális czéloknak szolgálnak, ha ugyan modern kényelemmel és izléstelenséggel fölszerelt szállókká nem alakittatta át azokat a későbbi tulajdonos élelmessége. A Lung' Arno mentén ma már minden harmadik palota vendéglőgadó, s előcsarnokában, hol egykor livrés és hajporos inasok ásitoztak, facchinók és frakkos pinczérek várják az érkező vendégeket.

A csodálatos Palazzo Strozzi azonban még áll a maga fenséges egyszerüségében. Századok haladtak el felette a nélkül, hogy rajta a rombolásnak legkisebb nyomát is hagyták volna. Ez a palota nem mészszel és czementtel egymáshoz illesztett téglák halmaza, hanem valósagos sziklából metszett kőtömeg. Ha a Piazza della Signoriáról hazafelé megyek, mindig megállok ez előtt a csodás palota előtt, hogy a renaissance korát lelkiszemeim elé idézzem. Nincs történetirás, nincs krónika, beszéljen bármilyen részletesen és szinesen, mely jobban megismertetne a XV. század szokásaival, erkölcseivel, szerelmeivel, féltékenykedéseivel és gyülölködéseivel, mint ez a kövekből összerakott könyv. Benne van ebben a feudalizmus teljes egyéni hatalmával; ha valaki már eddigelé gazdag volt arra, hogy magának ilyen palotát épittethessen: semmi sem akadályozta meg abban sem, hogy fejedelmének alkalomadtán hadat üzenjen.

Ez a csodalatos épület még ma is a Strozziak nagy családjának a tulajdona. Régen Firenze történetének sok nagyfontosságu epizódja játszódott

A mi pedig az igen „tudós" szavniki muftit illeti, a ki az állitólagos ellenmozgalmat vezeti, az illetőről Bosznia- és Herczegovinában mindenki tudja, hogy *már kétszer tört ki rajta az őrület.*

Azt az állitást pedig, hogy Bosznia-Herczegovinában teljes megelégedés uralkodik, és csak egy pár ambicziózus ember izgága viselkedése adja meg az elégületlenség látszatát, fényesen czáfolja meg az a tény is, hogy ép most van itt egy 60 tagból álló gör. keleti küldöttség is, a mely hasonló természetü panaszokkal akar a felség szine elé járulni, mint a mosztári küldöttség.

*

A mohamedánok küldöttsége ma felkereste *Visontai* Soma orsz. képviselőt, a ki mint *Tomics* Jása volt védője ismerős előttük és fölkérték, hogy támogassa őket és lehetőleg eszközöljön ki nekik audiencziát *Széll* Kálmán miniszterelnöknél.

Visontai Soma ezt készséggel meg is igérte, de a miniszterelnök ma annyira el volt foglalva a delegáczióval, hogy a *kihallgatás nem történhetett meg.*

„A pikszisbe szoritott étel."

— Ugron Gábor a liferálásokról. —

Előttünk fekszik egy érdekes kis pamflet, a melyet *Ugron* Gábor irt alá s a melyet az 1896. évi választások alkalmával osztogattak a *nagyajtai* kerületben, a hol *Weisz* Berthold, akkor még konzervgyár tulajdonos volt a kormánypárt jelöltje.

Vele szemben *Tankó* János tanár volt az Ugron jelöltje és a Tankó érdekében bocsátotta ki Ugron — mint egy erdélyi lap jelenti — a következő felhivást:

Kedves székely atyámfiai!

Ugy hallom, meggyalázásotokra emelte fel kezét néhány gonosztevő, kik pénzért eladtak titeket, mint oktalan barmot szokás eladni egy pesti kereskedőnek, kinek csak az nem hibája, hogy zsidó; de bünös, mert lelket akar vásárolni, szédelgő, mert a minisztérium küldöttjének adja ki magát, hazug, mert a székely nép megmentőjének hirdeti magát.

Véreim! A székely mindig szegény volt, de becsületes és vitéz. Az nem lehet a székelyek barátja, a ki a székely becsületet kifizetni akarja s minden székely homlokára oda üti e bélyeget: *eladatott*, megvette Budapestről Weisz Berthold.

Nem fiatal legény ez a Weisz Berthold, nem ujság előtte a székelyek nyomora. Ha a székelyért tenni akar valamit, miért nem tett, hisz volt ideje hozzá ezelőtt? Miért igér most, a választások idejében? Miért nem adott ezelőtt egyetlen egy székely hazafias czéira sem? Miért nem áldozott ezreket az erdélyi magyar kultur-egyesületnek? Mert ezek tisztelettel és hálával fizetnek és nem adnak képviselői mandátumot. Ebből láthatjátok, hogy kufárral van dolgotok, a ki édes magyar nyelvünket is ronda módon beszéli, midőn undok kezeiből a pénzt a becsületért kinálja.

Mivel szerezte a pénzét ez a szilvaizbe mártott lelkiismeret? *A hadseregnek szállit pikszisbe szoritott ételt*, a mitől a ti fiaitok csömört és betegséget szoktak kapni. Mégis meg kell nekik porczióba kapniok azokat a romlott husokat, csakhogy fogyjon Weisz Berthold ur konzervje s szaporodjék utána a pénze, a mivel megvásárolja a székelyek szavazatát.

Nem, kedves székely atyámfiai! Nem sülyedhettek oda, hogy legszebb jogotok gyakorlása egy nagy baromvásár legyen. Nem lehettek oly koldusok, a kik lelküket adják el, gyermekeik, unokájuk jövendőjét, ősi nemzetünknek becsületét! Nem, ti a nyomorult kufárt, lélekvásárlót, vesztegetőt ki fogjátok dobni, mint leányos háztól a keritő asszonyt. Nem, a Székelyföldről ki fogjátok kergetni! Ezzel tartoztok atyáitok tisztes emlékeinek, nemzetünk jó hirnevének.

Hogy módotokban legyen választani a gonosz és igaz között, kivánságtokra küldök egy székely hazafit, ilyefalvi Tankó János fővárosi tanár urat, a ki a hazának becsületes, hü szolgája, nemzedékeket fölnevelt hazaszeretetben, nemzetünk büszkeségeül. Hive Magyarország függetlenségének, a 48-iki szabadságnak, az általános választási jognak, a népuralom elvének, az önkormányzatnak, vallás- és lelkiismeretszabadságnak.

Székelyt válasszatok! Igaz magyart válasszatok! Szabadságért, egyenlőségért, testvériségért válasszatok!

Ajánlom verünket, Attilánkban igaz atyánkfiát, és kiáltsátok velem: Éljen *Tankó János*, függetlenségi és 48-as jelöltünk! *Ugron Gábor.*

Weisz Bertholdot e förmedvény daczára is megválasztották és Weisz Berthold tudta is a kötelességét: kilépett a fivérével közös konzervgyári vállalatból, hogy ne legyen szerződéses viszonyban a hadügyi kormánynyal.

Igy tett a szilvaizbe mártott lelkiismeret.

És Ugron?

Ugron káromkodott, de tovább liferált, mert ez hasznos.

Az összeférhetlenségi bizottság mindenesetre jól teszi, ha tudomásul veszi, hogy maga Ugron Gábor is mint vélekedik arról, ha egy képviselő a hadsereg szállitója.

A DELEGÁCZIÓK.

Ma ugy a magyar, mint az osztrák delegáczió plenáris ülést tartottak.

Az osztrák delegáczió a rendes hadügyi kiadásokról szóló javaslatot, a magyar delegáczió pedig a külügyi albizottság jelentését tárgyalta.

Tudósitóink ezekről a tanácskozásokról a következőket jelentik:

A magyar delegáczió ülése.

A magyar delegáczió ma délután 2 órakor ülést tartott, melyben a tegnap hozott határozatok harmadik olvasása és a zárszámadások letárgyalása után következett *a külügyi bizottság jelentésének* tárgyalása.

Dr. **Falk** Miksa meleg rokonszenvvel viseltetik a külügyminiszter politikája iránt. A lezajlott berlini napok a szivekben is megerősitették a hármas szövetséget. Eötvös József azt mondja, hogy ne kövessünk oly gondolatot, mely nem szivünkben fogamzik. A hármas-szövetség gondolata most már a szivekben is megerősödött. Elfogadja és pártolja a költségvetést.

Gróf **Apponyi** Albert: Kijelenti, hogy a külügyi albizottság jelentésével és pedig ugy annak konkluzióival, mint annak indokolásával mindenben egyetért. A jelentés méltó visszhangot ád a magasztos berlini ünnepségeknek és a midőn azokban a hármas-szövetségnek nem ugyan megerősitését, a melyre szükség nem volt, hanem erejének egyik kimutatását méltán ünnepli, megemlékezik különösen arról, hogy a hármas-szövetségnek azon tagja, a mely ott az uralkodónak személyében jelen nem volt, tudniillik Olaszország, mégis jelen volt erkölcsileg abban a meleg tisztelet- és rokonszenvteljes megemlékezésben, a melyben részesült. Nem csekélyebb hang, mint a német császáré az, a mely kimondotta, hogy eme szövetségnek áldásos és tartós volta azon is nyugszik, hogy azt a népeknek tudata, a népeknek meggyőződése és a népeknek érzülete szentesitette.

Teljesen egyetért a külügyminiszter politikájával. Csak néhány megjegyzést akar tenni a politikai paritás és a materiális dolgok arányosságáról. A mi a politikai paritást illeti, nagy haladást konstatál és ez a mostani kormány érdeme. Várja a kormánytól, hogy az anyagi dolgokban is el fogjuk érni az arányosságot. A közös intézményekben a magyar jellegnek arányos kidomboritására kér sulyt fektetni. Ratér aztán Oroszországhoz való viszonyunkra. Az Oroszországgal való megegyezés egészséges alapokon nyugszik. A két fél között nincs oly ellentét, mely életérdekeit érintené. Ez a viszony megóvandó minden káros befolyástól. Intaktsága biztositandó. A hágai békekonferencziára is visszatér. Teszi ezt abból a szempontból, hogy a békekonferenczia eszméje átment az összes nemzetek vérébe. A költségvetést elfogadja és a jelentéshez hozzájárul.

Elnök: A vitát befejezi. A költségvetést általánosságban elfogadottnak jelenti ki. Az összes tételek részleteikben is megjegyzés nélkül fogadtattak el.

Falk Miksa végre a költségek elszámolására nézve (a meghatározható kvóta arányában) nyujt be határozati javaslatot, melyet a delegáczió elfogad.

Elnök az ülést három órakor berekeszti.

Az osztrák delegáczió ülése.

Ma az osztrák delegáczió teljes ülése folytatta a *hadügyi költségvetés* tárgyalását **Javorsky** elnöklete alatt.

Weigel (lengyel) a katonai szállitásoknál a galicziai érdekek figyelembevételét kéri, majd pedig a krakói vár lebontását sürgeti.

Báró **Walterskirchen** a vita berekesztését inditványozza.

Polzhoffer a szolgálati idő leszállitását sürgeti, a kisipar magasabb részesedését kéri a katonai szállitásoknál.

Dr. **Gessmann** a gazdanép érdekében a szolgálati idő leszállitását sürgeti, a gyakorlatokra való behivásoknál pedig nagyobb kedvezményekben részesitsék a legénységet. Végül a szállitásoknak ügyét hozza szóba és ezeknél azt követeli, hogy Ausztria ne károsittassék Magyarország javára.

Zimmer panaszkodik a lakosság tulterheltetése ellen. Helyteleniti, hogy a katonatiszti fizetések felemelése minden rendszer nélkül történt.

Hinterhuber a katonai szállitásokat sürgette.

Keil paternek a párbajra vonatkozó rövid felszólalása után

Herczeg **Schönburg** a hadsereg nyelvkérdéséhez szól hosszasabban és itt felemliti, hogy nem igaz, mintha a monarchiában a csehek és németek harczkészen állanának egymással szemben, sőt ellenkezőleg ők bele fáradtak már harczba; óhajtandó volna, ha a nyelvkérdés minél hamarább rendeztetnék és pedig oly módon, mely hosszu évekre biztositaná a békét. Legjobb volna, ha a legmagasabb tényező autorative lépne közbe a béke érdekében.

Elnök: A vita be van rekesztve.

Báró **Krieghammer** hadügyminiszter reflektál a vita szónokainak fejtegetéseire. A fegyverzetnek minőségéről biztositja a delegácziót, hogy az nagyon jó. A stratégiai vasutak épitésénél alkalmazott eljárás is minden tekintetben megfelel. A katonai büntetőtörvénykönyv lassan bár, de készül. A tervezet már a két kormány honvédelmi miniszterénél van. A mennyire a hadsereg érdekei megengedhetővé teszik, a nyilvánosság és védelem modern szempontjai érvényesülni fognak.

A kadétiskoláknak tannyelvére nézve a miniszter legutóbb ugy intézkedett, hogy a tényleges nyelv is az legyen, melyben a tanitás folyik.

A miniszter azután fölemliti a gyulafehérvári esetet. Az ottani kaszárnya kantinja felett a parancsnok *nem találta jogosnak a magyar dohányelárusitást jelző táblát.* A dolog jóvátétele iránt megtörtént már az intézkedés.

További fejtegetéseiben tiltakozik a *katonai brutalitások* vádja ellen, *az öngyilkosságokra* nézve pedig utal a bizottsági tárgyalásokon tett nyilatkozataira. A legénység jó bánásmódjára nézve minden lehető gondoskodás megtörténik. A lelkiek dolgában is kellő ápolást talál. Majd a soronkivüli előléptetésekről nyilatkozik. Az árvák és özvegyek nyugdijaira nézve nagyon óhajtaná, ha az országgyülések tanusitanának nagylelküséget. Ő már évek óta sürgeti a kormányoknál a kérdés rendezését, de mindig hiába. A miniszter ezután *a szállitásoknál szem előtt tartott eljárásra nézve nyilatkozik és kijelenti: ha valamely termelőről kitünik, hogy a hadügyminiszteriummal kötött szerződését üzletszerüen ruházza át másra, akkor szerződésszegőnek tekintetik és többé katonai szállitásokhoz nem bocsáttatik.* De az nem képez inkorrektséget, ha a termelő, hogy elvállalt szállitásának eleget tehessen, másnál biztositja magának az esetleg hiányzó mennyiséget. A miniszter ezután szólt a lebontási reverzálisokról, a kisiparnak átengedett szállitásokról, melyeknél mindig igénybe veszi a kereskedelmi miniszterek intervenczióját, mert azok jobban ismerik az érdekelt köröket.

A *két évi szolgálati idő* fölemelné a legénység állományát, de más okokból sem vihető keresztül most. Ezután az élelmezés kérdéséről nyilatkozik behatóbban. Ő maga is szeretné a meleg vacsora behozatalát, ennek érdekében ujabban is történtek intézkedések, de mindent nem tehet ő, mert az ő kezét megköti az a két pénzügyminiszter, kik a legaagyobb szigorral ellenőriznek minden katonai intézkedést. A párbajra vonatkozólag kéri a delegácziót, hogy mentse őt fel erre nézve nyilatkozni. A hadügyminiszterium nem tehet semmit, hogy a párbaj intézményt eltörölje. Ő drakonikus intézményekkel nem léphet fel — az a törvényhozás dolga. A katonaság sulyt fektet a lovagias gondolkozásmódra.

Gróf **Kottulinszky** előadó reflektál egyes szónokok megjegyzésére és elfogadásra ajánlja a költségvetést.

A költségvetésnek általánosságban történt elfogadása után a részletes tárgyalásra került a sor.

Peschke a kétéves szolgálati időt kérte, aztán helyteleniti, hogy a legénységet nem vászon-, hanem gyapotfehérneművel látják el. Végül arra kérte a hadügyminisztert, hogy a legénységnek szabad választására bizzák, hogy a vacsorát pénzben vagy pedig menázsban vegye át.

Demel a gyalogságnak lovas tisztjei érdekében kér kedvezményeket a kormánytól és határozati javaslatot terjeszt be, hogy a gyalogsági kapitányoknak a háboruban lelőtt lovai megtérittessenek, továbbá, hogy a lovak megszerzésénél nekik fizetési kedvezmények biztosittassanak.

A részletes vita során felszólalt **Wachmanyn** egy Galicziában szervezendő gör. ker. katonai vikáriátus felállitása, **Moshofer** pedig a legénység meleg vacsorája érdekében terjesztett elő határozati javaslatot. Mindkettőt az előadó hozzászólása után elfogadták.

Minden vita nélkül fogadtatott el a hadügyi rendkivüli költségvetés, melynek letárgyalása után a *tengerészeti költségvetés* tárgyaltatott.

Dr. **Pergelt** előadó ismerteti a költségvetést, melyet elfogadásra ajánl.

Kaftan (cseh) igen hevesen megtámadja a tengerészet parancsnokságát, mert mostani politikájával egyszerre akarja századok mulasztásait pótolni.

Báró **Spaun** tengernagy hosszabb fejtegetésekben reflektál Kaftan megjegyzésére. Elismeri, hogy a tengerészetnek csak most kell fejlődnie, de megnyugtatja a delegácziót, hogy az átalakitási munkáknál szigoruan alkalmazkodik a monarchia pénzügyi viszonyaihoz. Kijelenti, hogy a tengerészeti legénység állományának szaporitása nincs tervbe véve. További fejtegetéseiben felemliti, hogy a tengerészet a Marconi-féle drótnélküli taviróval folytatott kisérletet és azok *nyolcz kilométernyi távolságra pompásan beváltak.*

Pergelt röviden polemizál Kaftánnal, mire a delegáczió a tengerészeti költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadta.

Ülés vége $^3/_4$4 órakor.

A Dreyfus-ügy felujitása.

— Az *Egyetértés* tudósitójának táviratai. —

Páris, május 29.

Zola Emil az *Aurore* legutóbbi számában nyilt levelet intéz a szenátushoz, melyben a maga, *Picquart* és *Reinach* nevében *az amnesztia ellen tiltakozik* s csodálatát fejezi ki a fölött, hogy hazafias nagylelküség leple alatt olyan embereket részesitenek ugyanegy amnesztiában, a kiket tettökben más-más inditó ok vezetett. Rövid visszapillantást vett az „affaire" jelentőségére s a parlamentet és kormányt gyengeséggel vádolja, s ennek tudja be, hogy a reakczió annyira elhatalmasodott. A kormány ezzel az amnesztiával csak azt akarja elérni, hogy *a nagy bünösök megmeneküljenek a büntetés elől.* A levél érdekesebb része szószerint igy hangzik:

Ha egy tetterős államférfi — mondja Zola — *Mercier tábornokot az első gaztette után mindjárt megragadta volna a gallérjánál*, akkor már rég rendben lenne minden. De az igazságszolgáltatás minden meghátrálása csak növelte természetesen a gonosztevők bátorságát s ma már senkinek sincs arra bátorsága, hogy ez ügyet likvidálja. Mindenki fél attól, hogy kiteszi magát az antiszemiták és nacionalisták üldözésének. De nem sajátságos operáczió-e kényelmetlen kérdéseket egyszerüen eltemetni, azt hivén, hogy ezzel el is tünnek? Három esztendő óta hangoztatják vezérpolitikusok — ha tudniillik érdekökben áll, — hogy nincs Dreyfus-ügy: e közben pedig az affaire áthalad a logikai fejlődés minden stádiumán.

Mert annyi biztos: az ügynek csak akkor lesz vége, ha be fogják végezni. Emberi erő nem tudja azt mai állapotában megállapitani.

Azt hiszik talán, hogy az affaire nem fog többé feltámadni, miután ezzel az amnesztiával eltemették? Hiu remény! *Mint kisértet fog visszatérni mindaddig, mig igazságot nem szolgáltatnak.*

Nemzetek nyugalma csak az igazságban és igazságosságban rejlik s e mellett az a legrosszabb, hogy jóhiszemüleg azt vélitek, hogy ily módon lecsillapithatjátok a kedélyeket. Nézzétek e kedélyek lecsillapodását, mely megkezdődött, mikor a *köztársaságot izenként szolgáltattátok ki ellenségeinek, hogy megvásároljátok azok hallgatását.* Sokkal hangosabbak lettek, minden elégtételnél, melyet kapnak, csak megkétszerezik injuriáikat s kiabálnak, hogy ez az amnesztia-törvény, *melyet az ő számukra csináltatok, hogy vezetőik a fegyháztól megmeneküljenek*, el fog benneteket tőlünk szakitani.

Hát nem láttok, ne halltok semmit? Mióta létrejött e megegyezés, hogy a kiállitás ideje alatt mindenki hallgatni fog az affaire-ről, ki beszél mindig róla? Ki volt az, ki az utolsó községi választásnál hazug híresztelésekkel presszitót gyakorolt Párisra? *A Dreyfus-ügy az antiszemiták és naczionalisták vörös kisértete lett.* E nélkül nem uralkodhatnak, szükségük van az affaire-re, hogy ezzel az országot félelemben tartsák.

Ez a kedélyek lecsillapodása és amnesztiatok csak ujabb fegyver lesz a kezökben, annál inkább, mert ujabb kétértelmü törvényt hoztak s a nemzet többé nem fogja tudni, melyik oldalon van az igazság és jog.

E nagy veszélyben csak egyet lehetett tenni: *felvenni a küzdelmet a mult összes egyesült erőivel, kormányzatot, igazságszolgáltatást, főparancsnokságot ujjaalakitani, mert mindenütt előtünt a klerikalizmus rothadtsága.* Csodálkozom a fölött, hogy bennünket vádolnak a Dreyfus-ügy feltámasztásával. Ezt nem tudom felfogni! Hiszen ez az ügy, a mi az áldozatot illeti, kit a pribékeknek vissza kellett adni a családjának, fáradozásainkkal véget ért; az egész világ ismeri ma az igazságot, s a rehabilitáczió annak idején csak törvényszéki formalitás lesz. *Dreyfusnak nincs többé ránk szüksége,* mert szabad és családja körében él.

Tehát miért kezdenők el ujra a Dreyfus-ügyet? Mi nem használjuk fel választási czélokra, hogy elkábitsuk vele a tömeget. Azt mondják, hogy az affaire nagyon fájt Francziaországnak. Ez közhely. *Melyik Francziaországnak? Ha a tegnapinak, annál jobb!* És tényleg, az biztos, hogy *annyira előtérbe juttatta szocziális épitményünk gyógyithatlan korhadását*, hogy az egészet romba kell dönteni.

De van még egy ennél komolyabb eset is. Az amnesztiának az lesz borzasztó következménye, hogy Németország nyilvánosan le fog leplezni bennünket. Ismételten czéloztam erre a borzasztó helyzetre, melytől minden igaz hazafinak rettegnie kell s melynek alapján a Dreyfus-ügy végleges befejezését, mint a közjó első feltételét kell követelnie. *Mindenki tudja, hogy Eszterházy Schwartzkoppennek számos iratot adott át,* melyek most Berlinben vannak a hadügyminiszteriumban. Mindenféle irományok van ezek között, igy — mint mondják — levelek is, melyekben *Eszterházy megkritizálja a fölebbvalóit és kevéssé épületes dolgokat mond el magánéletükről.* Tegyük fel, hogy holnap kiüt a háboru Francziaország és Németország között; annak a rettentő veszélynek vagyunk kitéve, hogy mielőtt még egy fegyvert elsütnénk, Németország egy röpiratban *nyilvánosságra hozza az Eszterházy dossiert. Össze vagyunk mi akkor törve az egész világ előtt, mielőtt még védhettük volna magunkat!*

Hogyan lehet tehát ily veszély daczára arról beszélni, hogy hallgatást teremtsünk azon ürügy alatt, hogy az országnak nyugalomra van szüksége? Csak azon a napon, *melyen rehabilitáljuk az ártatlanokat és a bünösök elnyerik méltó büntetésüket,* csak azon a napon fog összetörni a fegyver Németország kezében, melyet ellenünk használhat, mert Francziaország akkor belátja és jóvá teszi tévedését.

Az amnesztia elzár azon ajtók közül is egyet, melyek utolsónak maradtak nyitva az igazság számára. Mindig ismételtem; egyszer sem akarták kihallgatni az *egyedüli tanut, ki egy szavával világosságot terjeszthet: Schwartzkoppen* ezredest. A versaillesi esküdtszék előtt ez lenne egyetlen tanum, kit egy törvényszéki bizottságnak kellene kihallgatnia s ki végül nem vonhatná ki magát az alól, hogy elmondja a teljes *igazságot s ezt a kezében levő okmányokkal is megerősitse.*

Itt rejlik az egyedüli megoldás és nem másutt s innen fog az előbb-utóbb kiindulni. Okosabb tőlünk, ha magunk idézzük elő, s learatjuk a vele járó megbecsülést, mintha botorul addig várunk, mig egy tragikus alkalommal az arczunkba csapják.»

Az utolsó passzusban Zola kijelenti, hogy az amnesztiajavaslatot azért minden bizonynyal el fogják fogadni. A szenátus — mondja — nagyon meg fogja ezt bánni, ő maga pedig csak kötelességének tett eleget, midőn elmondta figyelmeztetését.

Páris, május 29.

A szenátus mai ülésében *Guerin* előterjeszti a Dreyfus ügygyel összefüggő sürgős ügyekre vonatkozó amnesztia-javaslatról szóló jelentést és a javaslatot *elfogadásra* ajánlja. A javaslatot a kormány hozzájárulásával a pénteki ülés napirendjére tüzték ki.

Páris, május 29.

Galliffet hadügyminiszter beteg s a mai minisztertanácson nem vett részt. Orvosai azt tanácsolták, hogy több hétig pihenjen s utazzék fürdőre. Politikai körökben beszélik, hogy *Galliffet legközelebb le fog mondani.*

Páris, május 29.

A Bourbon palota folyosóin hire jár, hogy Galliffet lemondása küszöbön áll. *Galliffet elhatározása visszavonhatatlan*, mert az egészségi állapota nem engedi meg, hogy tárczáját tovább is megtartsa. Makacsul tartja magát az a hir, hogy *André tábornokot szemelték ki utódjául.*

Páris, május 29.

Waldeck-Rousseau miniszterelnök táviratot intézett az uton levő *André* tábornokhoz. Azt hiszik, hogy éjfél előtt aligha érkezhetik válasz Párisba.

Páris, május 29.

Galliffet lemondása a Dreyfus-ügy felujitásának a következménye. A tábornok, ugy látszik, nem volt teljes szolidaritásban a kormánynyal.

Páris, május 29.

Hir szerint Waldeck-Rousseau miniszterelnök André tábornok vonakodása esetére ideiglenesen átveszi a hadügyi tárczát, Bourgeois pedig a belügyeket.

EGYHÁZ.

*Viszály a gör. kel. szerb egyház kebelében. Versecz*ről irják: A patriarcha, a metropolitai egyháztanács és Zmejanovics verseczi püspök közt nemcsak, hogy el nem simulnak az ellentétek — mint ezt itt-ott közölték — hanem a viszálykodás erősbödik. A Verseczen megjelenő radikális irányu *Rodoljub* szerb lap azt irja mult vasárnapi számában, hogy a metropolitai egyháztanács kemény intést küldött a verseczi egyházmegyei szentszéknek, a miért *Radits* protosyngyelt a vád alól felmentette. Dr. *Hadzsi* Szilárd egyházmegyei ügyészt, a radikálisok egyik fökorifeusát — állásától elmozditotta, a consistoriumot megintette és Sztojanovits verseczi főesperest dorgálásra itélte. Zmejanovits püspök a szinódus előtt vádolandó és együttesen elitéltetnek a vizsgálati költségek fedezésére. Az itélet ellen az emlitett szerb lap élesen kikel és nekiront a patriarchának, azzal végezvén sorait, hogy a szerb viszálykodásban most már a kormánynak kell dönteni.

A váczi püspök felszentelése. Fényes ünnepség szinhelye lesz junius 17-én az esztergomi bazilika. *Vaszary* Kolos herczegprimás ezen a napon fogja felszentelni gróf *Csáky* Károlyt, a váczi egyházmegye uj püspökét. Gróf Csáky a váczi egyházmegyét s káptalanját, valamint székvárosát levélben hivta meg s ezek küldöttségileg képviseltetik is magukat a felszentelés ünnepélyen.

VIDÉK.

* **Debreczen város** közgyülésének mai második napján a törvényhatósági munkaközvetités ügyét tárgyalták és a közvetitői főnökséget *Király* Gyula gazdasági tanácsnokra bizták. Elfogadták ezután a szabályrendeletet, mely a várost tiz állategészségügyi körzetre osztja. A gazdasági tanintézetnek *Pallagra* való kihelyezéséért *460.000 koronás kölcsönt adnak* és a földmivelési miniszter ide vonatkozó szerződési feltételeit elfogadták.

A városok kongresszusa.

Győr, május 29.

Két napi tanácskozás után a mai napon berekesztették a városok kongresszusát. A határozatok, a melyeket a kongresszuson tárgyaltak, elég fontosak arra, hogy az uj közigazgatási törvény megalkotásánál figyelembe vegyék. Egyébiránt maga a kongresszus is gondoskodott arról, hogy határozatainak lehetőleg érvényt szerezzen. A kongresszus ugyanis az összes városok polgármestereiből egy állandó bizottságot alakitott, a mely a határozatok sorsát figyelemmel kisérni lesz hivatott.

A tanácskozásokról részletes tudósitásunk a következő:

Igen gyér számu hallgatóság előtt folytatta ma tanácskozásait a városok kongresszusa. Elnökölt *Zechmeister* Károly győri polgármester.

A kongresszus mai ülésén először az ipar- és kereskedelemre vonatkozó rész került tárgyalásra, a melyet *Szávay* Gyula, a győri kamara titkára terjesztett elő.

Az előadó mindenekelőtt ismertette a városok jelenlegi iparát és kereskedelmét, ismertette és felemlitette azt a sok sérelmet, a melyet a városok szenvednek az által, hogy minden a fővárosba koncentrálódik. Orvoslásra van szükség, ha azt akarja a kongresszus, hogy a városok teljesen tönkre ne menjenek.

Dr. *Laára* Gyula Székesfejérvár városi bizottsági tag javasolja, hogy a felsorolt pontok memorandumba foglalva terjesztessenek fel a kormányhoz és az előadónak beszédeért köszönetet szavazzon a kongresszus. A kongresszus ezen inditványhoz hozzájárult és a tervezetet változatlanul elfogadta.

A kongresszus ezután áttért a napirend 2-ik és utolsó részének tárgyalására, a kulturális részre, a melyet *Tibor* Károly előadó hosszabb beszédben ismertetett meg, a mely beszédben e résznek a városok életében nyilvánuló fontosságát hangoztatta.

A kongresszus az előadónak javaslatát általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta és a részletes tárgyalásra tért át.

A tervezetnek első pontja a következőképen hangzik:

1. A kisdedóvók alapitása és felügyelete ezentul is a társadalom és a város feladata maradjon, de azoknak fentartása az állam segélyforrásainak igénybevételével történjék.

E pontnál *Bulyovszky* József nagyváradi polgármester ismertette a helyi viszonyokat és azt mondja, hogy cselekedjenek más városok is ugy, mint Nagyvárad, a melynek jelenleg tiz állami kisdedóvódája van.

Kada Elek kecskeméti polgármester véleménye szerint e kérdés két szempontból birálandó el: vagy azt kell alapul venni, hogy ezen intézmény a magyar nyelv terjesztése szempontjából szükséges, vagy pedagógiai szempontból van létjogosultsága. Az első szempontból a magyar városokban teljesen felesleges, mert a magyar nyelv ápolása és terjesztése a magyar városokban ugyis megtörténik; pénzügyi szempontból pedig igen hátrányos, mert épen a fiatalkorban szokott a legnagyobb halandóság lenni. Az óvodák felállitása helyett sokkal fontosabb és szükségesebb a gyermekmenhelyek felállitása.

Elnök azt javasolja, hogy a szövegbe szurassanak be e szavak: «A kisdedóvodák és menhelyek» és akkor a kérdés meg van oldva és minden aggodalom eloszlik.

Ábrahám László, *Juhász* Mihály, *Salacz* Gyula, *Havranek* József Székesfehérvár polgármestere rövid felszólalása után a kongresszus az első pontot az elnök javaslata értelmében elfogadja.

A második pont igy szól:

«A népiskolák és ezekkel kapcsolatban a tanitókat és tanitónőket képező iskolák az egész vonalon államositandók».

E pontnál az elnök beterjeszti Debreczen városának inditványát, a mely azt mondja:

«Kivánatos lenne, ha az elemi oktatás és azzal kapcsolatosan a tanitó és tanitónőket képesitő intézetek a magyar nemzeti állameszme szempontjából államositva lennének.»

---

le benne; látott cselszövényeket, kielégitett és letiport ambicziót; falai majd vidám kaczajtól, majd a fájdalom kitöréseitől visszhangoztak. Multjából az érdekfeszitő történetek egész lánczolatát füzhetné össze az iró fantáziája. Mostani tulajdonosa nem töri a fejét politikai cselszövényeken; fiatal neje oldalán a szép kultuszának él s ha a nagy palota kapui koronkint megnyilnak, azokon nem cselszövő politikusok surrannak be titokzatosan, hanem Firenze előkelő polgárai lépnek be fölemelt fővel, hogy a palota urával valamely jótékony czél megvalósitása felől tanácskozzanak, a szegények és szenvedők könnyeit letörölni segitsenek.

A COW-BOY.

AMERIKAI REGÉNY. 31

Halk sirással csüggött King Bob nyakán. Valamikor oly erős, de most megtört teste reszketett. King Bob homlokon csókolta a leányt és tompa hangon szólt:

— Menj most be, utolsó estéd e födél alatt ne keseritsd el panaszszal és gyötrődéssel.

Bell kiszakitotta magát karjai közül:

— Holnap ilyenkor keresztülestünk mindenen — suttogta megindultan. — Akkor a te házad az enyém, és én hü szolgálód leszek örökre.

Gyorsan siklott be az udvarba, King Bob utánanézett, mig el nem tünt a ház ajtajában. Lehajlott fővel ment aztán tábora felé.

XIV. FEJEZET.

Kora délután egy cow-boy ugratott ki az erdő kiugrása előtti tisztásra és ott mintha lovát fékezné, vad nyargalásban futott többször körben. Aztán eltünt.

Bell szakadatlanul figyelte a tájékot és megértette a jelt. Sápadtan lépett be a házba, a hol anyja épen magányosan ült a tüzhelynél.

— Anyám, én megyek — szólt Bell.

Howitt asszony hangos sirásra fakadt. Bell megölelte és megcsókolta, aztán igy folytatta:

— Megyek a hova hivnak. Nem maradhatok tovább, vagy belehalok, ha meg nem őrülök. Ha elmentem, jobb dolgotok lesz. És ha apám átkoz, te küld utánam áldásodat.

— Áldva légy . . . légy áldva — felelt az öreg asszony keservesen zokogva. — És menj, ha máskép nem lehet, és a Mindenható vezessen utadon!

Pár percz mulva Bell kilépett a szabadba, hóna alatt kis csomaggal, melyben a legszükségesebb ruhaneműek voltak.

Bertrand és Hickup asszony az ajtó előtt a padon ültek. Utána kiabáltak, de Bell nem hallgatott reájuk, sem a káplárözvegy szavára, sem a mezőn dolgozó fivérei hivására. Nyugodtan ment át az udvaron.

A kapuba hirtelen apja lépett elébe. Bell ki akarta kerülni, de Howitt e szavakkal állitotta meg:

— Hogy hová mégy, elárulja azt batyud. El akarod hagyni apádat és anyádat. Jól meggondoltad-e vajjon?

— Hónapokon és heteken át éjjel és nappal gondolkoztam e fölött. Mit csináljak itt tovább? — szólt Bell szilárd hangon és nyugodtan nézett apja szemei közé.

Elgondolkozva nézett reá Howitt. Tekintetében szigoruság és fájdalom vegyült össze. Ugy látszott, hogy leánya önkényes elhatározása már nem meglepő dolog előtte, mert ő is nyugodt hangon felelt:

— Itt tarthatnálak, de ezzel nem tenném meg nem történtté kötelességszegésedet. Hiába őrködnék fölötted éjjel-nappal, mégis találnál alkalmat, hogy elmenekülhess. Cselekedj hát tetszésed szerint, de ne felejtsd el, hogy az első lépésnél, melyet udvarom határain tul teszel, elszakadt az utolsó kapocs is közöttünk. És most eredj a világba, a hol hamar elér majd a megbánás. Menj, menj! Nem átkozlak, de ha majd rád gondolok, halottnak tekintelek.

— Akár itt, akár a távolban: halott voltam ugyis régóta — felelt Bell.

Kétségbeesetten küzdött a fájdalommal, mely erőt akart venni rajta. Még várt, mert azt remélte, hogy Howitt legalább kezet nyujt, de hiába. . . .

Apa és leány tekintete egymáson nyugodott. Hajthatatlan akarat volt mindkettőjük szemében.

Végre nagyot sóhajtott Bell, és tovament. Apja megkönnyitette a bucsuzást könyörtelen ridegségével. Nem is nézett leánya után, hanem megfordult és a ház felé tartott. Irtozatosan szenvedett a kemény öreg is, de inkább meghalt volna, semhogy megváltoztatta volna elhatározását.

Az erdő kiugrása mögött Bell rögtön meglátta a cow-boyokat. Néhányan már nyeregben ültek, mások lovuk mellett álltak. Egyik legény elébe vezette azt a lovat, mely az élelmiszereket szokta hordani. A nyereg néhány rácsatolt pokrócz segitségével elég kényelmes üléssé volt átváltoztatva. A legény segitségével Bell könnyen helyet foglalt rajta.

A többi cow-boy is lóra kapott és Bellt középre véve arra felé vették utjokat, a hol egy vizmosás megkönnyitette a fensikra valóföljutást.

Odafönn aztán vágtatva indultak neki a végtelen prairienek a szomoru, szőke leánynyal. . . . . Lovaik futását egy mély völgy-katlan felé irányitották, melyet néhány fa kimagasló csucsa árult el. . . .

*

Ugyanaz időtájt, de kissé későbben, King Bob közeledett Baxter sátorához. Az üzér Marginnal együtt a sátor előtt feküdt leteritett pokróczaikon.

King Bob megjelenése kétségtelenül nem volt kellemes nekik. A távolabb táborozó kalandorok is első pillantásra megismerték azt, a kinek a váratlan közbelépése meghiusitotta rabló tervüket. Néhányan boszura gondoltak. De a völgyben tartózkodó dragonyosok jelenlétében nem mertek egyebet tenni, minthogy néhány dühös szitkot röpitettek feléje golyók helyett.

Mintegy negyven lépésre a sátortól King Bob megállt.

— Mister Margin! — kiáltott — szeretnék önnel valamit megbeszélni! De egyedül, négyszem között.

Margin fölkelt. Habozott. Félt a hatalmas cowboytól, de nem akarta magát gyávának mutatni. És igy lassan közeledett King Bobhoz.

— Talán csak nem fél? — kérdezte gunyolódva King Bob.

— Már miért félnék? — szólt Margin, de azért óvatosan a sátor és a lovas közt maradt. — Egyébként is nincsenek titkaim barátaim előtt.

King Bob vigan nevetett, sarkantyuba kapta lovát és rövid ivet irva le Margin körül, hirtelen nyakon ragadta és mint valami könnyü dohányzacskót, ugy dobta maga elé nyergére.

Diadalmas kiáltással sarkantyuzta most meg ismét lovát. A musztang felágaskodott, aztán nagyott szökött és elszáguldott kettős terhével . . .

(Folytatása következik.)

Ezt a javaslatot Abrahám László debreczeni főügyész bővebben is fejtegeti. *Hofbauer* Aurél (Marosvásárhelyről) hozzájárul az eredeti javaslathoz. *Bulyovszky* József szerint a népiskolák felállitása állami szükséglet. Ezt a városok és a vallásfelekezetek nem teljesithetik. *Aidinger* János országgyülési képviselő szintén magáévá teszi ezt az elvet, de kijelenti, hogy az államositás nem fog hamarosan megvalósulni, mindazonáltal szükséges, hogy e tekintetben a városok kivánságukat nyilvánitsák.

E pontot a kongresszus változatlanul elfogadta.

A 3-ik pont a következőképen hangzik:

3. Kivánatos, hogy az állam középiskolákat, ugymint: gimnázium, reál, felsőbb reál és közép ipariskolákat a legszélesebb körben állitson fel.

E pontnál *Havranek* József propoziczióval lép fel, a mely oda irányul, hogy a kormány az állami költségvetésbe a városok által fentartott községi iskolák átváltásához a városok által nyujtott hozzájárulások megszüntetésével állami fedezetről gondoskodjék. *Moletz* Dániel (Pozsonyból), azt óhajtja, hogy a polgári és leányiskolák államositása is vétessék föl e ponthoz. *Elnök*: A kongresszus tehát elfogadja lényegében a javaslatot oly értelemben, hogy az állam iparkodjék fölállitani uj iskolákat, a fölállitottakról pedig a terheket vegye le; továbbá a polgári és leányiskolák államositását a második pont, a felsőbb leányiskolák államositását ez a pont tárgyalja bővitéssel.

A 6-ik pont igy hangzik:

6. A városok kegyuri joga, illetve kötelességei végleg beszüntetendők.

E pontnál *Aidinger* János azt inditványozza, hogy ezt a pontot teljesen ejtsék el, mert a kegyuri jog, mint teljesen magán jog felett a kongresszus nem kompetens határozni. *Havranek* csatlakozik Aidinger inditványához. *Komlóssy* Artur (Debreczenből) helyesnek tartja e pont felvételét, mert a városokra nagy sulylyal nehezedik a kegyuri teher. Dr. *Vajay* Károly, Szatmár városának főjegyzője azt inditványozza, hogy e pont hagyassék meg, de bővittessék ki azzal, hogy az illetékes tényezők meghallgatásával törvényhozási uton rendeztessék e kérdés. E kérdés felett vita indult meg, a melyben a kongresszus tagjai közül többen vettek részt. Végül is a kongresszus *Vajay* propozicziójához járul hozzá.

A 7-ik pont következőképpen hangzik:

7. A szinügyet kormányhatóságilag akként rendezendőnek véljük, hogy állittassanak fel szini kerületek, a szinigazgatói jogosultság minősités és anyagi biztositékhoz köttessék, azoknak száma pedig a megélhetés viszonyához korlátoztassék.

E pontnál *Bulyovszky* József azt mondja, hogy ma ne állapittassanak meg a szinügyi kerületek, hanem, hogy az állam segélyezze a szinházakat. *Papp* Géza Szatmárról a kötelező kerületi rendszert sürgeti, de ugy, hogy maguk a városok állapitsák meg azt, hogy miként jöjjön az létre. *Brolly* Tivadar (Pozsony polgármestere) azt kérdezi, hogy oly helyen, a hol a szinház állandó, hogyan lehet a szinházi kerületet felállitani és kielégiteni? Miután ebbeli aggályait az elnök eloszlatta, az eredeti pontot fogadta el a kongresszus. Végül meg több inditvány felett határozott a kongresszus.

Juhász Mihály (Hódmezővásárhely) a közigazgatási tanfolyamoknak a törvényhatósági városokban leendő felállitását kéri bevenni a javaslatba, (a mi már megtörtént az alábbi pontokban.)

A kongresszus végül a felett tanácskozott, hogy a kongresszus határozatait miként lehetne állandósitani és azokat eredményessé tenni?

Ily irányban kétféle javaslat tétetett. Az egyiket Bulyovszky tette, a mely odairányul, hogy állandó bizottság alkottassék, a másik javaslatot pedig Havranek tette, a ki azt akarja, hogy a kongresszus évenként tartson gyülést.

Ebben a vitában *Horváth* Ádám, *Nemes* Sándor, *Hofbauer* Aurél és *Aidinger* János vettek részt és végül az *elnöknek* azt a propoziczióját, a mely oda irányul, hogy az elnök vezetése alatt az összes törvényhatósági városok polgármestereiből állandó bizottságot alkossanak, a melynek feladató lenne az, hogy figyelemmel kisérje a határozatok sorsát, annak minden mozzanatát, és e bizottság a javaslat érdekében felügyeljen, a városok közti összeköttetést fentartsa, a kongresszus elfogadta.

A kongresszus tárgyalása ezzel ki volt meritve.

Salacz Gyula aradi polgármester köszönetet mondott most Győr város polgármesterének, a ki a kongresszust kezdeményezte, és ki viszont beszédében a törvényhatósági városok meleg érdeklődésére utalt, a mely nélkül e kongresszus nem lett volna megtartható. Elnök ezután 12 órakor a kongresszust berekesztette.

A kongresszus után az összes polgármesterek felkeresték *Zeichmeister* győri polgármestert és nevükben *Salacz* aradi polgármester külön megköszönte, hogy az akcziót megindította. Es egyuttal kifejezte mindnyájuk nevében tiszteletüket és nagyrabecsülésüket.

UJDONSÁGOK.

— május 29.

— *Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése május 31-én lejár, hogy azokat mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.*

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . 40 k. — f.
Negyedévre . . . . 10 „ — „
Egy hóra . . . . 3 „ 60 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a „*Divatszalon*“-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

—

— *Személyi hirek.* *Rajner* főherczeg szemleutjáról visszaérkezett Badenbe. — Báró *Beck* táborszernagy, vezérkari főnök Fiuméből Prágába utazott.

Ujabb koronasértés az egyetemen.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Még élénken foglalkoztatja a közvéleményt az a fölháboritó merénylet, a melyet szentségtelen kezek intéztek a tudományegyetem uj központi palotája lépcsőházának falát diszitő koronák ellen és ma már ujból *megismételték a gaztettet.* Az egyetem központi épületének harmadik emeleti kupola-termében ma délután 6 órakor ugyanis az egyetemi körök és egyesületek vezetői értekezletet tartottak, hogy megállapitsák annak az inditványnak a szövegét, a melyet a koronasértés ügyében holnap délután hat órára egybehivott ifjusági közgyülés elé terjesztenek. Abban állapodtak meg, hogy a botrányos dolgot *éretlen ficzkók csinyjenek tüntetik föl* és minden felekezeti vagy nemzetiségi jelentőségtől *megfosztják.* Az értekezlet már oszlóban volt, a mikor két ifju lépett a terembe és mély felháborodással jelentette, hogy *ujabb koronasértés* történt. Tényleg a második emeletről a harmadikra vezető lépcsők jobb oldalán ismét leütötték az egyik koronáról a keresztet, a melyet csak tegnap délután helyeztek vissza, egy másik koronán pedig botütés nyoma látszik. Azonkivül a homlokzati főkaput diszitő, fából faragott korona keresztjét is *letörték.*

Az ifjuság körében rendkivüli elkeseredést és felháborodást okozott a merénylet megismétlődése. Mindinkább megerősödik a vélemény, hogy *fölbérelt czinkosok követték el a gaz merényletet.* Lehetetlennek tartják, hogy egyetemi hallgató tette volna.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter ma felhivta *Rudnay* Béla főkapitányt, hogy a tudományegyetem uj palotájában előfordult czimer-sertés ügyében indittassa meg a rendőri vizsgálatot a tettesek kinyomozására. Wlassics miniszter különben az esetről, mivel a képviselőházban is szóba került, jelentést tett a királynak.

Az egyetemi szerb ifjak ebben az ügyben a következő nyilatkozatot adták ki:

Midőn a magyar állam czimere ellen elkövetett botor merénylet feletti őszinte sajnálatunk- és megbotránkozásunknak kifejezést adunk, el nem hallgathatjuk kinos megdöbbenésünket amaz elterjedt indokolatlan vélemény felett, mely a gyanu élét felénk is igyekszik forditani.

E véleményt csak ama balhiedelem szülhette, mely ellentétet vél látni a nemzetiségi törekvések és az állameszme közt s ez adhatott tápot méltóságos dr. *Timon* Ákos, a kir. m. t. egyetem e. i. jogi kari dékán ur több lapban megjelent állitólagos nézetének is, mely valamennyi egyetemi hallgatóval szemben elejti a gyanut, kivéve a nemzetiségiekkel szemben.

Nagyon sajnáljuk, hogy feltételezhették rólunk, hogy a magyar állam szimboluma iránt ellenszenvvel viseltetünk és arra vetemedhetnénk, hogy a keresztet, mely nekünk is szent jelvényünk, megcsonkitani képesek volnánk.

Miért is az igazság érdekében a legerélyesebben tiltakozunk a rólunk terjesztett alaptalan gyanusitás ellen.

Kelt Budapesten, 1900 május 29-én.

Az egyetemi szerb ifuság nevében:

Matits Milivoje *Peczárszky Milutin*
Ráczics Szilárd *Sílits Demeter.*

—

— *Rózsaszinü levelek.* *Ferencz Ferdinánd* trónörökös, mint megirtuk, a napokban Zimony közelében vadászott. Onnan elutazva, 24-én este érkezett külön vonata Szabadkára, a hol igen érdekes posta várt a trónörökösre. *Helbling* állomásfőnök várta a vonatot és megérkezésekor a fővadászmester által bejelentette, hogy ő fenségével óhajt beszélni. Két darab rózsaszinü boritékban „*Drezda*“ bélyegzővel ellátott levél volt a kezében. Az állomásfőnök bevitte a leveleket s átnyujtotta a trónörökösnek, a ki megköszönte és *kétszer is kezet nyujtott az állomásfőnöknek.* A trónörökös nyomban fölbontotta a leveleket és elolvasta. Mig a vonat állt, néhány vasutas verődött össze a kocsi előtt és kiváncsian nézték a trónörökös daliás alakját. A rózsaszinü levelek, melyek Drezdából érkeztek, *Chotek* grófnétól valók . . . Érdekes, hogy a trónörökös a hivatalos leveleket fölbontatlanul adta át főudvarmesterének.

— **Delegácziós ebéd.** A budai királyi várlakban ma este 6 órakor volt az első delegácziós udvari ebéd, a melyen részt vettek a királyon kivül gróf *Goluchowski* közös külügyminiszter, br. *Krieghammer* közös hadügyminiszter, *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter, báró *Spaun* tengernagy, dr. *Plener* Ernő a közös legfőbb számszék elnöke, dr. *Körber* Ernő osztrák miniszterelnök, *Széll* Kálmán magyar miniszterelnök, gróf *Széchenyi* Gyula ő felsége személye körüli miniszter, valamint a magyar és osztrák delegáczió 30—30 tagja. Feltünt, hogy az ebédet követő cercle alkalmával a *király egyetlen cseh delegátust sem szólitott meg.*

— *József főherczeg Iglón.* *József* főherczeg ma délután *Bolla* altábornagy kiséretében Rózsahegyről Iglóra érkezett, hogy az ottani honvéd zászlóalj felett szemlét tartson. A vasuti állomáson Szepes vármegye hatósága, Igló város tanácsa és képviselőtestülete s nagy közönség várta és lelkes éljenzéssel fogadta a magas vendéget. A főherczeget *Raisz* Aladár alispán és *Folgeusz* Kornél polgármester lelkes szavakkal üdvözölték, mire a főherczeg röviden válaszolva megköszönte a szép fogadtatást. Miután még a tüzoltófőparancsnok jelentését átvette és a kivonult tüzoltók felett szemlét tartott, a Feketehegy-szállóba éjjeli szállásra visszavonult. A honvédség feletti szemlét a főherczeg holnap tartja meg s utána a város bankettet rendez. A főherczeg holnap délután tovább utazik Eperjesre.

— **Zsilinszky államtitkár egy tanyai iskolában.** *Zsilinszky* Mihály közoktatásügyi államtitkár ma délután *Weisz* Berthold országgyülési képviselő fehérmegyei birtokára utazott, hogy a *jakabszállási* pusztán felállitott tanyai iskola vizsgálatán jelen legyen. Az iskolát Weisz Berthold a maga költségén épittette, rendeztette be és tartja fönn még pedig mintaszerüen. Weisz Berthold nemes intenczióinak és áldozatkészségének példaadó ereje mellett tüntetett az államtitkár, a mikor a ma délelőtt lefolyt egyetemi ünnepségek után, délután a kis tanyai iskolában megjelent. A minden tekintetben sikerült vizsgaünnep befejeztével az iskola áldozatkész fentartója ajándékokat osztatott ki a tanyás-gyerekek közt. Jelen voltak: a kerületi esperes, a katholikus plébános, a szomszédos vidék református papja s még számosan. A tanitó meleghangu beszéd kiséretében osztotta szét az egész vidék jótevőjének ajándékait a gyermekek közt. Nagyobbára szentképeket, vallásos könyveket ajándékozott Weisz Berthold a gyermekek közt s a jelen volt papok meleghangon köszönték meg azt a jóindulatot, a melylyel az iskola felállitója a gyermekekben a vallásos érzést serkenti. A vizsga után a társaság a földesuri kastélyba vonult, a hol a fehér asztal mellett számos felköszöntőt mondtak *Zsilinszky* Mihály államtitkárra és *Weisz* Berthold orsz. képviselőre.

— *Gróf Lónyayék Párisban.* Gróf *Lónyay* Elemér és neje junius hó 8-án Párisba utaznak, a hol gróf Lónyayné találkozni fog atyjával, Lipót belga királylyal.

— **Királyi Pál emléke.** Az országos magyar iskolaegyesület első kerületi választmánya dr. *Gombár* Tivadar kir. tanácsos elnöklete alatt, a labancz-uti iskolában szép iskolai ünnepet rendezett *Királyi* Pál emlékére. Az emlékbeszédet *Eperjessy* István vezetőtanitó tartotta, aztán egy növendék ódát szavalt, mely *Királyi* Pál emlékét dicsőitette. Az ünnep befejeztével az elnök szép kiállitásu emlékkönyveket osztott ki a tanulósereg között, hazafiságra és vallásosságra buzditva őket. A fővárosi tanács az iskola kertjében felállittatta a király mellszobrát, mely *Strobl* Alajos mintája után készült, s a melyet az iskolai évzáró ünnep alkalmával fognak felavatni.

— *Gróf Chotek Zsófia.* Bécsből jelenti tudósitónk, hogy gróf *Chotek* Zsófia mától fogva már nem főudvarmesternője többé *Erzsébet* főherczegnőnek. Helyébe a király *Wilczek* Anna grófnőt nevezte ki főudvarmesternővé.

— **A budapesti debreczeni kör** junius 3-án társas kirándulást rendez Visegrádra. Találkozás reggel 3/4 7 órakor a vigadó-téri hajóállomáson. Indulás hét órakor, visszaérkezés este 7 órakor.

— **Elhamvadt község.** Egy virágzó abaujmegyei község pusztulásáról ad hirt kassai levelezőnk. Tornyos-Németi község e hó 28-án a lángok áldozata lett. A tüz — eddig ki nem deritható okokból — a délelőtti órákban kezdődött. A falu közepén egy szalmásház gyuladt ki. Nagy szélvihar dühöngött, mely pár percz alatt szertehordta a tüzes zsarátnokot. Rövid idő alatt a közellevő házak lángba borultak. A tüzvész rémes gyorsasággal terjedt. A lakosoknak alig volt idejük menekülni, a kik a mezőről rohantak haza a tüzvész láttára, már be sem mehettek a lakóházukba, nem tudtak megmenteni semmit. Az utczákon lehetetlen volt járni, mert a szél folyton szórta a tüzes csóvákat. Megható volt nézni a lakosok kétségbeesését, a kik a dühöngő elemmel szemben tehetetlenül álltak. Időközben megérkeztek a szepsii, tornai és zsadányi tüzoltók is, a kik azonban a folyton dühöngő szélviharban alig gondolhattak a tüz lokalizására. Az egész nap folyamán égett a falu, a tüz elpusztitotta az épületek nagyrészét a gazdasági épületekkel együtt. Sokan mindenüket odavesztették, csak a rajtok való ruha maradt meg. A nyomor nagy, mert nem minden épület volt biztositva.

— *Az erdélyi telepesek tönkretétele.* A brassói *Gazeta* ma érkezett számában oly levelet közöl a mezősi sármásról, melyről, ha bebizonyulna, hogy az az abban foglaltaknak csak tizedrésze igaz, abban az esetben a magyar társadalomnak szent kötelessége a jelenlegi rendszer ellen a leghatározottabb poziczióba helyezkedni, mert ez intézkedéseivel a magyar nemzet megerősödése ellen nyilvánvaló módon dolgozik.

Ime az emlitett levél:

«Azt hiszem érdekelni fogja a román publikumot, hogy értesitsem a szomoru fiaskóról, melyet a magyarositók szenvedtek a sármási telepitési kisérletekkel. A mult év októberében a telepitvényesek nagy részének vagyonát megbecsülte és birói zár alá helyezte a kolozsvári államügyész, ugyszintén mindenféle állatokat, veteményeket, gabonát, otthon és a mezőn Igen sokan a telepesek közül, látván a szorultságot, a melybe kerültek, magukhoz vették azt, a mi a kezük ügyébe került és menekültek a merre csak láttak. Midőn ezt észrevették az ország kormányzói, rendeletet adtak az összes csendőrposztoknak és államvasuti állomásfőnököknek, hogy *fogdossák össze azonnal a menekülőket* és vigyék vissza. Es mi volt a szerencsétlen telepesekre nézve a következmény, hogy visszahozták? Ime, itt van:

Május 21-én megjelen Mező-Sármáson ugyanaz az ügyész a végrehajtó kiséretében, dobot kezdtek veretni és *árverés utján eladták sorra az összes telepesek minden vagyonát.* Es az árverés folyik napnap után; három négy ember vagyonkája dobszóra kerül. A község jajt kiált a dob pergésére, az asszonyok sirása, a férfiak káromkodása és azok elátkozása, kik oda vitték a szegény embereket, borzalommal tölti el a szemlélőt. A tehenek, ökrök, „lovak, kocsik, eke, borona, istállók s minden, a mi az udvaron, kertben, mezőn található volt, elárvereztetett. Nem hagytak nekik egy ágyat, egy széket se legalább és mindenüket egy *semmi* áron eladták. Sokan közülök a miniszterhez irnak, mások táviratoznak, de mind hiába volt, mert az árverés tovább folyik. Némelyeknek kitelepitési okmányokat adtak, másoknak pedig kilátásba helyeztek olyanokat. Hová fognak menni ezek a szerencsétlenek? Haza nincs miért és mivel menniök. *Nyolcz nap alatt tartoznak távozni.* Ezek a boldogtalanok esküsznek az élő istenre, hogy ha Romániába fogják fogadni, *nyomban leteszik magyar voltukat és románokká lesznek.* Ezeket a szerencsétleneket senki sem vigasztalja sehol, egyedüli támogatójuk *Botezán* Pompei oláh kereskedő, ki megsajnálta őket és több telepesnek a vagyonát maga vásárolta meg, nehogy zsidó kézre kerüljön; mindent, a mit *Botezán* megvett, visszaadta a telepeseknek. Igy *Szentes* Károlytól vásárolt két lovat 63 forintért és ujból eladta 104 forintért. A 39 frt különbözetet oda adta a szerencsétlen embernek, a ki kezet csókolt a jótevőnek a tömeg szeme láttára. A többi állatokat a mócsi vásárra viszik, a hol el fogják adni és a különbözetet vissza fogják adni a boldogtalanoknak. A magyarok, mint nagy hazafiak, az eladott vagyonból semmit sem adtak vissza a telepeseknek. Az árverés folyik most is.»

— *Huszonegy ember vizbefulása.* Bukarestből jött távirat szerint, borzasztó szerencsétlenség történt egy a *Dragasan* és *Szlatina* között közlekedő barkával. Szombalon este 8 órakor huszonkilencz paraszt akart Szlatinára menni; a hajó oly erővel ment neki egy közbe eső hidnak, hogy a jármü felborult és *az utasok valamennyien az Olt hullámaiba estek.* Huszonegyen halálukat lelték a folyóban s csak nyolczan menekültek meg. A nagy szerencsétlenség óriási izgatottságot keltett az illető községekben, mert a vizbefultak nagyobbára családapák voltak.

— **A kápolnai csata évfordulója.** A kápolnai csata évfordulóját ma ünnepelte Hevesmegye hazafias lakossága. Az ünnepet az egri törzs kaszinó, honvédegylet, jogakadémia és dalkör rendezték. Delelőtt 10 órakor *Vincze* Alajos, kápolnai esperes-plebános gyászmisét mondott az elesett hősökért. A templomból a honvédemlékhez vonult a menet, hol *Hollós* Nándor joghallgató lelkes beszédben dicsőitette az 1848/49-iki időket és hősöket. *Barsy* István, pati *Nagy* Sándor és *Szabó* József joghallgatók hazafias költeményeket szavaltak. Közben az egri dalkör lélekemelő dalokat adott elő. A sikerült ünnepséget banket zárta be.

— **Magyar lélekkufárnő Párisban.** A párisi rendőrség ez idő szerint szenzácziós ügyben tart vizsgálatot. Báró *Rotschild* Gusztáv párisi főkonzul panaszos levelet kapott a napokban özv. *Cséry* Andrásné Budapesten élő magyar asszonytól. Özv. Cséry Andrásnénak ugyanis volt egy gyönyörü szép leánya, a ki ezelőtt tizenkét évvel Párisba utazott anyja sógornéjával, *Habron* Juliával. Az idegenbe szakadt Cséry Emilia Párisban csakhamar egy előkelő családnál mint nevelőnő kapott alkalmazást. Nyolcz éven keresztül szeretetteljes leveleket irt otthon maradt özvegy anyjának és testvéreinek. Négy év óta azonban nem irt semmit. Aggódó édes anyja minden kérdezősködését felelet nélkül hagyta. 1896-ban, az országos kiállitás évében, özv. Cséryné találkozott sógornéjával Budapesten és számon kérte tőle leányát. Habron Julia erre megtagadta a sógornőjét, azt állitván, hogy ő nem ismeri sem Csérynét, sem a leányát, s azzal elillant. A kétségbeesett anya azóta fáradhatatlan buzgalommal kutatta leánya hollétét és most olyan adatok birtokába jutott, a melyek csaknem kétségtelenül bizonyitják, hogy leányát Habron Julia *eladta lélekkufároknak* s azért most bujdosik és váltig tagadja a rokonságot s az ismeretséget. A párisi konzulátus erős kézzel inditotta meg a nyomozást és Habron Juliának Párisban Boulevard Hausmann 48. szám alatt levő lakásán vizsgálatot tartott. A vizsgálat adatai a mellett szólnak, hogy az elvetemedett Habron Julia rendszeres kereskedést üzött a Párisba került magyar lányokkal. A későbbi vizsgálat lesz hivatva kideriteni, hogy Habron Julia hány leányt csalt el a szülői háztól Budapesten és hányat használt fel aljas czéljaira.

— **A Tisza áldozatai.** Három áldozatot szedett vasárnap délután a Tisza *Szegeden.* *Filip* Kristóf hét éves, *Kovács* Vincze kilencz éves tanulók és *Jordán* Péter huszonegy éves szabólegény fürödni mentek a Tiszára. Játékból, mulatságból azonban bemerészkedtek a viz közepére. Az örvény ott elkapta a szerencsétleneket s magával huzta lefelé a viz fenekére. Későn érkezett már a segitség is. Csak a kis *Filip* Kristóf holttestét lehetett kifogni a vizből, a másik kettő eltünt.

—

= **Sztrájk az államvasuti gépgyárban.** A magyar államvasutak gépgyárának kőbányai uti telepén ma délelőtt részleges sztrájk tört ki. A mozdonykovácsmühely 96 munkása bérharczot kezdett. Kivonultak a népligetbe és onnan három tagu küldöttséget menesztettek *Seefehlner* igazgatóhoz, a kinek memorandumot adtak át. Követelik, hogy az előmunkás és segédmunkás bére legyen egyforma és hogy az akkordmunka bérét a napszám 95 százalékában állapitsák meg. Vasban és aczélban jó anyagot kapjanak, ha pedig réteges a vas, a hibás munkát ne kelljen ujra ingyen elkésziteni. A munkának legyen rendes, előre tudott ára. Az igazgató délelőtt tizedfél órakor fogadta a küldöttséget s elutasitó választ adott kivánságaikra. Erre aztán kivonultak a munkások a gyárból. Holnap uj deputácziót küldenek az igazgatósághoz. — Itt emlitjük meg, hogy a Ganz-féle waggongyárban, a hol tegnap háromezer munkás sztrájkolt, ma reggel ujra megkezdték a munkát. Csak a kovácsok sztrájkolnak, mert ők külön béremelést kivánnak, a mit az igazgatóság nem teljesithet.

= **Sikkasztás a főpostán.** *Becsky* Ignácz szatmári születésü 26 éves nőtlen posta- és távirdatiszt a kincstár kárára *10.000 koronát elsikkasztott*, azután megszökött. Becsky a kézbesitő osztálynál mint utalványkifizető pénztáros volt alkalmazva. Ugynevezett «ellátmány»-ként 60.000 koronát kapott, a melyből a pénzes utalványokat szétvivő levélhordókat fizette ki. Este az elszámolásnál a kezéhez kifizetett 60.000 koronával szemben 56.825 korona 25 fillért helyezett kifizetett utalványösszeg gyanánt kiadásba. Ma reggel nem jött be a hivatalba, s ekkorra már azonban a számadásai felülvizsgálása alkalmával rájöttek, hogy a tényleges kiadás mindössze 46.825 koronát tett ki, a rovatok egyeztek, csupán a végösszegben irt 10.000 koronával többet. Igy a helyett, hogy 13.174 korona 65 fillérről számoljon, illetve visszafizessen, csak 3174 korona 05 fillért fizetett vissza. Becsky Bethlen-utcza 3. szám alatt levő lakásán nem található s valószinüleg a külföldnek vette utját. A sikkasztó 165—168 cmnyi magas, vézna, arcza hosszukás, himlőhelyes, arczszine olajbarna, haja fekete, szemei feketék, haja ritka, pofaszakálla feketeálla beretvált. Haját fölfelé fésülve viseli. Beesett szemei vannak s rendesen csiptetőt visel. A rendőrség mindenfelé keresi.

A király látogatásai.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A tudománynak két pompás uj palotáját látogatta meg ma a király. Látogatásaival tanujelét adta annak az élénk rokonszenvnek, a melylyel a magyar kultura haladását kiséri.

A földtani intézetnek és a tudományegyetemnek uj palotáját tisztelte ma meg látogatásával az uralkodó. Élénk érdeklődéssel szemlélte a dolgokat. Minden legapróbb részletről is behatóan kérdezősködött és ismételten a legteljesebb elismerés hangján nyilatkozott a látottak és hallottak felől.

A látogatásoknak az idő is kedvezett. A ragyogó kék égről melegen tüzött alá a májusi nap és a tavaszi verőfényben uszó utczákon a közönség lelkes éljenzéssel üdvözölte a királyt.

A földtani intézetben.

Nagy volt a sürgés-forgás ma délelőtt a Stefánia-uton. A földtani intézet uj palotája elé egymásután érkeztek a fogatok. Fekete kabátos urak gyülekeztek a főbejáró lépcsőzetes csarnokában, mig a pompás palota előtt diszruhás rendőrök vontak kordont. A szabadon tartott tér körül a kiváncsiak állottak sürü tömegekben.

Pontban 11 órakor lelkes éljenzés jelezte, hogy megérkezett a király. A meghivott előkelőségek a kapu előtt sorakoztak az uralkodó üdvözlésére. Ott voltak *Széll* Kálmán miniszterelnök, gróf *Széchenyi* Gyula, *Darányi* Ignácz és *Plósz* Sándor miniszterek, gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagy, herczeg *Lobkovitz* Rezső hadtestparancsnok, gróf *Károlyi* Tibor a főrendiház és *Perczel* Dezső a képviselőház elnöke, nemeskéri *Kiss* Pál államtitkár, *Markus* József főpolgármester *Halmos* János polgármester, *Rudnay* Béla főkapitány, dr. *Semsey* Andor a földtani intézet tiszteletbeli igazgatója, *Böckh* János igazgató, *Gessel* Sándor tanácsos és a földtani intézet tisztviselői.

A főbejáró oszlopos előcsarnokában *Darányi* miniszter fogadta a királyt, a ki gróf *Paar* Ede főhadsegéd és *Höhnel* sorhajóhadnagy, szárnysegéd kiséretében érkezett. A miniszter rövid üdvözlő beszédére a király a következőképen felelt:

— Szivesen jöttem a földtani intézet eme szép uj palotájába, a mely a magyar tudomány fejlődéséről tesz tanuságot.

Azután a többi urakat tüntette ki megszólitással, majd az intézet vezetőségét mutattatta be magának. *Semsey* Andorral különösen kegyteljes hangon beszélt és többször hangoztatta, hogy tud nagylelkü adományáról, a melylyel a muzeum java érdekességeit ajándékozta az intézetnek.

Majd *Márkus* főpolgármesterhez és *Halmos* polgármesterhez fordulva mondá:

— A főváros sokat nyert ezzel a szép palotával, a mely arról is tanuskodik, hogy mennyire terjeszkedik a város kifelé.

Azután a király kezetszoritott a bemutatott urakkal és megkezdte körsétáját a palotában.

Darányi miniszter és *Böckh* igazgató vezetése alatt a társaság fölhaladt a tágas, oszlopos lépcsőházban az első emeletre. Első sorban a könyvtárt tekintették meg, a hol 17.000 kötet és 7000 térkép van összegyüjtve. A király nagy érdeklődéssel hallgatta *Böckh* igazgató világos magyarázatait és ismételten kifejezte elismerését a könyvtárban uralkodó nagy rend fölött.

Majd a második emeletre mentek föl, a hol a földtani intézet muzeuma van elhelyezve. Az izlésesen diszitett termekben van a palota legérdekesebb része. A gazdag gyüjtemények sorozata állandóan ébren tartotta a király figyelmét. Itt is, ott is kérdezősködött és nagy érdeklődéssel hallgatta a magyarázatokat.

A muzeumban az ősvilági emlősök, mammuthok és mastodonok maradványait tekintette meg először a társaság. *Böckh* igazgató szolgált felvilágositó magyarázatokkal, a melyeket élénk figyelemmel hallgatott a király. Azután azt a nagy bálna-csontvázat nézte meg, a melyet a sopronmegyei Borbolyán találtak és a mely az egész világon ritkitja párját.

A kőzetgyüjtemény, a rómaiak diszitő köveinek csoportositása, az arizonai csodalatosan achatizált (megkövesült) fatörzsek és a muzeum agyag- és tőzegvizsgálat gyüjteménye mind állandóan lebilincselték a király érdeklődését.

Majd a körséta befejezésével ismét az ősemlősök csoportjához értek, a hol egy őskori elefánt hatalmas agyarára figyelmeztette Böckh igazgató a királyt.

— Hol találták ezt? — kérdé a király.

— A Dunából halászták ki a Dráva torkolatánál — felelte az igazgató.

— Ha jól emlékszem — ugymond a király — egy ilyen állatnak nemcsak az agyarát, hanem egész testét, szőröstől-bőröstül, husával együtt találták meg Szibériában,

— Igen, a Lina torkolatánál találták a megfagyott mammuthok közt. Rajzban megvan az intézetben is — jegyzé meg az igazgató és rögtön megmutatta a királynak a rajzot.

A római diszitő kövekre emlékezett a király még az 1896-iki kiállitásról; ez alkalomból is nagyon megdicsérte ezeket.

Erdeklődéssel szemlélte a király azt a szép kősógyüjteményt, a melyet a pénzügyminiszter ajándékozott az intézetnek, továbbá azt a gyüjteményt, a melyet nemeskéri *Kiss* Pál államtitkár ajándékozott az intézetnek.

Az őskori medve csontváza előtt kis asztalka állott; rajta az intézet emlékalbuma. A király szinte kaligrafikus betükkel irta be nevét röviden igy; *Ferencz József.* A második lapra *Széll* Kálmán miniszterelnök és *Perczel* képviselőházi elnök irták alá a nevüket. *Darányi* miniszter ezután megköszönte az uralkodónak érdeklődését, mire a király néhány dicsérő szó után elhajtatott az egyetemre.

Utjában a közönség folyton éljenezte. A kerepesi uton még *zsivió* is hangzott A Metropol-fogadó előtt ugyanis *a bosnyák küldöttség szerb tagjai köszöntötték igy a magyar királyt.*

Az egyetemen.

A király ma déli fél 12 órakor látogatást tett a budapesti tudomány-egyetem központi uj épületében. A látogatás hirére nagy tömeg ember szállotta meg az egyetem környékét, valamint az egyetemhez vezető utczákat. A rend fönntartására báró *Splényi* Ödön rendőrtanácsos és *Palágyi* rendőrfelügyelő vezetésével sok gyalogos és lovasrendőr vonult ki. A rend mindvégig példás is volt, mert a közönség ünnepi hangulatban, nyugodtan állott helyén és lelkesen éljenezte a királyt.

Az egyetem palotája szépen fel volt diszitve erre az alkalomra. Az erkélyek nemzeti szinü drapériával és virágfüzérekkel voltak ékesitve, a palota oromzatán és az erkélyeken pedig óriási nemzeti szinü lobogókat lengetett a szél. Különösen szép volt a középső nagy erkély diszitése. Az erkély két oldalán az egyetem szineit viselő két óriási lobogó volt kitüzve, középen pedig élővirágból volt kirakva: *Isten hozott.* Az előcsarnokot és a lépcsőfeljáratokat délszaki növényekkel valóságos kertté változtatták. A kapubejárattal szemben, a lépcsőházban baldachin alatt, délszaki növényektől övezve az elhunyt Erzsébet királyné mellszobra állott. Az utczáról egészen a diszteremig pompás biborszőnyeget vontak, az előcsarnokot pedig egészen beteritették egészen drága szőnyegekkel. A központi egyetem épületében ő felsége fogadására megjelentek:

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, *Zsilinszky* Mihály államtitkár, *Tóth* Lajos, *Csorba* Ferencz és *Hoffmann* József miniszteri osztálytanácsosok, az egyetemi tanács tagjai: Ponori *Thewrewk* Emil rektor, *Timon* Ákos jogkari, *Berger* Ev. János hittudományi, *Klug* Nándor orvostani és *Frőlich* Izidor bölcsészetkari dékánok, az uj palota tervezői és épitői: *Baumgarten* Sándor és *Herczeg* Zsigmond miniszteri müépitészek, *Golwig* mérnökepitőmester, *Verő* és *Ney* szobrászok stb. Ott volt továbbá diszmagyarban az ifjuság élén *Köpesdy* Dezső, az egyetemi kör elnöke. Az előcsarnokban az egyetem pedellusai és szolgái állottak őrséget Mária Terézia korabeli fényes diszruhájukban. Az egyetem tanárai és hallgatói az elsőemeleti aulában sorakoztak.

Háromnegyed 12 órakor riadó éljenzés jelezte a király érkezését. A király a földtani intézet palotájából jött nyitott udvari hintón és kiséretében voltak: gróf *Paar* Ede főhadsegéd, *Höhnel* sorhajókapitány, szárnysegéd, *Széll* Kálmán miniszterelnök, gróf *Széchenyi* Gyula, a király személye körüli miniszter, gróf *Apponyi* Lajos udvarnagy, *Lobkovitz* herczeg hadtestparancsnok és *Rudnay* Béla főkapitány. *Wlassics* Gyula miniszter a bejáratnál a következő pár szóval fogadta a királyt:

— Legmélyebb hódolattal és határtalan örömmel üdvözlöm felségedet, hogy legmagasabb látogatásával szerencsélteti uj egyetemünket.

A király igy válaszolt:

— Igen szivesen jöttem, hogy megtekintsem az egyetem uj épületét.

A miniszter bemutatta *Zsilinszky* államtitkárt, majd Ponori *Thewrewk* rektort, a ki néhány meleg szóval fejezte ki az egyetemi tanács hódolatát. A király ismételten kijelentette, hogy örömmel jött az egyetemre. Ezután sorra bemutatták a dékánokat, a kiktől behatóan kérdezősködött az egyetem viszonyai felől. Az egyetemi kör elnökét is megszólitotta, a kitől az egyetemi kör viszonyairól tudakozódott. Majd *Tóth* és *Csorba* osztálytanácsosokhoz, az épitési bizottság elnökeihez fordult.

— Ugyebár szükség volt az uj palota felépitésére?

— Igenis felség, mert a régi épület teljesen tönkre ment.

Ezután *Baumgarten* és *Herczeg* miniszteri müépitészeket mutatta be Wlassics, a kikhez a király igy szólt:

— Gratulálok, az épület szépen sikerült. A régi épület nyomán, vagy uj tervek szerint készült-e az uj palota?

— Teljesen uj tervek szerint, felség — mondták az épitészek, mire a király igy szólt:

— Nagyon meg vagyok elégedve.

Ezután a király az ifjuság harsogó éljenzése közben felment az első emeletre, a hatalmas diszterembe, a mely egyetemi zászlókkal, lombfüzérekkel és virágokkal izlésesen fel volt diszitve. A terem közepén állottak az egyetem összes fakultásainak tanárai, mig a hallgatóság részint az aulában, részint a karzaton helyezkedett el.

A mint a király a terembe lépett, ezer torok egyszerre kiáltotta:

— Eljen a király!

A király szinte meglepődve nézett szét a barokk stilü diszteremben és mindjárt igy szólt:

— A terem gyönyörü, valóban örvendek, hogy az egyetemnek saját aulája van.

Majd *Wlasics* miniszterhez fordult.

— A napokban irtam alá a rezolucziót, hogy az egyetemi templom is restauráltassék.

— Mély hálával és köszönettel fogadjuk felséged elhatározását, mert ezáltal a templom harmoniába jut az uj palotával. — Szólt a miniszter.

E közben a király a hallgatóság sorában észrevette az ott helyet foglaló öt női egyetemi hallgatót, kiknek a nevei következők: *Berzeviczy* Gizella, *Balogh* Margit

Molnár Etel, *Belkovicz* Dahorka és *Tóth* Jolán. Mindannyian a bölcsészeti kar hallgatói. A király Wlassics minisztertől megkérdezte:

— Hát ezek a *női studentek*?

— Igen felség, a mióta legmagasabb elhatározásával lehetővé tette, hogy az egyetem két fakultását nők is látogathassák.

— És hogy tanulnak? kérdezte tovább a király a minisztertől.

— A tanároktól tudom, hogy nagyon jól tanulnak, sőt legutóbb ketten pályadijat is nyertek.

Erre ő felsége egyenesen a hölgyekhez lépett és az elsőt megkérdezte:

— Ön bölcsész vagy medikus?

A leányka zavarba jőve igy felelt:

— Felség én *filozopter vagyok*!

A király erre jóizüen mosolygott, majd *Wlassics* miniszter elmondta, hogy a filozopter a bölcsészethallgatók gunyneve és a tanuló kisasszony csak zavarában szalasztotta ki ezt a szót a száján.

A rektor kérésére a király az egyetem emlékkönyvébe arany tollal irta be a nevét;

«Ferencz József» továbbá a dátumot.

Az aulából a király a rektori fogadó terembe ment, a hol megnézte az 1780-iki nagy egyetemi ünnep díszmenetéről készült régi képeket, majd Wlassics miniszterhez fordulva igy szólt:

— Szivesen megnézem a tantermeket is.

Erre a harmadik emeletre ment a király, a hol hatszáz hallgatóra berendezett óriási tanterem van. Itt *Herczegh* és *Baumgarten* épitészek szolgáltak magyarázatokkal, a kikhez ő felsége igy szólt:

— Pompás terem! Itt valóban jó lehet tanulni és tanitani.

Ezután megnézte a müvészettörténeti gyüjteményt, a hol *Pasteiner* Gyula tanár mutatta be ő felségének a müvészi képgyüjteményt. Egyik jogi terem megtekintése után megnézte a jogkari dekánátust, a hol társalgásba eredt *Vécsey* Tamás és *Láng* Lajos professzorokkal. Az asztalon ott feküdtek a jogászok leczkekönyvei. Ő felsége mindjárt megkérdezte, hogy hány hallgatója van az egyetemnek és mennyi a jogász. A rektor adta meg a választ, hogy az összes hallgatók száma 5300 és ezek közül 3700 jogász.

— Ez nagyon sok! — jegyezte meg a király.

Majd a kveszturába látogatott el és megszólitással tüntette ki Mandák Gyula kvesztort. Félegy volt, mire a király befejezte szemléjét, melynek végén igy szólt Wlassics miniszterhez:

— Nagyon köszönöm a szives kalauzolást, a mit láttam, mindennel meg vagyok elégedve.

Ezzel kezet fogott a miniszterekkel és az egybegyültek lelkes éljenzése közben kiséretével együtt kocsiba szállt és elhajtatott.

•

A király mostani budapesti időzése alkalmával csütörtökön, május 31-én, fog utoljára legfelsőbb kihallgatást adni. Előjegyzéseket a kabinetiroda (budai királyi várlak) fogad el naponta délelőtt 9—2 óra között.

— Felhivjuk a t. olvasó közönség becses figyelmét a **Keleti J. Budapest**, IV., Koronaherczeg-utcza 17. sz. alatt létező betegápolási czikkek gyárosának mai hirdetésére. Árjegyzék minden érdeklődőnek ingyen és bérmentve küldetik.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

Id. Lendvay Márton emlékezete. Megirtuk, hogy id. *Lendvay* Mártonnak szülővárosában, Nagybányán, szobrot fognak emelni. Ez a nagyhirü magyar szinmüvész, a ki évekig büszkesége volt a nemzeti szinháznak, ragyogó müvészetével, daliás szép megjelenésével teljesen uralta a közönséget. Az idősebb generáczió még ma is emlékszik reá, az utólérhetetlen *Don Caesar de Bazan*-ra s a legideálisabb *Romeo*-ra, a ki valaha szinpadon volt. A Nagybányán fölállitandó szobrot tudvalevőleg a nemzeti szinház udvaráról szállitották a müvész szülővárosába. A fölállitás költségeinek fedezésére a megye székhelyén, Szatmáron alakult meg a mozgalom gróf *Hugonnay* Béla főispán és neje kezdeményezésére. A szobor fölállitása alkalmából Szatmáron junius 9-én a a szinházban diszelőadás lesz, melynek programmja a következő:

A diszelőadást a szatmári férfi dalegylet nyitja meg a 3-ik kerületi m. kir. honvédzenekar kisérete mellett. Majd *Bartók* Lajos prológot ad elő, melyet erre az alkalomra irt. Az utána következő számban a nemzeti szinház legkiválóbb müvészei: *Csillag* Teréz, *Maróthy* Margit, *Náday*, *Gyenes* és *Zilahi* szerepelnek, *Sardou* háromfelvonásos vigjátékát, a *Csapodár*-t hozva szinre. A diszelőadást a szatmári férfi dalegylet fejezi be *Huber* Károly karmüvével: az *Őseink emlé-ké*-vel. Az előadást társas összejövetel és táncz követi. A fővárosi müvészek ünnepélyes fogadtatására nagy számu bizottság alakult, élén a szatmári szinügyi bizottsággal. Az előadást követő napon gróf *Hugonnay* Béla dejeunert ád a müvészek tiszteletére.

— ***Drámabirálás a nemzeti szinháznál.*** Mint illetékes forrásból értesülünk, a nemzeti szinház drámabirálási intézménye még az idei szezonban nagy változáson megy keresztül. Dr. *Várady* Antal dramaturg julius elsején megválik állásától s ezzel meg is szünik a dramaturgi állás. A nemzeti szinházhoz benyujtott darabokat ezentul — ugy mint régebben — drámabiráló bizottság fogja megbirálni, mely öt tagból fog állani. A drámabirálókat még ez idén hivják meg állásuk elfoglalására.

— **Jutalom-előadás a magyar szinházban.** A magyar szinház vezetősége karszemélyzete jutalmazására felajánlotta egy délutáni előadás jövedelmét. Ezt az előadást junius hó 3-án, pünkösd vasárnapján tartják meg. Szinre kerül a szinház két legnagyobb sikerü darabjának egy-egy felvonása, a két fölvonás közt pedig egy fényes számokból álló hangversenyt adnak elő, a melyen a szinház tagjain kivül vendégmüvészek is részt fognak venni. A részletes müsort legközelebb teszik közzé. Erre az előadásra a mai naptól kezdve jegyek kaphatók a szinház előcsarnokában levő pénztárnál.

— **A magyar szinházban** ma este a Kleopatra cz. operett *Cassia* szerepében *Gábos* Nelly mutatkozott be, a ki éveken át az operában énekelt. Gábos Nelly igen csinosan énekel, elég ügyesen játszik és temperamentumával hatást tudott elérni, A közönség szivesen fogadta és sokat tapsolt a vendégmüvésznőnek. A többi szereplő a régi volt.

— **Ábrányiné Pápán.** *Ábrányiné-Wein* Margit asszony tegnap fejezte be vendégjátékait Pápán a városi szinházban. A kitünő müvésznőt megérkezésekor a szinügyi bizottság, *Dobó* Sándor igazgató, a sajtó képviselői és százakra menő közönség fogadta lelkes ovácziók közt. Mind a három fellépése fényesen sikerült, az «Angot»-ban, a «Piros bugyelláris»-ban és a «Kornevilli harangok»-ban. A bucsu-előadáson a zsufolt ház zajos tapsain és ujrázásain kivül, szebbnél szebb bokrétákat és babérkoszorukat nyujtottak át a vöröskereszt pápai fiókja, a leányegyesület, a szinügyi bizottság, a pápai szinpártolók és a müvészet igaz barátai nevében.

— **A nemzeti szinházban** ma este *Clemenceaut* játszották. Dumas szinmüve a végét járó szezon daczára szép számu közönséget vonzott a szinházba. A szereplők közül *Márkus* Emilia (Iza) ma is elragadta a közönséget csábitó szépségével, müvészi játékával és izléses toilettejeivel. Reprise számba ment *Lendvayné* alakitása, a ki három év óta ma játszotta először a fiát rajongásig szerető Clemenceauné szerepét. Eredeti, müvészi felfogásával, szerepének előkelő és izléses interpretácziójával nagy hatást ért el. A közönség örömmel látta ezt a szerepet Lendvayné kipróbált jó kezeiben és a harmadik felvonás nagy zárójelenete után, a mikor Clemenceauné meghallva menyének ballépéseit, szivgörcsöket kap és rövid agónia után meghal, háromszor is kitapsolták. Helvey Laura (Dobrovszka), Mihályfi (Clemenceau) is ismert jó alakitásaikban gyönyörködtettek ma este is.

A mintaférj.

(Bohózat 3 felvonásban. Irta: Albin *Valabregue*. Forditotta: *Kövesi* Albert. A vigszinház ujdonsága május 29-ikén.)

Kapuzárás előtt még egy nagyon jóizü, mulatságos bohózat a vigszinházban! *Valabreguenak* ez az ötletes, vidámsággal telidesteli bohózata nem ösmeretlen egészen a fővárosi közönség előtt. A városligeti szinkörben évekkel ezelőtt már szinrekerült. Mind a mellett joggal ujdonságszámba ment s a közönségnek semmi oka nem volt megbánni, hogy bizalma volt a szerzőhöz is, a darabhoz is, az előadáshoz is.

A bolondság valóságos farsangi tánczát járja ebben a darabban. Nem volt a szerzőnek más czélja, csak a nevettetés, a mulattatás, anélkül, hogy az erkölcs tulságosan megbotránkoznék rajta. Ezt a czélját nagy mértékben el is érte. Bonyodalma a legkomikusabb, a milyent bohózatiró csak kigondolhat. A disztinkczio egy finomabb neme is megnyilvánul a cselekményben és a szerző óvatosan kerüli azokat a szituácziókat, a melyek csak a legdurvább ösztönök izgatására irányitvák.

A cselekmény reczipéje régi ugyan, de a szerző kimerithetlennek látszó ötleteivel feledteti ezt is. Az első felvonás a családi otthonban mutatja be az alakokat, a második ugyanezeket a kokot szobájába helyezi át, a hol a vidám cselekmény csucspontját éri el, a harmadikban a szerző ismét hazaviszi őket, hogy a családi tüzhely körül kibékülve megint összejöjjenek.

Egy szimatoló, mindenben gyanakvó anyós nagyon mulatságos megleczkéztetése a főmotivuma a szerzőnek. Ez az anyós, Malivaud Auróra megesküszik, hogy az ő férje «mintaférj», a kinél különb egész Francziaországban, sőt az egész világon nincs. De a vejére gyanakszik. Sőt a nagy figyelem és szeretet, a melyet veje tanusit iránta, ezt a gyanuját folyton erősitgeti.

Pedig forditva áll a dolog. A mintaférjnek tartott öreg Malivaud a tulajdonképeni imposztor, a ki minduntalan megcsalja a feleségét, a vő pedig hüséges, odaadó és tiszta erkölcsü ember.

Történik, hogy az öreg Malivaud kedvese: Clementine egy kitanult párisi kokot, telefonál az öreg Malivaudnak, hogy ne három, hanem négy órakor látogassa meg. Véletlenül Malivaudné megy a telefonhoz és értesül, hogy a házban valakit ez a kokot négy órára vár.

Gyanuja persze azonnal a vő felé irányul, a kiről azt hiszi, hogy leányát megcsalja. Azonnal fölfedezi a titkot leányának és elhatározza, hogy in flagranti meglepi a vőt. Sőt vén imposztor férjének is megmondja a dolgot, megnevezi Clementinet, mire az öreg Malivaud éktelen dühbe jő, mert az hiszi, hogy veje elszerette az ő kedvesét. Felháborodását Malivaudné persze odamagyarázza, hogy a vő hütlenségét veszi a «mintaférj» annyira a szivére.

A második felvonás a kokot szobájában játszódik le. A kokot egymásután három kedvesét fogadja. Az öreg Malivaud t és egy ügyvédet (Malivaud vejének egyik barátját) igy mutatja be egymásnak:

— A papám!

A két udvarló azt hiszi kölcsönösen egymásról, hogy a kokotnak az apja. Igy üti el az igen merész, flegmatikus és mindenekfölött szemtelen kokot a dolgot és kineveti a versengő férfiakat. Malivaudné egy 20.000 frank értékü képet igér a kokotnak, ha segit neki *in flagranti* rajtakapni a vejét. A kokot nem ismeri ugyan a vejét, de a képért vállalkozik rá. Ugy tudja intézni a dolgot, hogy a vő épen levetett kabáttal áll előtte, a mikor az anyós egy detektivvel beront a szobába. Ez a szituáczió a legmulatságosabb, mert most az anyós már szentül hiszi, hogy veje tényleg hütlenséget követ el.

A harmadik felvonásban a vő, a ki ártatlan, megtudja, hogy a tulajdonképeni bünös a tulajdon apósa. Mindent föl akar fedezni, de az agyafurt após fordit egyet a dolgon. Bevallja ugyan feleségének, hogy a telefonhivás neki szólt, de mikor feleségével egyedül marad, azt hazudja, hogy *föláldozta magát* s a vő bünét magára vette, csak azért, hogy gyermekei boldogságát ne zavarja. Ez annyira meghatja Malivaudnét, hogy egészen megszelidül és nem szimatol többé a vő viselt dolgai után.

A szituácziók roppant mulattató volta, a párbeszédek gyorsasága és elméssége, az ötletek szikrázása fölmenti a szerzőt ama kötelesség alól, hogy a karaktereket igaz szinekkel rajzolja, hogy a szigoru logika törvényeihez ragaszkodjék. Elhisszük neki, hogy a mit mond, valószinü. El kell hinnünk, mert minduntalan megkaczagtatja a közönséget és annak a bohózatirónak van igaza, a ki kaczagtatni tud. Különösen gyönge annak az indokolásában, a mikor oly nagyon megszeliditi a borzalmas anyóst, de ezt is meg lehet bocsátani bátran.

És igy a közönség az első felvonástól az utolsó jelenetig folyton kaczagott. Az előadás egyes nagyon kiélesitett jelenetek alatt csaknem megakadt. A vidámság szelleme uralkodott a szinházban.

Az előadás gyors tempója és egészséges lüktetése nagyban elősegitette a nagy sikert. *Hegedüs* és *Niko* Lina vitték a főszerepeket s mindketten igazi elemökben voltak. *Niko* Lina annyi komikumot fejtett ki, hogy magában is vidámmá tehette volna az estét. Öntudatos, kedves és mindenekfölött szeretetteljes gond látszott meg alakitásán, a melynek csupa előnye, egy hátránya sem volt. *Hegedüs* ma régi erejében, suta és megszokott modorától menten játszta végig szerepét. Minden mozdulata, minden szava a megtestesült komikum volt, a mely ellenállhatlanul, szinte villámszerüen hatott egyes jelenetekben. Igazi müvészi alakitás volt s a vén imposztor férj minden erkölcstelenségét vidámsággá változtatta. *Gothnak*, a vő szerepében szintén voltak igen sikerült jelenetei, különösen a harmadik felvonásban. De maszkjára, ugy látszik, kevés sulyt fektet. Most már másodszor látjuk ugyanabban a maszkban. Nézetünk szerint mégis van valami különbség Wedekind és Malivaud veje között. Ha a maszk csak külső dolog is, de a müvésznek testtel-lélekkel kellene a müvészet szolgálatában állnia. Már akkor *Gál* komolyabban fogja fel a müvészetnek ezt a részét is. Az ő maszkja mindig és ma is harmoniában volt játékával. Kicsiny szerepe volt ugyan, de a hatás, a melyet elért, nagy volt. Ezt a szeretet teszi, a melylyel a müvész munkájához fog. *Haraszti* Hermin kezében volt a kokot szerepe, Élég tetszetős, disztingvált, bár tulságosan korpulens volt. A flegmát és czinizmust, a melyet szerepe kifejezett, erőteljesen érvényesitette; illuziót keltett és a darab vig hangulatát növelte. *Delli* Emma egy meglehetősen passziv asszony szerepében kifogástalan volt. Dicsérőleg kell megemlékeznünk *Győzőről*, a ki a detektiv szerepében egyetlen jelenetben harsogó kaczajt keltett és jóravaló törekvéséről uj tanuságot tett.

Minden jel arra mutat, hogy a szinház ujra repertoirdarabbal gazdagodott.

T, Sz.

TANÜGY.

— **Dadogók zárólőadása** volt ma a piaristák főgimnáziumában. A tanfolyamot *Skultéty* Lajos áldozópap és fővárosi tanár vezet. A tanfolyamnak mintegy 25 tanulója jelent meg, a kik a megjelent szülők, vagy hozzátartozóik, vagy saját tanuságuk szerint is korábban szinte érthetlenül beszéltek s ma mindnyájan teljesen érthetően, tulnyomó részben pedig oly korrektul beszéltek és olvastak, hogy a vizsga befejeztekor a nagy számmal egybegyült érdeklődők a tanulók közé vegyültek és kiváncsi beszélgetéssel iparkodtak kitudni nem-e csak pillanatnyi hatás alatt állva mutatták fel a feltünő eredményt. A tanulók között vannak középiskolai tanulók, egyetemi és müegyetemi hallgatók, kereskedők és iparos tanulók, a kik között nem egy valóságos bámulatot ébresztett a hallgatóság soraiban.

EGÉSZSÉGÜGY.

)(**A magyar fürdők érdekében** *Gulner* Gyula államtitkár elnöklete alatt ankét volt ma délelőtt a belügyminiszteriumban. A felszólalók: *Papp* Samu, *Smialovsky*, *Münnich*, *Kullmann*, *Óváry* képviselők, továbbá *Glósz*, *Mamusits*, *Horti*, *Fenyves* fürdőtulajdonosok, illetőleg fürdőigazgatók részletesen előadták mindazokat a bajokat, közlekedés, adózás, posta- és távirdaügy, élelmezés stb. tekintetében, melyek a hazai fürdők fellendülését hátráltatják. Többen kiemelték egy országos *fürdőfelügyelő* kinevezésének szükségét, a ki azonban ne legyen bürokrata, hanem szabadon mozgó megbizottja a kormánynak, a ki a fürdőket ne csak ellenőrizze, hanem azoknak propagandát csináljon tudományos körökben, társadalomban, ugy bel-, mint külföldön. A tátrai fürdők képviselői nem találták czélhoz vezetőnek azt a kormányakcziót, mely néhai gróf *Bethlen* minisztertől származik, hogy állampénzen nyaralótelepeket és gyógyfürdőket alapitottak a Tátrában. Ezek nemcsak a magántulajdonosoknak okoznak kárt, de fentartásuk évenkint mintegy 10.000 forintba kerül az államnak s Balatonfüred képviselői a zalai oldalon egy balatonparti vasut épilését sürgették. Többen a magyar orvosok ellen is kikeltek, hogy nem ismerik kellőleg a magyar fürdőhelyeket. Ez onnan van, hogy az egzetemen nem tanitják a magyar balneológiát. Az elnöklő államtitkár végül megköszönte a megjelenteknek a nagymérvü érdeklődést és igérte, hogy a kormány mindazt meg fogja valósitani, a mi hatáskörébe tartozik és megvalósitható.

)(**Fangó gyógymód.** A berlini nagy fangó gyógyintézet mintájára a városligetben, az aréna-uton, egy kies fekvésü villaszerü épületben rendezték be a battaglia-fürdők budapesti szanatóriumát. A szanatóriumot ma mutatták be a budapesti orvosi világ kitünőségeinek és a sajtó meghivott képviselőinek. A meghivott vendégek között ott láttuk: dr. *Korányi*, dr. *Kétly*, dr. *Dollinger* és dr. *Tauffer* egyetemi tanárokat, dr. *Müller* Kálmán miniszteri tanácsost, dr. *Jordán*, dr. *Török* főorvosokat, a főorvosi orvosi kar számos tagját stb.

A vendégeket *Dániel* Gábor elnök és *Gajári* Géza országgyülési képviselő fogadták és kalauzolták a pazar kényelemmel berendezett termekben, a hol dr. *Frankl* Sándor, az intézet igazgató-főorvosa szolgált magyarázatokkal. Az intézet főorvosa ismertette első sorban a battagliai kénvizfürdőket, a melynek gyógyhatása már 2000 év óta ismeretes. Öt forró vizet termelő tóban 40 fangó-kráter müködik ott állandóan, a melyek a föld gyomrából hozzák fel a gyógyitó fangót. Ennek a vulkánikus iszapnak köszönik a battagliai fürdők gyógyerejüket. A vulkanikus kihült iszapot, a fangót, felmelegiti a «fangószakács» és orvosi előirás szerint végzik vele a beteg testrészek bepakkolását. Alkalmazzák e meleg begöngyöléseket mindennemü csuzos, köszvényes megbetegedéseknél, az izmok, izületek és inak idült gyulladásainál, ischiasnál s a bőrbetegségek egynémely faja ellen, természetesen mindig orvosi felügyelet alatt megfelelő hőfoku helyiségekben. Az előkelő szakközönség megszemlélte az összes helyiségeket, ugymint a kényelmes fürdőtermeket, pakkoló helyeket, társalgó és dohányzó szobákat, valamint a svéd gimnasztikai terem modern berendezését. Az összes berendezéseket hazai iparosok látták el s a társaság gondoskodott arról, hogy igazolt szegény betegek a szanatóriumot dijtalanul vehessék igénybe. A télen és nyáron egyaránt használható gyógyeljárás czéljaira berendezett modern gyógyintézetről a jelenvoltak a legőszintébb elismerés hangján nyilatkoztak, majd a házigazdának, *Gajári* Géza országgyülési képviselőnek meghivására villasreggelihez ültek.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A tanszemélyzet választása.** A közoktatásügyi bizottság tegnapi ülésén *Beck* Dénes inditványa kapcsán sok szó esett a tanszemélyzet választásáról. *Beck* Dénes inditványa oda irányult, hogy a tanszemélyzetet jövőben ne a tanács, hanem a közgyülés válassza. Az inditványt azonban a bizottság *Faller* tanácsos, *Tenczer* Pál, dr. *Mezei* Mór felszólalásai után, a melyekben kifejtették, hogy ez az inditvány már csak azért sem vihető keresztül, mert törvénymegváltoztatást igényel, mellőzte. A bizottságnak tegnapi üléséről, nevezetesen pedig a Beck-féle inditvány tárgyalásáról teljesen téves informácziók jelentek meg a mai lapokban, a melyeket illetékes helyről vett megbizásból a fentiek értelmében igazitunk helyre.

— **Személyzeti változások.** A belügyminiszter *Szabóky* Lajos tanácsjegyzőt a budapesti VIII. ker. állami anyakönyvvezetőséghez első anyakönyvvezető helyettessé nevezvén ki, a polgármester a nevezett tanácsjegyzőt a VII. ker. előljáróságnál eddig teljesitett tanácsjegyzői müködése alól felmentette és helyére dr. *Alkér* Ernő tanácsjegyzőt osztotta be. *Alkér* jegyző helyére a VI. kerületi előljárósághoz dr. *Buzay* Károly tanácsjegyzőt osztotta be.

— **Hirek a városházáról.** A magyar kir. államvasutak keleti pályaudvara előtt elterülő parkból 124·50 négyszögölnyi területet a közforgalmu térhez fognak csatolni. Az erre vonatkozó megállapodás az illetékes tényezők között már létrejött. — A tanács a csatornaépitések ellenőrzésére 2 forint napidij mellett csatornaépitési ellenőrök alkalmazását rendelte el. — A földmivelési miniszter a főváros tápszervizsgáló vegyészeti intézetének megadta a nyilvánossági jogot. — A statisztikai hivatalban elhelyezett vizmérő-óra eltávolitása érdekében a kereskedelmi miniszter ma leiratot intézett a főváros hatóságához. A miniszter kijelenti, hogy a statisztikai hivatalt nem lehet ama épületek közé sorolni, a hova vizmérő-órát a szabályrendelet értelmében behelyezni lehetne. — A közoktatási bizottság tegnapi ülésén *Kövesi* Albert ó-budai szinháza részére 6000 frt évi szubvencziót szavazott meg, illetve ilyen irányu javaslattal lép a közgyülés elé.

— **A népszinházi bizottság** ma délután fél 5 órakor ülést tartott *Halmos* János polgármester elnöklete alatt a központi városháza tanácstermében. Az ülésen első sorban a mult 1899. évi zárszámadásokat tárgyalták; ezeket elfogadva, a bizottság a közgyülés elé fogja terjeszteni.

Tárgyalás alá került ezután az illetékkiszabási hivatalnak illetékegyenleg czimén a népszinházra kirótt terhe. Ezt az illetékegyenleget az illetékkiszabási hivatal 1893. évtől kezdve rótta ki a népszinházra. Az ügyészi hivatal nem nyugodott meg ebben a kivetésben s jogorvoslattal élt elsőbben a pénzügyigazgatósághoz, majd pedig a közigazgatási birósághoz, de mind a két helyen elutasitották. Igy most a népszinháznak 4104 forint illetéket kellene nyomban lefizetnie. A bizottság nem nyugodott meg ezen elutasitó határozatban, hanem elhatározta, hogy előterjesztéssel él a tanácshoz az iránt, hogy felirat intéztessék a közgyülésből az országgyüléshez ezen illetékegyenlegnek elengedése végett. Indokul szolgál erre az a körülmény, hogy a népszinház kulturális missziót teljesitő intézmény.

Dr. *Rényi* Dezső főjegyző ismertette továbbá azt az egyezményt, a amely 1888 évben létesült a nemzeti és népszinház között. Ezen egyezmény értelmében a nemzeti szinház átengedett három népszinmüvet a népszinháznak. Miután a 10 év letelt, az egyezmény ujból meghosszabitva nem lett, *Beöthy* László a nemzeti szinház igazgatója most visszaköveteli a *Czigány*, *Betyár kendője* és a *Peleskei notárius* czimü népszinmüveket, illetve bohózatot a népszinháztól. A bizottság azt határozta e tekintetben, hogy az ügyet a szerzői jog szempontjából biráltatja el az ügyészség által, arra való tekintettel, vajjon az emlitett darabok nem váltak-e azóta közkincscsé, s mint ilyenek előadása engedélyhez van-e kötve.

A bizottság elvileg engedélyt adott a népszinház tagjainak nyári vendégszereplésekre.

Dr. *Fodor* Oszkár, a népszinház titkára bejelentette abbeli szándékát a bizottságnak, hogy a népszinház 25 éves történetét megirja. A bizottság szükségét látja egy ilyen tárgyu münek, de annak megrendelését a tanácsra bizza.

Rákosi Szidi és Solymosy Elek iskoláinak növendékei egy-egy jótékonyczélu előadást tarthatnak a bizottság engedélyéből a népszinházban.

A főkapitánynak ama rendeletét, mely szerint a szinpadra virágot, csokrot, koszorut felnyujtani, vagy feldobni nem szabad, a bizottság a változott viszonyok folytán teljesen tárgytalannak és feleslegesnek tartja, miért is annak hatályon kivül leendő helyezését, illetve megváltoztatását fogja kérni a főkapitánytól.

A népszinházi tüzoltóság szaporitása czéljából a bizottság a tanácshoz előterjesztést fog intézni.

A közel három óra hosszat tartó ülés esti félnyolcz óra tájban ért véget.

— **A kőszénsztrájk és a gázgyár.** Az elmult télen tudvalevőleg nagyszabásu sztrájk tört ki az osztrák kőszénbányák munkásai között. A sztrájk olyan nagy arányu volt, hogy tartani lehetett attól, hogy annak következményei végeredményben Budapest főváros lakosságát is érinteni fogják, a mennyiben az osztrák légszesztársulat, a mely a fővárost gázvilágitással látja el, nem lesz képes szénszükségletét beszerezni és igy nem volt kizárva az az eshetőség sem, hogy a társulat gyárai képtelenek lesznek a világitáshoz szükséges gázt termelni. E fenyegető eshetőségekkel szemben a főváros világitási albizottsága felhivta a gáztársulatot arra, hogy lássa el raktárait elegendő szénmennyiséggel, nehogy a főváros világitása elé később akadály gördüljön. Mint tudjuk, a kőszénsztrájk elmult a nélkül, hogy a főváros világitása bármely módon is megzavartatott volna. A légszesztársulat a fővároshoz most beadványt intézett, a melyben reflektál azokra a határozatokra, a melyekben a főváros a társulattal szemben a sztrájk idején megállapodott. Mindenekelőtt jelenti a társulat, hogy a sztrájk immár véglegesen megszüntnek tekinthető. Ennél fogva nem is bocsátkozik be a társulat most vitába a felett, hogy a kőszénsztrájk által előidézett szénhiány vis majort képez-e. Ez a kérdés most már ugyis tárgytalan és az esetben, ha a sztrájk következtében a társulat csökkentette volna gáztermelését, kompetens fórum van kikötve a szerződésben, a mely a vis major esetét megállapitotta volna. A társulat megjegyzi még, hogy 1899 deczember elsejével a társulatnak 277.674 métermázsa szene volt raktáron. A szénsztrájk alatt a társulat a legmagasabb áron is beszerzett minden lehető forrásból szenet, nehogy a gáztermelésben akadály álljon be. Sőt azon esetben, ha a gáztermelés megakadályozva lenne, a társulat elegendő számu petroleumlámpát szerzett be, nehogy a főváros esetleg sötétben maradjon. Sajnálattal jelenti a társulat, hogy a magyarországi kőszénfajok a gáztermelésre nem alkalmasak, a mennyiben az itteni szénből előállitott gáznak nincs akkora fényereje, mint a porosz-sziléziai kőszénből termelt légszesznek. Mindennek daczára a társulat nyolcz magyar kőszénbányától 262.309 métermázsa kőszenet szerzett be, a mely mennyiséget a bányák ez évi október haváig a társulat raktáraiba beszállitani tartoznak. Végül megjegyzi a társulat, hogy a magyar szenet már csak azért sem használhatja gáztermeléshez, mert a visszamaradó coaks értéke is sokkal alacsonyabb, mint a porosz szénből visszamaradó coaksé. Ez az utolsó megjegyzés ugylátszik válasz akar lenni a fővárosnak a magyar ipar támogatása érdekében minden irányban meginditott mozgalmára.

— **Kamermayer ösztöndij.** A székesfőváros tanácsa pályázatot hirdet egy Kamermayer-féle 130 koronás ösztöndij állomásra. Az ösztöndijra fővárosi alkalmazottak jó tanuló és jó viseletü gyermekei pályázhatnak ez évi junius hó 12-ig.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A biróságok köréből** A király *Szász* Ignácz gyergyó-szent-miklósi, dr. *Galgóczy* Emil szent-gotthárdi járásbirákat, *Malonyay* Gyula, *Pásztay* Ferencz beregszászi, *Horváth* József nyitrai törvényszéki birákat, *Jeszenszky* Béla miavai járásbirót, *Sipos* László győri törvényszéki birót, *Irinyi* Csaba giráltí járásbirót, *Jusits* Antal zombori, *Kálosi* József, *Goczigh* József budapesti, *Névery* Ignácz nyitrai, *Pallay* Jenő nagyváradi törvényszéki birákat, *Kraczegh* Gyula facseti járásbirót, *Kisfaludy* Ákos kaposvári törvényszéki birót, *Kossár* Dezső komáromi ügyészt, *Vajna* Gáspár kézdi-vásárhelyi, dr. *Móré* Pál nagyváradi, *Pap* József szatmár-németi, *Véber* Károly nagykanizsai törvényszéki birákat, *Sváby* Sándor abauj-szántói, *Helcz* Ferencz váczi járásbirákat, *Tóth* Imre nagyváradi, *Márián* Miklós szabadkai, *Veress* József dévai törvényszéki birákat, *Vitális* Kálmán liptó-ujvári járásbirót, *Kolozsváry* József egri, dr. *Korber* Endre dévai törvényszéki birákat, *Streithammer* József bazini, *Illés* Antal körmendi, *Fejér* Károly kézdi-vásárhelyi, *Eidenmüller* Ádám nagykikindai járásbirákat, *Sztrehay* Vincze trencséni törvényszéki birót, *Kovács* Sebestyén Lajos aranyos-maróthi ügyészt és dr. *Pap* József máramarosszigeti törvényszéki birót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki birákká, járásbirákká, illetőleg ügyészekké; dr. *Bartha* Antal budapesti itélőtáblai segédfogalmazót a nagykátai, dr. *Ágoston* Péter veszprémi törvényszéki jegyzőt az ipolysági, *Oserna* János temesvári törvényszéki jegyzőt a lugosi, *Lengyel* Béla duna-szerdahelyi járásbirósági aljegyzőt az ottani járásbirósághoz, *Máthé* Dénes oklándi járásbirósági aljegyzőt a tordai törvényszékhez, *Rácz* Ármin beregszászi törvényszéki aljegyzőt az aranyos-maróthi, *Bacsák* Aladár pozsonyi törvényszéki aljegyzőt a somorjai, *Szupper* Jenő malaczkai járásbirósági aljegyzőt a malaczkai járásbirósághoz, dr. *Kovács* Rókus, a szegedi itélőtáblához berendelt birósági aljegyzőt az ottani törvényszékhez és dr. *Csengey* Miklós, a budapesti itélőtáblához berendelt birósági aljegyzőt a gödöllői járásbirósághoz albirákká kinevezte.

— **Börtönre itélt miniszter.** Megirtuk a minap, hogy a belgrádi törvényszék *öt esztendei börtönre* itélte *Tausanovics* Lázár, a volt szerb minisztert szelvényhamisitás miatt. Most Belgrádból azt táviratozza tudósitónk, hogy a semmitőszék utasitotta a felebbviteli törvényszéket, hogy *Tausanovics* ügyében *uj itéletet hozzon.* A semmitőszék azzal okolja meg itéletét, hogy a vádlott terhére rótt büntett a csalás büntettét is involválja, a mely a *Beogradszka Zadruga* hamisitott részvényeinek felhasználásával követtetett el. Hogy ki hamisitotta ezeket a részvényeket, az ebben az esetben kisebb jelentőségü annál a körülménynél, hogy a vádlott mint az emlitett intézet igazgatója tudva akarta félrevezetni és megkárositani azokat az intézeteket, a melyeknél a hamisitott részvényeket elzálogositotta.

— **A korteskedés még nem politika.** Ilyen értelmü határozatot hozott a minap a szegedi kir. törvényszék egyik itélőtanácsa, a melyik a *Csongrádmegyei Hirlap* ellen *sajtórendőri kihágás* czimén inditott perben itélkezett. A szentesi időközi választás idejében ugyanis a *Csongrádmegyei Hirlap* több számban megjelent több czikkében méltatta a jelölt, a mi szerkesztőnk, *Dienes* Márton érdemeit, s ostorozta a másik tábort, illetve *Sima* Ferenczet és ennek jelöltjét, *Molnár* Jenőt. Erős szavakban, de az igazságnak megfelelően. A szegedi kir. ügyészség politikai tendencziát vélt felfedezni a czikkekben s mert az emlitett lap politizáláshoz kauczióval jogot nem váltott magának, perbe fogta *Vajda* Bálint és *Hollóssy* János kiadókat. A kir. ügyészség e panasza tárgyában — mint tudósitónk irja — a minap itélkezett a szegedi törvényszék dr. *Kecskeméthy* Dániel elnöklete alatt. A vádhatóságot dr. *Gábris* Endre kir alügyész képviselte, a védelmet dr. *Tasnády* Antal szentesi ügyvéd látta el. A tárgyaláson *Vajda* és *Hollóssy* bevallották, hogy a czikkek az ő tudtukkal és beleegyezésükkel jelentek meg a lapban. A kir. ügyész vádbeszéde után dr. *Tasnády* Antal védőbeszédében kimutatta, hogy a kérdéses czikkek sem alkotmányjogi, sem törvényhozási kérdést nem tárgyalnak s az országos politikától távol, tisztán helyi érdekeket érintenek s az egyik képviselőjelöltnek ügyét kivánták előmozditani. A bevádolt czikkek politikai tartalommal nem birnak s igy a sajtórendőri vétség tárgyi tényálladéka sem állapitható meg. Ez okból a vádlottak felmentését kérte. A törvényszék a védő által előterjesztetteket magáévá tette s vádlottakat a vétség tárgyi tényálladékának hiánya miatt *felmentette*, itélettel megállapitván ekként, hogy a bevádolt közlemények politikai tartalmunak nem tekinthetők. Az itéletet vádlottak tudomásul vették, a kir. ügyész ellenben felebbezést jelentett be.

— **Pillanatnyi pénzzavarban.** A mult héten történt, hogy egy elegánsan öltözött ur beállitott *Hornyánszky* Viktor nyomdai müintézetének irodájába s a *Dittmar*-czég üzletébe s mindkét helyen *Eppinger és Tsa* bukaresti kereskedő czég beltagjának adta ki magát. Beszéd közben az idegen hirtelen táviratblankettát kért, hogy pénzért sürgönyözzön haza. A czégek erre előzékenyen kölcsönt ajánlottak fel neki, hogy pillanatnyi pénzzavarából kisegitsék. Az idegen a kölcsön kapott pénzzel nyomtalanul eltünt s két-három nap mulva jöttek csak rá a károsult czégek, hogy csalóval volt dolguk. Feljelentésük következtében a rendőrség rövid keresés után elfogta a pénzzavaros urat, ki egy éjjeli mulatóhelyen gondtalanul dőzsölt megfelelő női környezetben. Ekkor tünt ki, hogy *Eppinger* Lázár nyelvmester, a kinek már többször volt reá nézve kedvezőtlen összekoczczanása a büntető törvénykönyvvel. Csalás vétsége miatt ma tárgyalta legutóbbi ügyét *Gajzágó* táblai biró a büntető járásbiróságnál. Az elegáns megjelenésü szélhámos sirva rimánkodott a megkárositott czégek képviselőinek, hogy vonják vissza ellene tett panaszaikat. Azok csakugyan megsajnálták, elállottak a panaszuktól, sőt kifizettek helyette rabtartási és élelmezési költség fejében 52 krnyi összeget. A felmentő itélet után *Eppingert* a büntető járásbiróság átadta a rendőrségnek *eltolonczolás* végett.

— **A végrehajtó.** Az emberiség száz százaléka akkor szereti legjobban a végrehajtót, ha száz meg ezer mértföldre van tőle. Ebből az bizonyos, hogy senki se szereti. Már nem személyénél fogva, hanem hivatalos minősége miatt. A végrehajtó fogalmánál az adósok előtt csak egy gyülöltebb fogalom van még: a végrehajtató fiskálisé. Ezt okozzák rendszerint minden baj okának. És nagyon sokszor nem is alaptalanul. Mert nagyon sok ugynevezett *«jogtudor»* agyonzaklatja peres ellenfelét, csakhogy mentül több perköltséget huzzon ki tőle. *Laufer* József baromfi-kereskedő se rokonszenvezett a végrehajtóval, se a végrehajtató fiskálissal. Miért nem? Pozitive nem tudjuk, de okai kétségtelenül voltak rá. Az egyik gyanus ok mindjárt az volt, hogy peres fele folyton fizetésre ösztökélte, s mert nem fizetett, ügyvédje, dr. *Róna* Izor utján, végrehajtást kért ellene. Ezt el is rendelték s dr. *Róna* Izor az egyik végrehajtótól kisérve, megjelent a Hunyadi-téri vásárcsarnokban, hogy lefoglalja *Laufer* lábas jószágait. A hivatlan vendégek csak *Laufernét* találták a csarnokban. De ez is elég volt nekik. Mert mikor a nemes asszonyság megtudta, hogy kik és mit akarnak, csipőjére tette kezét s elmondta mindennek a prókátort, csak becsületesnek nem. Be se fejezte mondókáját, mikor anyjának segitségére érkezett leánya *Izabella*. A kisasszony hallva, hogy miről van szó, szintén nagy indulatba jött, s fenyegetőleg közelgett a prókátor felé, s tán szemét is kiszedi, ha a zajra összeverődött néző közönség ebben meg nem gátolja. Karjait lefoghatták a kisasszonynak, de a nyelvét nem. Olyan titulusokat szórt a prókátorra, hogy ez holta napjáig se feledi el:

— Maga svindler, csaló! — kiáltotta feléje.

A prókátornak tudvalevőleg nincsen galambepéje. Dr. *Róna* Izornak sincsen az. Vissza akart tromfolni, egyuttal szellemes is akart lenni, s igy válaszolt:

— Mondja kisasszony, mivel csaltam meg? Hiszen én nem voltam soha szeretője!

Ez a kétségtelenül nagyon goromba szellemeskedés egészen dühre ingerelte a kisasszonyt. Rávetette magát a prókátorra, a ki testi épsége megóvása czéljából hátrálásban keresett menedéket. Jó is volt, hogy hátrált, mert aligha hagyta volna el folytonossági hiány nélkül a küzdő teret.

A végrehajtottak és a végrehajtók ma ujra találkoztak a büntető járásbiróság előtt. *Becsületsértéssel, rágalmazással, közcsend elleni kihágással* vádolták egymást. Itéletre azonban nem került a sor, mert *Nagel* biró a tárgyalást néhány tanu kihallgatása miatt elnapolta.

— **Cserebogár Jóska gyilkosai.** *Papes* János gyilkosai bünperében az egri esküdtbiroság ma folytatta a tárgyalást a közönség nagy érdeklődése között. A mai napot a tanuk kihallgatása vette igénybe, a kik valamennyien terhelőleg vallottak a vádlottakra. *Kiss* Endre ügyvéd pásztói biró jött a gyilkosság nyomára. A telekkönyvi hivatalban járva néhány hónappal *Papes* eltünése után mint annak rokona megnézte a telekkönyvet s látta, hogy a ***Kohlmann házán Papes javára bekebelezve volt 1100 frt törölve van.*** Megnézte az ennek alapjául szolgáló okiratot s ez egy nappal Papes eltünése előtt volt keltezve. Ez gyanusnak tünt fel előtte. Jelentést tett a csendőrségnél, mely aztán kideritette a szörnyü bünt. *Laczko* Károly, a meggyilkolt *Papes* unokafivére tud arról, hogy *Papesnek* vagyona volt. *Kohlmann* házánál járva, észrevette, hogy azok az eltünt *Papes* ruháit és butorait széthurczolták, a mi gyanus volt előtte s erről jelentést is tett a törvényszéknél meg *Kiss* pásztói birónál. *Vallos* János pásztói földmives vitte a gyilkosság napján koesiján a *Kohlmann*-párt a kazai vásárra. Este mikor hazajöttek, a kocsis bement a lakásba, de nem vett észre semmi gyanusat. Kohlmanné csak azt mondta, *Papes* udvarol leányának, de ő jobb szereti *Gottliebot*. *Halama* Ferencz pásztói iparos, *Papesnek* jó barátja, annyit tud, hogy Papes 300 forintot lefizetett a *Kohlmann*-családnak előre kosztra; azt is tudja, hogy 7000 forint készpénze volt Papesnek és sok ékszere, de nem tudja, hol tartotta. *Kanyó* Imre szintén ilyen értelemben vallott azzal a hozzáadással, hogy *Papes* nősülni is akart. *Nagy* Bélánál járt Papes és mutatott neki egy 800 frtos betétkönyvet, erre kért 500 frtot kölcsön, de Nagynak nem volt pénze. *Verkóczki* János tanuval *Papes* marhakereskedést üzött s az őszön 100 frt nyereségen osztoztak. *Kosselik* Gizella — Teréz barátnője — vasárnap, a gyilkosság napján, ott volt *Kohlmannéknál*, de *Papest* egész délután nem látta. Jóizüen ozsonáztak, semmi izgatottságot a vádlottakon észre nem vett. *Cziteráztak, mulattak.* *Rössler* Ilona szintén a gyilkosság vasárnapján volt Kohlmannéknál. Ugyanazt vallja, mit előbbi tanu. Papest nem látta akkor délután.

Balog Lajos azt vallja, hogy *Kohlmannék* — ha kérdezték, merre van *Papes*, azt mondták, kérdezzék Balogot. Azt terjesztették, *hogy Balog gyilkolta meg.* Tudja, hogy Papes vagyonos volt. *Tóth* Julia kacsát tömött Kohlmannéknak. Popest vagyonosnak mondja. *Schwartz* Adolf, *Kohlmannék* szomszédja vallja, hogy az asszony parrancsolt a háznál. Leányaihoz szigoru volt. A tanukat megeskették.

Szebenya Mari azt vallotta, hogy *Gottliebet* atyja elüzte, mert *Terézzel* szerelmeskedett. *Steiner* Samu azt állitja, hogy *Papes* panaszkodott neki, hogy *Kohlmannék* rosszul bánnak vele. *Tarr* fogházőr elmondja, hogy *Gottlieb* és *Teréz* a fogházban levelezést kisérlettek meg. *Schönberger* törvényszéki orvos megvizsgálta a csontokat, de nem tudja megállapitani, hogy azok emberéi-e. A másik orvosszakértő a vádlottak elmebeli állapotáról nyilatkozott s azt rendesnek mondotta.

SPORT.

— **A párisi sakkverseny.** A párisi nemzetközi sakktorna mai hatodik versenynapján szenvedte *Lasker* első vereségét. *Marshall* rettenthetlen támadásával gyönyörü végjáték után győzedelmeskedett fölötte. Győzelmet arattak: *Tschigorin Marco* ellen, *Mason Sterling* ellen, *Burn Schlechter* ellen, *Showalter Mortimer* ellen, *Mieses Didier* ellen és *Pillsbury Maróczy* ellen. Bródy szabad volt. A visszamaradt játszmákban *Janowski* leverte *Masont* és *Marshall Brodyt.* A hatodik mérkőzés után a küzdők sorrendje a következő: *Janowski, Mieses, Lasker* 5, *Pillsbury* 4½, *Burn, Marco, Maróczy, Marshall* 4, *Showalter* 3½, *Mason, Schlechter, Tschigorin* 2, *Brody, Rosen, Sterling* 1, *Didier, Mortimer* 0.

— **Don Josét törölték.** Báró *Oppenheimer* ma bánatot jelentett *Don Joséért* s igy az idei derby sorsa még kétségesebbé vált. A német szaklapok hetek óta titkolták *Don José* betegségét s a róla terjesztett rossz hireket a legerélyesebben visszautasitották. Most be van igazolva, hogy a hiresztelések hitelesek voltak. *Polonius* és *Incroyable* szintén megkapta a köhögést s igy azok győzelmi esélyei is le vannak tárgyalva. Ily körülmények közt nem is látszik oly kontremin fogadásnak *Davensberg*, a melyről sokat beszélgetnek néhány nap óta a plungerek. Ezek után bizvást állithatjuk, hogy soha ily kétséges a derby sorsa még nem volt, mint az idén s el kell készülve lenni arra, hogy egy handicapklasszisba tartozó ló lesz a legegészségesebb s az halomra fogja dönteni az összes előzetes kombinácziókat s fogadásokat.

— **A budapesti posta- és távirda-tisztviselők sportegyesülete** tegnap tartotta dr. *Hennyey* Vilmos elnöklete alatt első rendes közgyülését, mely alkalommal a választmány az egyesület mult évi müködéséről részletesen beszámolt. Az évi jelentést, mely az egyesületnek szép fejlődését konstatálta, a nagy számban megjelent tagok örvendetes tudomásul vették. A költségvetési előirányzat megszavazása és a felmentvény megadása után egyhangulag megválasztattak: alelnökökké *Bérczy* Ernő és *Józsa* Lajos, titkárokká *Szőcs* Sándor és dr. *Papp* Salamon, pénztárnokká *Dimény* Mózes, ellenőrré *Sámson* Ferencz, szertárossá *Gömbös* Károly. Müvezetők lettek: *Akai* Alajos, az ismert ameteur-vivó a vivásra, *Benecsek* a tornára, *Németh* Andor a kerékpársportra.

— **Vivó-akadémia.** A Mátyás-szobor-alap javára *Robelli* Jenő és *Vermes* Lajos vivómesterek közremüködésével báró *Wesselényi* Miklós főispán védnöksége alatt a központi egyetemi vivótársaság Kolozsvárott 1900. junius 4-én nagy vivó akadémiát rendez a városi vigadó nagytermében. Az akadémiai sorrendből kiemeljük *Robelli* vitőr- és kard-iskoláját. Versenyvivás 4 voltra; az első dij jutalma a kolozsvári hölgyek dija. Vivó akadémia, melynek első dija a kolozsvári egyetemi vivótársaság tiszteletdija. A vivóakadémiát befejezi a mesterek akadémiája karddal és tőrrel.

Bécsi lóversenyek.

— IV. nap. Május 29. —

— *Az Egyetértés* tudósitójának távirata. —

Kis érdeklődés közt folyt le ma a Derby-meeting negyedik napja. A dijakért kevés ló futott s a főszámnak, a *Gomba*-versenynek is csak öt résztvevője volt. Az eredmény a képzelhető legnagyobb meglepetés volt, mert a favorizált *Orchef* és *Gondi* helyezetlenül futottak s *Adoma* győzött holtversenyben *Clairettel.* A részletes eredmények a következők:

I. *Kétéves nyeretlenek versenye.* 2000 korona. 1000. m.

1. Capt. George sk. *Ananas* 54 kg. lov. Adams
2. Oborai ménes pk. *Iffy* 54½ kg. » Gilchrist
3. Rohonczy G. pm. *Doni Kozák* 56 kg. » Hesp
0. Üchtritz Zs. sk. White Lady 54½ kg. » Poole
0. Szemere M. pm. Schwadnitz 56 kg. » Cleminson
0. Mr. Silton sk. Asforga 54½ kg. » Wilton
0. Gr. Henckel A. sm. Trockenberg 56 kg. » Chaloner

Könnyen háromnegyed hosszal első, két hosszal harmadik.

Tot: 10 : 35, helyre: 50 : 83, 103, 106.

II. *Handicap.* 2000 k. 1300 m.

1. Schindler L. 3é sk *Alice* 46 kg. lov. Slack
2. Mr. Dorryt 3é pm *Mafoi* 50½ kg. « Gilchrist
3. Szászbereki ménes *Táblabiró* 51 kg. « S. Bulford
0. Mautner V. 3é stpm Sherman 57 kg. « Adams
0. Dreher A. 3é pm Reducer 49 kg. « Cleminson

Könnyen négy hosszal nyerve, tiz hosszal harmadik.

Tot.: 10 : 107, helyre: 50 : 159, 127.

III. *Gombaverseny.* 5000 k. 1600 m.

†. Gr. Andrássy G. *Adoma* 63½ kg. lov. Gilchrist
†. Mr. Dorryt 3é pk *Clairette* 52½ kg. « Adams
2. Mr. Silton 3é sm *Gondi* 51½ kg. « Poole
0. Mr. Black 5é pm Orchef 68½ kg. « Black
0. Egyedi L. 3é pk Quota 55 kg. « Bulford

Holtversenyben elsők, 2 és fél hosszal harmadik.

Tot. 10 : 34, helyre: 50 : 154 (Adoma); 10 : 23, helyre 50 : 114 (Clariette).

IV. *Eladóverseny.* 2000 k. Táv 2000 m.

1. Egyedi L. 3é stpm *Baltavár* 47 kg. lov. Wallasek
2. B. Springer G. 3é *Balochard* 49 kg. » Wilton
3. Rohonczy G. 3é pk *Bosszu* 44½ kg. » Sands

Könnyen másfél hosszal nyerve, hat hosszal harmadik.

Tot. 10 : 14. A győztest megvásárolták 6500 koronáért hg. Auersperg F. és hg. Taxis Miksa.

V. *Kétévesek eladóversenye.* 3000 korona. Táv 1000 m.

1. Ferdinándy Béla sk *Biri* 49 kg. lov. Wallasek
2. Guttmann M. sk *Marietta* 48½ kg. » Sands
3. Szemere M. pk *Béza* 49½ kg. » Cleminson
0. Gr. Sternberg A. stpk Resistence 47 kg. » Imre

Igen könnyen két hosszal nyerve, két hosszal harmadik.

Tot. 10 : 18. Helyre 50 : 65, 117.

VI. *Trudom-gátverseny.* 4000 k. 2400 m.

1. Mautner V. ph *Puritaner* 66 kg. lov. Wheeler
2. Mr. Dorryt stpm *Simbach* 62½ kg. » Hesp
3. Capt. Jones sk *Banda* 62½ kg. » Slinn
0. Hg. Taxis M. pm Gondolat 62½ kg. » Williamson
0. Mautner V. pk Damiette 62½ kg » Buckenham

Küzd. fejhosszal nyerve, öt hosszal harmadik.

Tot.: 10 : 27, helyre: 50 : 87, 139.

VII. *Schütteli dij.* 2000 k. 1100 m.

1. Péchy A. 4é pm *Da Capo* 58 kg. lov. Poole
2. Blaskovich 3é sm *Charmant* 49 kg. » Prudames
3. Gr. Festetich 3é *Hirondelle* 45½ kg. » Imre
0. Mautner V. 3é sk Algier 49 kg. » Southey

Biztosan fejhosszal nyerve, 1½ hosszal 3-ik.

Tot.: 10 : 84, helyre: 50 : 181, 115.

MULATSÁGOK.

— **Jótékonyczélu mulatság.** A rákoskereszturi kavicsbányán létesitendő iskolaegyesület alaptőkéje javára a Szemko-vendéglő melletti erdőben zártkörü nyári mulatságot rendeznek.

— **A szarvasi társulati polgári leányiskola** önképzőköre részben saját könyvtára, részben az iskola tanitási szereinek gyarapitása czéljából junius 9-én ünnepet rendez a városi szinkörben.

HÁZASSÁG.

— **Esküvők.** Dr. *Gellér* Samu pécsi ügyvéd junius 12-én esküszik örök hüséget *Spitz* Olga kisasszonynak, *Spitz* Henrik kereskedő leányának, Beszterczebányán. — *Kádár* Izsó, az *Union* bank hivatalnoka, junius 6-án tartja esküvőjét Munkácson dr. *Fischer* Mór ottani járás-orvos leányával, Blankaval. — *Gutzjahr* Mihály junius 2-án vezeti oltárhoz *Gajdos* Margit kisasszonyt a lipótvárosi bazilikában.

— **Eljegyzés.** *Róth* Jenő, a gróf Schönborn-féle uradalmi ásványvizek bérlőségének beltagja Szolyváról, eljegyezte *Jelinek* Adolf és neje leányát: Zsuzsika kisasszonyt, Budapestről.

GYÁSZROVAT.

Törley Bálint nagybirtokos 1848/49-iki honvéd vadászhadnagy, volt emigráns, e hó 29-én életének 77-ik évében elhunyt. A boldogultnak hült teteme e hó 31-én délután ½ 3 órakor fog az V. ker., Széchenyi-utcza 12. szám alatti házában a róm. kath. egyház szertartás szerint beszenteltetni és onnan Szabadkára szállittatni.

Gróf Eltz Károly örökösjogu főrendiházi tag, az I. osztályu vaskoronarend lovagja, cs. és kir. kamarás, v. b. t. t., a horvát-szlavon-dalmát országgyülés virilis tagja, tegnap Vukovárott meghalt.

Lindey Vilmos angol mérnököt a budapesti vizvezeték épitőjét, a ki a mult szerdán hunyt el 92 éves korában, szombaton helyezték óriási részvét mellett örök nyugalomra a London melletti Blackheatben.

Lipcsey Antalné szül. *Nyul* Ida m. kir. csendőrfőhadnagyné e hó 29-én Keszthelyen 22 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A közszeretetben álló nő temetése a közönség nagy részvéte mellett ment végbe.

Hollán Ernő.

1824—1900.

Szabadságharczunk egy kiváló alakja hunyt el ma éjjel: *Hollán* Ernő, ki 1849-ben mint vezérkari ezredes a pétervárad erőd erőditési parancsnoka volt 25 éves korában. A szabadságharcz leveretése után is, egész haláláig élénk részt vett közéletünkben. Az utóbbi időkben azonban krónikus szivbaja bántotta. Ez is ölte meg.

Tettdús életéről az alábbiakban számolunk be: *Hollán* Ernő 1824. január 13-án született Szombathelyen. A katonáskodáshoz érzett kedvet és 1839-ben a bécsi hadimérnöki akadémiába lépett, a melynek legjobb növendékei közé tartozott. Ezt fényesen bebizonyitotta a magyar szabadságharczban. Lembergben volt főhadnagy a hadmérnöki karnál, a mikor századosnak nevezték ki a kilenczedik honvédzászlóaljhoz és vörös sapkásaival csakhamar a szerb harcztérre küldték. Fehértemplomnál visszaverte a szerbeket és Szent-Tamás ostrománál annyira kitüntette magát, hogy Kossuth őrnagygyá és Pétervárad várába hadmérnöki főnökké nevezte ki, egyszersmind fölhatalmazta, hogy szükség esetén mint várparancsnok léphessen föl. *Hollán* a várat megerősitette, a Duna hidját egy a folyón átfeszitett lánczczal az ellene küldött gyujtóhajók ellen megvédte, a zároló seregek müveit a gránátoknak meglepő távolba vetésével szétrombolta és az egyre megujuló kisérleteket meghiusitotta.

Hogy mily kitünő katona hirében állott Hollán Ernő az osztrák tisztek előtt, annak jellemzésére közöljük az alábbi adomát:

A Pétervárадot körülzároló osztrák sereg táborkari főnöke báró *Mamula* volt, a ki a katonai akadémián az erőditési tan professzora volt régebben.

A mint Pétervárad alá érkezett, első dolga volt ezt kérdezni:

— Ki az erőditési parancsnok a várban?

— Egy fiatal tiszt.

— Hogy hivják?

— Hollán Ernő.

Mamula arcza e név hallatára nagyon elkomorodott.

— Ez baj! — mondá fejvakarva. Ő volt egyike legjobb tanitványaimnak.

Igaza volt Mamulának! Ostrommal nem is birta bevenni a várat.

Hollán Ernőnek legkimagaslóbb fegyvertenye volt az a kirohanás, melyet Perczel Mór tábornokkal egyöntetüleg *Kamenicz* felé 1849. márczius 29-én intézett a pétervárad őrséggel Nugent táborszernagy osztrákjai s a szerbek ostrom serege ellen.

Ez történeti nevezetességü tény, miután arról gróf *Batthyány* Kázmér országos biztos és *Perczel* Mór tábornok hivatalosan értesitették a honvédelmi bizottmányt.

Perczel jelentése igy szól:

Márczius 29-én.

Mai napon az ellenség sánczolásbani előhaladásának meggátlása, s leginkább erejének megismerése végett a várőrség egy része *Kammenicz* felé, jelenlétünkben *Hollán* alezredes vezérlete alatt, egy kicsapási demonstratiót tőn. Ez alkalommal a várőrség rettenthetlen vitézségéről elegendőkép meggyőződém. Két órai erős ágyuzás után a II-ik honvédzászlóalj, Miguelek, Eszték, Gyulaiak már-már az ellenség sánczáig nyomultak elő, s csak többszörös parancsának sikerült őket visszaerőltetni.

Különös dicséretet vivott ki e hadi operácziónál a Karlovicz felé állomásozó előőrségi csapat, mely alig volt 50 főnyi, s több századnyi határőröket 3 óráig tartott öldöklő viaskodással diadalmasan visszakergette. Ugyan e mai napon *több mint 60 gyanus és vétkes lelkületü főtiszt a várból kiparancsol tatott.*

Mi részint a népség lelkesitése, részint az *árulók* kiüzése, s némely védelmi intézkedések elrendezése által iparkodánk két napi ittlétünk alatt a várat biztositani.

Meg kell még emlitenünk, miként a horgosi nemzetőrség egy csapata, Császár Miklós kapitányuk vezénylete alatt, folyó hó 23-án czirkálés alkalmával egy csapat szerb dsidást megszalasztott, egyet elfogott négy dsidával, a négy lóval, hármat pedig levágott.

Aláirva

Perczel Mór,
tábornok.

(Eddig a péterváradi jelentés.)

Pétervárad kapitulácziója után a vár átadási feltételeihez képest Szombathelyre internáltatott. 1850—65-ig mint kulturmérnök és magasabb vasuti hivatalnok müködött. Tevékenysége e mellett az irodalom terére is kiterjedt; számos szakczikken kivül megirta 1850-ben «Elemző mértanát». 1851-ben a tudományos akadémia levelező, 1861-ben rendes, 1872-ben pedig tiszteletbeli taggá választotta.

1861—66-ig több önálló munkában, emlék- és röpiratban küzdött a nemzeti közlekedési politikának érdekei mellett. 1865—75-ig a vasmegyei felső-őri választókerületet képviselte az országgyülésen; 1866-ban, mint a katonai kérdések képviselője, a 15-ös bizottságba választatott, melyet az országgyülés a kiegyezési javaslat kidolgozása végett kiküldött. 1866-ban a magyar mérnök- és épitész-egyletnek elnökévé választatott, melynek most is tiszteletbeli tagja.

Midőn az első magyar ministerium gróf *Andrássy* Gyula alatt megalakult, *Hollán* a gróf *Mikó* Imre vezetése alatt álló közmunka- és közlekedésügyi ministeriumba hivatott meg államtitkárnak. Gróf *Mikó* Imrének 1870. május havában bekövetkezett visszalépése folytán, Hollán mint parlamentáris államtitkár szintén megvált hivatalától, s ez alkalommal addig teljesitett szolgálatainak elismeréseül ő felsége a Lipótrend középkeresztjét adományozta neki.

1870. november 18-án mint államtitkár a honvédelmi ministeriumnál ujból állami szolgálatba lépett, melyből 1872. deczember havában a bekövetkezett kabinetváltozás folytán kilépett. Ettől fogva megtartotta helyét a parlamentben és mint a magyar delegáczió tagjának kiváló része volt azon határozatok hozatalában, melyekkel 1875-ben az Uchatius-féle tábori tüzérségi anyag beszerzéséhez, a vezérkar ujjáalakitásához, valamint a katonai képző intézetek ujjászervezéséhez előirányzott kiadási többlet megszavaztatott. 1875. október havában soron kivül vezérőrnagygyá neveztetett ki. 1876. január havában tényleges katonai szolgálatba lépve, a székesfejérvári V. honvédkerület parancsnokává neveztetett ki. 1881. április 25-én cs. és kir. altábornagygyá léptettetett elő; 1886-ban a főrendiház tagjává neveztetett ki.

Kevéssel azután a király által adományozott belső titkos tanácsosi czimmel mint katona nyugalomba vonult és a fővárosba tette át lakását. Tagja volt a naplóbiráló, a felirati, a közgazdasági és közlekedési bizottságnak, valamint a királyi és országos legfőbb fegyelmi biróságnak. Igazgatósági tagja volt a Ganz-gyár részvénytársaságnak. 1890-ben a főrendiház részéről a delegáczióba választatott.

Most két hete járt fenn utoljára, a mikor a vámházköruti 7. szám alatt levő lakásáról áthurczolkodott a Sándor-utcza 6. számu házba. Ekkor hirtelen rosszabbra fordult egészségi állapota s ágyba kellett feküdnie.

Házi orvosa naponta többször meglátogatta, de a bajon nem igen segithetett, a beteg napról-napra gyöngébb lett.

Vasárnap délelőtt aggasztó fordulatot vett a betegség s már-már a katasztrófától kellett tartani. De ismét javulás állott be, ámbár szemmel látható volt, hogy csak rövid időre.

Az éjjel éjféltájban hirtelen rosszul lett s mire orvos jött, már felesége karjai között kiszenvedett. Szivszélhüdés érte.

Az elhunytat nagy, előkelő rokonság gyászolja, ennek sorában a Békássy, a Hertelendy és a Kolozsváry családok is.

*

Hollán Ernőt ma délelőtt diszes ravatalra helyezték Sándor-utcza 6. szám alatt levő lakásán. A megboldogult diszes érczkoporsóban nyugszik, a melynek lábánál vánkosokon nyugszanak az elhunytnak érdemrendjei. A ravatalt három sor gyertya és kandeláber veszi körül, az egész ravatalos termet pedig délszaki növények diszitik. A holttestet holnap, szerdán, délután négy órakor szenteli be nagy papi segédlettel *Kanovich* Béla Mór józsefvárosi apátplébános, mely után a koporsót nagy katonai pompával kikisérik a keleti pályaudvarhoz, a honnan elszállitják Békásra, a hol csütörtökön ismét ravatalra helyezik. A halottat azután ujabb beszentelés után helyezik el a családi sirboltba örök nyugalomra.

*

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Hollán Ernőné született békási Békássy Antónia saját és az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szivvel tudatja forrón szeretett, felejthetetlen emlékü férjének, nagyméltóságu *Hollán Ernő* ő cs. és apost. kir. felsége v. b. t. tanácsosának, nyug. cs. és kir. altábornagynak, a cs. Lipót-rend középkeresztesének, a hadiérem tulajdonosának, főrendiházi tagnak, a m. tud. akadémia ig. és tiszt. tagjának, a magyar mérnök- és épitészegylet t. tagjának, t. b. bölcselettudornak stb. stb. e hó 28-án éjféli 12 órakor, példás élete 77., boldog házasságának 46. évében szivszélhüdés következtében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei e hó 30-án délután négy órakor fognak lakásán (VIII. ker. főherczeg Sándor-utcza 6. sz., földszint) a római katholikus egyház szertartása szerint beszenteltetni, e hó 31-én délután három órakor pedig Békáson a családi sirboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat junius hó 1-én délelőtt 10 órakor fog Békáson a családi kápolnában a Mindenhatónak bemutattatni. Budapest, 1900 május 29-én. Béke hamvaira!

Hollán Ernő halála a társadalom valamennyi körében nagy részvétet keltett; eddig már több százan fejezték ki részvétüket, köztük személyesen *Hegedüs* Sándor és *Darányi* Ignácz miniszterek, *Perczel* Dezső a képviselőház elnöke, *Széll* Ignácz államtitkár, *Berzeviczy* Albert, *Csávossy* Béla, *Falk* Miksa, *Hegedüs* Loránt, *Hieronymi* Károly, *Matuska* Péter és *Thaly* Kálmán országgyülési képviselők, *Ernuszt* Kelemen, *Ghyczy* Béla altábornagy, báró *Harkányi* Frigyes és d. gróf *Zichy* János főrendiházi tagok, *Bernolák* iKároly és *Zoltán* Elek altábornagyok, *Szily* Kálmán, az akadémia főtitkára, *Bezerédj* Viktor, *Szalay* Imre és *Szalay* Péter miniszteri tanácsosok, *Fenyvessy* Ferencz, *Reiszig* Ede és báró *Thoroczkay* Viktor főispánok, *Czigler* Viktor, *Lipthag* Sándor és *Müller* Kálmán egyetemi tanárok, *Dessewffy* Arisztid, *Suhajda* István. *Széll* Kálmán miniszterelnök meleghangu levelet, báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter és *König* osztályfőnök részvéttáviratot intézett az özvegyhez.

*

Hollán Ernő elhunyta a legérzékenyebben a magyar mérnök és épitészegyletet sujtja. A boldogult alapitotta 1867-ben az egyesületet és elnöke volt 18 évig; azután tiszteletbeli tagja lett. Az egyesület választmánya ma tartott ülésén elhatározta, hogy a temetésen a tagok testületileg, a sirbatételnél Békáson küldöttségileg vesznek részt. A ravatalra koszorut helyez az egyesület, a gyászszertáson *Czięgler* Győző elnök bucsuzik tőle. A gyászesetet a tagokkal az egyesület lapja külön kiadásban tudatja. Az egyesület ez uton is fölkéri a tagokat, hogy szerdán délután 3 órakor az egyesület ujvilág-utczai helyiségeiben gyülekezzenek. A gyász miatt a csütörtökre tervezett diósgyőri kirándulást elhalasztják.

TÁVIRATOK.

Bécs, május 29. A VII. kerületben ma tartott pótválasztáson *Ahorner* Károly keresztényszoczialis jelöltet választották községtanácsossá 517 szavazattal. Ellenjelöltje, dr. *Vogler* Lajos haladó párti jelölt 462 szavazatot kapott.

Lázadás Khinában.

Peking, május 29. A diplomácziai testület értekezletet tartott, a melyen a fölöttébb nyugtalanitó helyzetről tanácskozott.

Tiencin, május 29. (Reuter.) 200 khinai katona helyreállitotta a vasuti összeköttetést Pincin és Peking között. A peking-hankaui vasuti vonal épitésénél alkalmazott belga mérnökökről semmi hir sem érkezett. Egyébként ma mindenütt nyugodtabb a hangulat. Az Atagokan ágyunaszádról 30 japán tengerészkatona érkezett ma Tiencinbe. A D'Entrecastreaux és Surprise franczia hadihajók ma elindultak Takuból.

Tiencin, május 29. (Reuter.) Hir szerint néhány belga embernek, a kik családjukkal Csangszintienben, Fengtaitól 10 kilométernyire telepedtek le, elvágták menekülésük utját, ugy, hogy a helység közelében egy hegyen kénytelenek védekezni a boxerek ellen, a kik most Fengtai várósát gyujtják föl. Nagyon féltik a belgák életét. Pasztingfuban nehány misszió közlekedését szintén elvágták a lázadók.

Peking, május 29. (Reuter.) A boxerek Fengtaiban fölgyujtották a vasuti állomás gépgyári műhelyeit. Néhány ember ott veszett.

A transzváli háboru.

London, május 29. A Daily News jelenti Lourenco-Marquezből tegnapi kelettel: Botha tábornok Pretóriába érkezett, hogy Krüger elnökkel a békekötés feltételeiről tanácskozzék. — A Times jelenti Lourenco-Marquezből tegnapi kelettel: Botha tábornok néhány nappal ezelőtt Pretóriában tanácskozott a kormánynyal s határozottan ajánlotta a kapitulácziót. Steyn szintén békét óhajt, csak Krüger elnök kivánja a háboru folytatását. Pretóriában azonban tulnyomó az a nézet, hogy a békepárt minden pillanatban fölülkerekedhetik.

London, május 29. Az alsóház tegnapi ülésén Balfour, a kincstár első lordja, kijelentette, hogy nem kapott értesitést arról, hogy a délafrikai köztársaság kormányával békealkudozás folyik. Kijelentette továbbá, hogy semmi sem bizonyitja azt az állitást, hogy az angol foglyokkal Pretóriában rosszul bánnak. A feglyok kicserélésének hire sem bizonyult valónak.

Wyndham hadügyi parlamenti államtitkár bejelenti, hogy a Dél-Afrikában lévő összes csapatok létszáma 221.000 ember. Az otthon fegyverben álló csapatok számát nem lehet pontosan meghatározni. A reguláris csapatok létszáma a gyarmati tartalékos csapatokkal egyetemben körülbelül 120.730, a miliczia száma körülbelül 77.000 ember.

Redmond azt kérdezi, hogy hány búr állott harczban Dél-Afrikában és igaz-e, hogy minden egyes búrra tiz angol jut.

Erre a kérdésre nem válaszol a kormány.

London, május 29. Roberts lord jelenti tegnapi kelettel Klipriverből: Ma husz mértföldet mentünk s most tizennégy mértföldnyire vagyunk Johannesburgtól. Az ellenség különféle védelmi hadállásokat készitett elő, de közeledésünkre valamennyit elhagyta. Annyira szorongattuk az ellenséget, hogy alig ért rá öt ágyuját kocsira rakni s az itteni állomásról elszállitani, a mikor a nyugat-ausztráliai lovasitott gyalogság már behatolt a községbe. French és Hamilton tábornokok csapatai, ugy látszik, balszárnyunktól körülbelül tiz mértföldnyire harczba keveredtek az ellenséggel, mert dél óta ágyuzást és puskalövéseket hallunk.

London, május 29. *Roberts* nem engedi meg, hogy villámgyors hadmüveleteiről magántáviratokat küldjenek Angliába, de a katonai szakkritikusok a rövid hivatalos telegrammokból azt következtetik, hogy Roberts még ma bevonul Johannesburgba s hogy legkésőbb pénteken Pretóriában lesz. Az angolok megszállták Heidelberget, a mivel elvágták a búrok natáli etap-vonalát. Már most mindenki befejezettnek hiszi a háborut. A Daily Mail-nak azt táviratozzák Pretóriából, hogy Krüger és Steyn minden előkészületet megtesznek, hogy a válságos pillanatban megszökhessenek. Pretóriában a békepárt fölülkerekedett, már nem is azt kérdezik, hogy mikor kötik meg a békét, hanem azt, vajjon Roberts elég jókor érkezik-e Johannesburgba, hogy a bányákat megmenthesse. A börze, a sajtó, a közönség erről a kérdésről vitatkozik, a melyre **a felelet talán még ma este meg fog jönni.**

London, május 29. A Reuter-ügynökség jelenti Fokvárosból tegnapi kelettel: Hire jár, hogy French tábornok Heidelberg és Boksburg között, Johannesburgtól néhány mértföldnyire, elvágta a búrok összeköttetéseit. Ugyanennek az ügynökségnek jelentik Pretóriából mai kelettel: Az angolok ma megszállták Zerust. Egy másik nagy hadsereg Lichtenburg felé tart.

London, május 29. A Reuter-ügynökségnek jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Oranje szabadállam annektálását ma formálisan kimondták.

London, május 29. Az esti lapok mai keletü fokvárosi táviratot közölnek, mely azt mondja: Hire jár, hogy Krüger mult kedden kijelentette, hogy *Johannesburgot és az aranybányákat el fogja pusztitani.* A távirat szerint Krüger most Pretóriában van.

Pretória, május 29. (Reuter.) *Krüger* elnök rendeletére a tegnapi, mai és holnapi napot bünbánó és vezeklő napoknak nyilvánitották és imádságokat mondottak a leigázástól való megszabadulásért és az ország függetlenségének megmentéséért. — A kormány a következő haditudósitást adta ki: A britt csapatok szombaton átkeltek a Vál folyón. *Lemmer* tábornok a Klip folyónál heves harczot vivott, a melyben öt burgher sulyosan megsebesült és kettő fogságba esett. A burgherek számra nézve gyöngék voltak; az angol sereg körülbelül 5000 emberből állott. Tegnap Vanweyksrustnál, Johannesburgtól délre 15 mértföldnyire, a burgherek harczba keveredtek egy erős britt sereggel, a mely a Klip folyótól előre tört.

London, május 29. (Feladatott este 9 óra 52 perczkor.) *Lord Roberts holnap, ha az utolsó pillanatban ellenállásra nem talál, bevonul Johannisburgba. Az aranybányák sértetlenek.*

A távirat, a melyben lord *Roberts* ezt bejelenti a hadügyi kormánynak, *Germistownban*, Johannisburgtól északra, a vasuti csomópontban kelt s igy hangzik:

„Ma délután minden komolyabb ellenállás nélkül Germistownba érkeztünk. A mennyire az eddigi jelentésekből megitélhetem, főhadoszlopunk nem szenvedett veszteséget. A szárnyhadoszlopok veszteségei sem nagyok. Az ellenség csak holnapra várt bennünket s azért az egész vasutvonal épségben maradt. A Natálba és Pretóriába vezető vasutvonalak a csomóponttól kezdve végig hatalmunkban vannak. Értesüléseim szerint Johannisburgban az aranybányák sértetlenek. Holnap magamhoz rendelem a városi kapitányt. Ha ellenállásra nem bukkanunk, akkor *holnap délben az egész hadsereg élén bevonulok Johannisburgba.*"

London, május 29. Lord Roberts távirata leirhatatlan lelkesedést keltett. A hadügyi kormány nyomban kihirdette a jelentést a lakosságnak, a mely örömmámorban uszik.

Köln, május 29. *Londonból* jelenti a *Kölnische Zeitung* levelezője: Katonai körökben beszélik, hogy három hét mulva, a háboru befejezése után az egész angol hadsereg visszatér Angolországba. Junius elején azonban még tizezer embert küldenek Dél-Afrikába. Pretóriában nagy a felfordulás és a pánik. *Krüger számára fütött vonatot tartanak készen, hogy az utolsó pillanatban menekülhessen.*

A közönség köréből.

Szt.-Lukácsfürdő. Gyógyfürdő Budapesten.

Iszapfürdők, helyi iszapkezelés stb. Olcsó ellátás. Prospektust ingyen küld az igazgatóság. 37525

Testegyenészeti müintézet. 38187

Tám és járógépek, Hessing rendszerü mü-mellfüzők, mü-kezek, mülábak stb. **haskötők** elhizás és vándorvese ellen, **görcs-ér-harisnyák** kezesség mellett késztittetnek **KELETI J.** orvos-sebészeti müszerek gyárában **Budapest, IV., Korona herczeg-utcza 17.** Állandó nagy raktár **irrigatorokban és bidékben. Képes árjegyzék ingyen.**

KÖZGAZDASÁG.

Páris, május 29. Az Elysée-palotában tartott mai minisztertanácsban, a melyen *Galliffet* hadügyminiszter betegsége miatt nem jelent meg, *Delcassé* külügyminiszter bejelentette, hogy a Braziliával való vámszerződés tárgyában folyó tárgyalások befejezése legközelebb várható és hogy Francziaország a kávé vámjának körülbelül husz frankkal való leszállitásába beleegyezett.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* *Időjárás.* Az utóbbi 24 órában az ország déli felében, főleg az Alföld déli részein voltak nagyobb számban zivataros esők. Északon az idő száraz volt, az ég ma reggel is jobbára derült. 1—5 mm. esett: Budapest, Kolozsvár, Drenkova, Nagyszeben, Botfalu. 10 mm. Pécs, 17 mm. Zsombolya, Temesvár, Pancsova. A hőmérséklet keveset változott.

A földmivelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósitóktól beérkezett távirati jelentések szerint május 28-án délután Szilágymegye krasznai járásában Vorsole és Récse község határában ¼ óráig tartó jégeső volt, szilágysomlyói járásában pedig Szécs község határában és Perecsen község határának egy részében ¾ óráig mogyoró- és dionagyságu jégeső esett, mely tetemes károkat okozott. Ugyancsak május 28-án Torontál vármegyében Pancsova város határában ¾ óráig tartó jégeső jelentékeny károkat okozott.

Mohácsról táviratilag jelentik: május 28-án éjjel nyugat felől heves zivatar volt. 12 óra 54 perczkor villám ütött egy cserépfedelü házba, kevés kárt okozott. Hallomás szerint a villám a közeli Nagynyarád faluban is lecsapott egy cserépfedelü házba.

Nagyváradról táviratozzák, hogy Drágcseket és környékét borzalmas jégvihar tönkre verte, diónyi jégzápor az őszi-tavaszi vetést elverte, minden növényzet oda van, semmi aratás sem lesz, ugy, hogy a nép nagy inség elé néz.

*** Mezőgazdasági és közraktári hitelintézet** alapitását tervezik Ágoston József, Benke Gyula, báró Feilitzsch Arthur, Miklós Ödön, dr. Münnich Aurél, Weisz Berthold országgyülési képviselők, báró Bánffy Ernő birtokos, gróf Béldy Ákos főispán, Dessewffy Arisztid, a belga-magyar bank igazgatója és Zachár Gyula tanár. Az uj intézet az országban 120 közraktár felállitását czélozza, hogy az ezek által kibocsátott warrantokat a vidéki pénzintézetek számára forgalomképes papirokká tegye s ezzel hazai mezőgazdaságunknak 25—40 millió korona gazda-hitelt teremtsen. Az alapitók a vidéki pénzintézetekhez felhivást küldöttek szét, mely szerint az «országos mezőgazdasági és közraktári hitelintézet» létesitésével egyidejüleg törvényhatóságilag a közraktári jelzálogjog, a termény kézizálogjog és az otthon-zálogjog megállapitását fogják sürgetni, hogy a mezőgazdasági hitelt a legtágabb értelemben megnyitván az agrikulturát lekötöttségéből felszabaditsák. A közraktári jelzálogjog kieszközlésével az a törekvésük, hogy a közraktári elsőbbségi jog a telekkönyvi birtoktest kiegészitő részét képező gazdasági inveszticzíókra, tehát a teljes felszerelésre s igy a gazdasági épületekben elhelyezett gabonaneműek és lábas jószágokra is biztositva legyen; az ezt követő termény kézizálogjog a gazdáknak — a telekkönyvet nem érintő — azon kölcsönök szolgáltatását czélozza, melyek biztositásaul a birtokolt földnek lábon álló és még azon termelési időszakban betakaritás alá kerülő terményei is leköthetők; végül az otthon-zálogjog megteremtésével azon gazdáknak is hitelt kiván nyittatni, kik a közraktáraktól távolabb fekvő és otthon raktárolt terményekre és otthon istállózott lábas jószágokra óhajtják a közraktári intézményt igénybe venni. Az országos mezőgazdasági és közraktári hitelintézet megalakitását az országban szétszórtan, amortizaczionális fondokból épitendő 120 termény-közraktárral vélik meginditani, még pedig azon az alapon, hogy ezeket vidékenkint egy-egy kezelő bizottság, kerületenkint a gazdasági egyesületek belevonásával a megyei választmányok és a központban egy országos tanács felügyelete alá helyeznék. Ezeknek tagjait azon pénzintézetek vezérférfiai is képeznék, melyek az illető közraktárakba elhelyezett terményekre, mint kézi zálogokra, üzletszerüleg kölcsönt adni s ezen üzletágat kultiválni hajlandóknak jelentkeznek.

*** A szőlőbirtokosok figyelmébe.** A földmivelési miniszter utasitotta a szőlészeti és borászati felügyelőket, hogy ott, a hol a szőlőket az idei késői fagyok érték, a fagy által megtámadott szőlőtőkék további helyes kezelésére s a bajok orvoslására a szőlőbirtokosoknak a megfelelő utbaigazitásokat és szaktanácsokat adják meg, és világositsák fel a szőlőbirtokosokat, minő eljárást kell követniök arra nézve, hogy az elemi csapások által okozott károk rendkivüli eseteiben a közadók kezeléséről szóló törvény rendelkezései értelmében járó adóelengedés iránt való igényeiket miként érvényesitsék. Ugyanezen alkalommal utasitotta a földmivelési miniszter a szőlészeti és borászati felügyelőket egyszersmindenkorra, hogy elemi csapások bekövetkezése, vagy a szőlőnek akár állati, akár növényi ellenségei fellépte és elterjedése esetére, külön rendelet bevárása nélkül, a szőlőbirtokosoknak a védekezésre vagy az orvoslásra szükséges eljárások megmagyarázásával és demonstrálásával, valamint általában a megfelelő utmutatások és szaktanácsok megadásával segitségére siessenek.

IPARÜGYEK.

— **Az épitőipari országos kongresszus előkészitőbizottsága** már megállapitotta a kongresszus programmját. *Junius 2-án* délután 5 órakor előértekezlet lesz a magyar épitőmesterek egyesületének helyiségében (Ferencziek bazára), este pedig ismerkedési estélyt tartanak a városligeti Wampetics-féle vendéglőben. *Junius 3-án* reggel 8 órakor kezdődik a kongresszus a váczi-utczai uj városháza dísztermében, délután 3 órakor pedig ebéd lesz a vigadóban. Ebéd után a királyi palotát és az uj országházat nézik meg. Este a népszinház előadását nézik meg, azután a Pannonia szálloda éttermében közös vacsora lesz. *Junius 4-én* délelőtt 9 órakor a kongresszus folytatja tanácskozásait, a melyek délután 1 órakor fejeződnek be. Ekkor a kongresszus összes tagjai felvonulnak a kereskedelmi miniszter elé, azután társasebéd lesz a vigadóban. Délután a kőbányai uj róm. kath. templomot és a Dreher-féle sörházat tekintik meg. Este találkozás lesz a magyar épitőmesterek egyesületének helyiségében.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

**** Az értéktőzsdékről.** A tegnapi nagy deroutera, mely a budapesti, bécsi, berlini és részben a párisi tőzsdéken az árfolyamok rohamos hanyatlásában nyert kifejezést, ma nyugodtabb hangulat s az árfolyamok javulása következett. Legerősebb volt a deroute a bécsi tőzsdén, melyről a következőket irják: Azok az erős hullámzások, melyek a bécsi tőzsdét utóbbi időben megingatták, tegnap még fokozódtak s az általános árnivót még mélyebbre leszoritották. Azok a jelenségek, melyek az árfolyamok hirtelen hanyatlását kisérni szokták: szabad és kényszereladások, most sem maradtak el. Az egyik nem akarja pozíczióit tovább tartani, a másik nem tudja fentartani, s igy folyton ujabb és ujabb áru özönlik a piaczra, a mely nem képes azt felvenni. Valahányszor a bécsi tőzsdén deroute támadt, mindig merültek fel tervek, hogy a coulisset és a czégeket organizálni kell, a tervek azonban mindig csak papiron maradnak, s mikor a baj ismétlődik, akkor érezni csak igazán egy ily szervezetnek a hiányát. Tegnap volt ugyan szó egy hamarjában keletkezett ad hoc szövetkezésről, melynek egy nagy tétel bányaértéket kellett volna átvenni, s már maga ez a puszta hir is alkalmas volt a hangulat és az árfolyamok javitására. Ez a javulás azonban nem tartott sokáig, s kedvezőtlen berlini jelentésekre ismét ellanyhult az irányzat. Ma aztán ugy Bécsből, mint Berlinből határozott javulást jelentettek, s különösen Berlinben nagy visszavásárlások következtében rohamosan emelkedtek az árfolyamok.

**** A megrendelések gyüjtése.** Azt a törvényjavaslatot, a mely szerint az ipartörvény 50. §-a módosittassék és a kereskedelmi utazók a magánosoknál való megrendelések gyüjtésétől eltiltassanak, most a vidéki kamarák kezdik tárgyalni. A győri kamara távirati inditványára ugyanis sürgönyváltás utján egyhangulag elhatározták, hogy sürgős felterjesztésben megkérik a minisztert, maradjon meg előbbi szándéka mellett, mert ez válik az egész ország kereskedelmének a hasznára és az osztrák nagyipar beözönlésének is gátat emel.

**** Helyi érdekü vasutak közgyülése.** Ma délelőtt tartotta a *haraszti—ráczkevei* és a *kecskemét—tiszaughi* helyi érdekü vasut-részvénytársaság ez évi rendes közgyülését *Szabó* Jenő főrendiházi tag elnöklete mellett. Az igazgatóság jelentette, hogy a *haraszti—ráczkevei vasut,* az elmult üzletévben 42.684 kor. 23 fillér fölösleget eredményezett, a mi a tavalyi tiszta jövedelemhez képest 20 százalék emelkedést jelent. A jövedelem-szaporulat kizárólag az áruforgalom élénk föllendüléséből ered. A tiszta haszonból 1600 koronát forditanak a tavaly kisorsolt nyolcz darab elsőbbségi részvény beváltására, 40.794 koronát az 1900. julius 1-én esedékes szelvényeknek 6 k. 50 fillérrel való beváltására; a többit pedig átviszik a jövő évi számlára. — A *kecskemét—tiszaughi* vasutnak 11.751 korona 46 fillér tiszta jövedelme volt az elmult üzletévben; ez a tavalyi bevételhez képest hét százalék csökkenést jelent. A tiszta haszonból az elsőbbségi részvényeket 1 korona 60 fillérrel váltják be. A közgyülés a jelentést tudomásul vette s a felmentvényt megadta. Végül az igazgatóságba uj tagokul beválasztották, mind a két vasuthoz *Jellinek* Lajost és *Kárpáthy* Jánost.

**** Egy newyorki gyapotczég bukása.** A newyorki Seymour Johnson and Company gyapotczég, mint Londonból táviratozzák, fizetéseit egy fél millió dollár adóssággal megszüntette. A czéget baisse-spekuláczió sodorták a válságba.

**** Csőd a fővárosban.** *Kádár Mihály és társa* gyári berendezések, müszaki és gazdasági kellékek üzlete czég, melynek egyedüli tulajdonosa Horváth Antal, és Horváth Antal, mint a Horváth és Péntek czég tagja (I. X., szállás-u. 13. sz.) budapesti bejegyzett kereskedő ellen a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék folyó évi május hó 29. napján 65339. szám alatt kelt végzéssel a csőd megnyittatott. Kineveztettek: csődbiztossá dr. *Lukáts* Jenő kir. trszéki albiró, tömeggondnokká dr. *Szaitz* László ügyvéd, tömeggondnok-helyettessé dr. *Szalay* Emil ügyvéd. A követelések bejelentésére 1900. évi junius 28. napja, felszámolási tárgyalásra 1900. évi julius 26. napja, a csődválasztmány megválasztására 1900. évi julius 8. napja tüzetett ki határidőül.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Május 29. —

Gabonatőzsde.

Részben a kedvező időjárás, ezenfelül a külföldi árfolyamok változatlanul alacsony nivója a helybeli gabonapiacz további csekély ellanyhulását vonta maga után. Az üzleti forgalom szük keretek között mozog, mivel általános bizalmatlanság uralkodik a piaczon, azaz épugy a fogyasztás, mint a spekuláczió egyelőre tartózkodnak ujabb vállalkozásoktól. A tengeri után való kereslet egy árnyalattal javult és ugy, a mint azt annak idején jeleztük, a második kéz részben már szabadult árufeleslegeitől, minek folytán további vásárlások eszközöltettek. Egyedül tartózkodó a főkonzumens: Csehország, mely talán az idén is, ugy mint ez két évvel ezelőtt történt, augusztus és szeptember hónapokban fog a tömeges vásárlásokhoz hozzálátni. Szünetelnek egyuttal a boszniai eladások is és a mint a körülményekből itélhető, oda a közel jövőben magyar származásu árut bajosan fognak majd eladhatni. A kukoricza árának meghatározásánál azonban jelenleg nemcsak ezen tények, hanem viszont azon körülmény is jut számitásba, hogy az ország kukoricza-készletei abnormis mértékben összezsugorodtak, ugy hogy a fogyasztás esetleges emelkedése mindenesetre nagyobb ármozgásoknak lenne előidézője.

A mai készárupiaczon gyenge vételkedv mellett csak pár ezer métermázsa kelt el 5—10 fillérrel olcsóbb árakon. — Eladattak:

Buza. *Tiszavidéki*: 100 mm. 80 kg. 8.15 k., 100 mm. 80 kg. 8.10 k., 100 mm. 80 kg. 8.15 k., 150 mm. 79·2 kg. 8.15 k., 500 mm. 79·5 kg. 8.40 k., 150 mm. 79·3 kg. 8.15 k., 150 mm. 79·3 kg. 8.10 k., 100 mm. 79·3 kg. 8.15 k., 300 mm. 79 kg. 8.12½ k., 100 mm. 79 kg. 8.— k. keverékes, 100 mm. 78·5 kg. 8.05 k., 100 mm. 78·5 kg. 8.12½ k., mind három hónapra.

Mindszenti: 2600 mm. 77 kg. 8.— k., három hónapra.

Fehérmegyevidéki: 250 mm. 77 kg. 8.— k., három hónapra.

Raktárból: 2000 mm. 78·5 kg. 8.10 k., három hónapra.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 79 kg. 8.05 k., 100 mm. 78·9 kg. 8.— k. sárga, 100 mm. 78·4 kg. 8.— k., 500 mm. 78·5 kg. 7.50 k. sárgás, 400 mm. 78 kg. 8.—k., 400 mm. 78 kg. 7. 50 k. keverékes, 150 mm. 77 kg. 7.95 k., 2100 mm. 76 k. 8.05 k., 150 mm. 75·5 kg. 7.35 k. nyirkos, 100 mm. 74 kg. 7.65 k., mind három hónapra.

Bácskai: 200 mm. 74·5 kg. 7.92½ k. Budára, 300 mm. 73 k. 7.67½ k., 500 mm. 72 kg. 7.67½ k. mind három hónapra.

Szerbiai: 3000 mm. 74·8 kg. 7.25 k., 1000 mm. 74·3 kg. 7.25 k., mindkettő három hónapra.

Rozs: 100 mm. 7.30 k. malomból, 300 mm. 7.15 k., 100 mm. 7.10 k., készpénzfizetés mellett, paritás.

Zab: 150 mm. 5.40 k., 100 mm. 5.20 k., 570 mm. 5.20 k., 330 mm. 5.05 k., mind készpénzfizetésre.

Árpa: 100 mm. 6.30 k., készpénzfizetés mellett, dohos.

Tengeri: 900 mm. 5.57½ k., waggonban készpénzfizetés mellett.

Az árak 50 kilogrammonkint koronaértékben értendők.

A határidőpiaczon lanyha volt az irányzat és egyedül a tengeri árfolyama tudott megállani. A májusi kötések lebonyolitása ma ugyszólván be lett fejezve, még pedig teljes békességben és most junius hó elsejével a következő hónapra való szállitásokkal valószinüleg lesz szerencsénk az egész proczedurát ujból magunk előtt látni. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza juniusra 7.59, 7.60 k.
Szokványbuza októberre 7.97, 7.98 korona.
Szokványrozs októberre 7.19, 7.20 k.
Szokványzab októberre 5.20, 5.21 k.
Tengeri juniusra 5.50, 5.51 korona.
Tengeri juliusra 5.56, 5.57 korona.

Déli 1 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak

Szokványbuza májusra	k.	7.59— 7.60
Szokványbuza októberre	»	7.97— 7.98
Szokványrozs októberre	»	7.19— 7.20
Tengeri juniusra	»	5.50— 5.51
Tengeri juliusra	»	5.56— 5.57
Tengeri augusztusra	»	5.60— 5.62
Szokványzab juniusra	»	5.04— 5.06
Szokványzab októberre	»	5.20— 5.21
Káposztarepcze augusztusra	»	12.90—13.—

Délutáni forgalom.

Az irányzat megszilárdult és fedezések folytán az esti zárlat kurzusai a déli nivóhoz képest pár fillérrel magasabbak.

Délután 4 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza májusra	kor.	7.85— 7.90
Buza októberre	»	8.01— 8.02
Rozs májusra	»	7.20—.—
Rozs októberre	»	7.22— 7.23
Zab októberre	»	5.22— 5.23
Tengeri juliusra	»	5.59— 5.61

Terménytőzsde.

Nyers *szesz* jegyez 38.50 k. pénz és 39.— k. áru.

Értéktőzsde.

A sok rossz nap után, mely az összes kontingentális tőzsdéket utóbbi időben nagy hullámzásba hozta, ma végre ismét szilárd volt az irányzat s mindvégig az maradt. A javulásra az a siker adta meg az impulzust, melyet a franczia kormány tegnap a képviselőházban elért s a mely már a tegnapi esti tőzsdéket is igen kedvezően befolyásolta. Ennek kapcsán a mai tőzsde mindjárt magasabb árfolyamokkal nyilt meg s minthogy ujabb eladások sem Berlinből, sem Bécsből nem történtek, a javulás minden téren ujabb haladást tett. A contremine is, a mely az utóbbi időben nagyon is a la baisse müködött, tetemes fedezéseket tett, minek következtében egyes ertékek árfolyamai gyorsan emelkedtek és pedig a tegnapi jegyzésekhez képest: osztrák hitelrészvény 7 koronával, osztrák-magyar államvasuti részvények 5, rimamurányi részvények 5, magyar hitelbank részvények 6 koronával. Helyi értékekben ma is jelentéktelen forgalom volt. Magyar koronajáradékot változatlan árfolyam mellett élenken árultak.

Előtőzsde.

Az előtőzsde, a tegnapi esti tőzsdék szilárd zárlatai kapcsán, magasabb árfolyamokkal és barátságos hangulattal indult és mindvégig csekély ingadozás mellett szilárd maradt. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 712.25—713.75-ig, magyar hitelbank 715.—-ig, osztrák-magyar államvasut 654.—654.75-ig, rimamurányi vasmü 553.50—554.50-ig, magyar koronajáradék 90.90—91.—, közuti vasut 616.——616 50-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 713.50—714.—-ig, magyar hitelbank 714.50—715.—, osztrák-magyar államvasut 654.——655.—-ig, rimamurányi vasmü 555.——556.—, magyar koronajáradék 90.95—91.—, közuti vasut 615.50—616.—-ig.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén kezdetben osztrák-magyar államvasuti részvényeket keresték élénkebben, később azonban ismét kissé elgyengült az irányzat. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 712.25—714.—-ig, magyar hitelbank 712.25—713.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 488.—, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 448.50—452.—-ig, osztrák-magyar államvasut 654.——656.25-ig, magyar koronajáradék 90.95—91—-ig, közuti vasut 615.—616.50-ig. — Helyi értékekben köttetett: hazai takarékpénztár 16 000.—, asphalt 345.——348.—, Erzsébet-malom 416.—, Adria 476.——477.—.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 712 50—712.70, magyar hitelbank 713.——714 —-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 488.——489.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 186.——187.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 450——451.—, osztrák-magyar államvasut 654.50—655.50, déli vasut 105.——106.—, rimamurányi vasmü 555.——556.—-ig, közuti vasut 615.——616-ig, városi villamos vasut 314.—315.—-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényben holnapra 4—6 k., nyolcz napra 10—12 k., junius végére 20—24 korona.

Utótőzsde.

Az utótőzsde kedvező berlini jegyzésekre igen szilárd hangutattal folyt le. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 712.50—716.50, magyar hitelbank 713.——717.—-ig osztrák-magyar államvasut 654.——656 25.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 715.75—716.——, magyar hitelbank 716 50—717.—-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 488.——489.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 186.——187.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 450.——451.—-ig, osztrák-magyar államvasut 655 50—656.—-ig, déli vasut 105—106.—-ig, rimamurányi vasmü 557—557.50-ig, magyar koronajáradék 90.95—91.—, közuti vasut 615—616-ig, városi villamos vasut 314.——315-ig.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, május 29. *A)* Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz 96—98 f. Öreg közép —.— f. Fiatal nehéz 102—104 f. Fiatal közép 100—102 f. Fiatal könnyü 98—100 f. II. *Magyar szedett:* Nehéz —.— f. Közép —.—.— f. Könnyü 96—98 f. III. *Romániai:* Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— f. V. *Szerbiai:* Nehéz 98—100 f. Közép 96—98 f. Könnyü 92—94 f.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1900. év május 27. napján volt készlet 44.364 db, 1900 május 28. felhajtatott 508 db, május 28 napján elszállittatott 544 drb, május 29. napjára maradt készletben 44.328 drb. A hizott sertés üzlet irányzata: lanyha.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése május 28-án. Előző naprol visszamaradt 345. Uj felhajtás 1583; összes felhajtás 1928, Budapesti fogyasztásra elszallittatott 924, eladatlanul visszamaradt 1004. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 92—96 f.-ig. 220—280 klg. sulyban 96—98 f.-ig, 320—380 klg. sulyban 96—98 f.-ig. Öreg nehéz 88—94 f.-ig. Malaczok 74—78 f.-ig. A vásár hangulata lanyha volt.

Gabona forgalmi kimutatás.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása az 1900 évi május hó 27-én esti 6 órától május 28-án esti 6 óráig *Budapestre* vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről.

Az aru megnevezése	Érkezett vasuton	Érkezett hajon	Érkezett együtt	Elszállittatott vasuton	Elszállittatott hajon	Elszállittatott együtt
	m e t e r m á z s a					
a) helyi forgalomban						
buza	5672	11552	17224	—	—	—
rozs	752	—	752	710	—	710
árpa	724	—	724	—	—	—
zab	517	11021	11538	—	19554	19554
tengeri	201	3002	3203	555	6004	6559
összesen	7866	25575	33441	1265	25558	26823
b) átmeneti forgalomban						
buza	—	—	—	—	202	202
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	104	—	104	—	303	303
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
összesen	104	—	104	—	505	505

c) a fővámhivatalnál előjegyeztetett

Az aru megnevezése	A visszkivitel czéljából valo behozatalra előjegy. mennyiség métermázsákban	Az aru megnevezése	A visszkivitelre előjegyzett mennyiség métermázsákban
buza	—	buzaliszt	6280
rozs	—	rozsliszt	—
árpa	—	arpaliszt	—
összesen	—	összesen	6280

Magánhajók forgalma.

— Május 25—28. —

Budapestre érkezett: «Harczos» Salengrádról 6000 mm. tengerivel, «Bertalan» Salengrádról 2590 mm. tengerivel, «Gambetta» Duna-Földvárról 2278 mm. buzával, 2. sz. u. Petrovaszeloról 3000 mm. tengerivel, 15. sz. u. Petrovoszelloról 4600 mm. tengerivel, «Ernő» Bos. Racsáról 4379 mm. buzával, 998 mm. zabbal és 589 mm. rozszsal, 18. sz. u. Szemendriáról 3391 mm. buzával és 1568 mm. árpával, «Róza» D.-Földvárról 1328 mm. buzával és 472 mm. árpával, «Duna» Adonyból 1293 mm. buzával és 265 mm. zabbal, «Pancsova» Kubinból 400 mm. buzával, 4600 mm. tengerivel és 200 mm. zabbal, «Vilma» Adonyból 1114 mm. buzával, 81 mm. tengerivel, 302 mm. árpával és 96 mm. zabbal.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, május 29. (Az *Egyetértés* távirata.) A német esti tőzsdék jobb magatartása, valamint a nyugati tőzsdék szilárdsága következtében a mai előtőzsde nyugodtabban nyilt meg, s később, midőn a kényszer-realizálások megszüntek, általános javulás állt be. Osztrák-magyar államvasuti, alpesi, rimamurányi és hitelrészvényekben nyugodt üzlet fejlődött ki, melyek a tegnapi jegyzésekhez képest emelkedtak. A sorompónál igen gyenge forgalom volt, s csakis a prágai vasmü- és a cseh bányarészvényekben jött létre néhány kötés. Valuták nem változtak.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 713.—, unionbank 582.—, Länderbank 438.—, bankegyesület 500.—, osztrák-magyar államvasut 653.50, déli vasut 107.50, elbavölgyi vasut 482.—, alpesi bányarészvények 483.50, rimamurányi vasmü 555.—, prágai vasmürészvények 1990, májusi járadék 96 95, török sorsjegyek 113.50, német birodalmi márka 118.33.

A déli tőzsde szilárd irányzattal nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 714.—, magyar hitelbank 715.—, Länderbank 439.—, unionbank 581.—, anglo-bank 284.—, bankegyesület 505.—, közuti részvények Lit. A. 329.—, osztrák-magyar államvasut 656, déli vasut 106.50, elbavölgyi vasut 482.—, alpesi bányarészvények 486.—, rimamurányi vasmü 556.—, prágai vasmü 1995, májusi járadék 96.95, magyar koronajáradék 90.75, török sorsjegyek 114.—, német birodalmi márka 118.32, cseh bányarészvények 1400.

A *délutáni magánforgalom* a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 716.50, angol-osztrák bank 714.—, bankegyesület 284.—, union-bank 508.—, Länderbank 582.—, osztrák-magyar államvasut 656.50, déli vasut 106 25, elbavölgyi vasut 480.—, rimamurányi vasmü 470.—, alpesi bányarészvények 556.—, májusi járadék 97.25, magyar koronajáradék 91.15, török sorsjegyek 114.75, német birodalmi márka 118.35 májusra.

Bécs, május 29. *Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 114.85, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 138 50, magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.20, magyar kel. vasut áll. kötvény 115.75, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény 483—, magyar kereskedelmi bank 2649, magyar koronajárad. 91 15, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 91.20, magyar hitelbank-részvények 713—, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 159.—, kassa-oderbergi vasut-r. 349—, rimamurányi vasmü 555.—, m. czukoripar —.—.

Bécs, május 29 (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-os papir-járadék 97 25, 4%-os osztrák aranyjáradék 114 80, 1860. sorsjegy 135.—, osztrák hitelsorsjegy 398.—, angol-osztrák bank 282 50, bécsi Bankverein 509—, osztrák-magyar bank 1760, déli vasut részveny 106 50, dunagőzhajózási társulat 703.—, dohanyrészveny 289—, cs. és kir. vert arany 11.38, német bankváltók 118.27, 4·2%-os ezüstjáradék 97 10, osztrák koronajáradék 95.45, 1864. sorsjegy 202.25, osztrák hitelintézeti részvény 713—, union-bankrészvény 581.—, osztrák Länderbank 443 50, osztrák-magyar államvasut 656.50, elbavölgyi vasut 480.—, alpesi részvények 487.50, 20 frankos arany 19.27, londoni váltóar 242.30, bécsi tramway Litt. A. 333.—, Litt. B. 325.—, Lipótkohó 490.—. Javult.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, május 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Minthogy a vetések állásáról a szép idő folytán mindenünnen kedvező jelentések érkeznek, a mai gabonaüzlet bágyadt irányzatu volt, de az árak nem estek nagyobb mértékben. — Köttetett: buza május—juniusra 7.98, 7.94 k. buza őszre 8.25, 8.21, 8 22 k., rozs őszre 7.61, 7.59 k., zab őszre 5.55, 5.54 k., tengeri julius—augusztusra 5.78, 5.79 k. Repcze augusztus—szeptemberre jegyez 13.30—13.40 k.

A vetésekre kedvező időjárás és a lanyha külföldi jelentések következtében a határidőüzletben ma nagy volt az eladási kedv s erre az irányzat lanyhává változott, különösen buza és rozsban, a melyeknek árai zárlatkor nyolcz fillérrel hátramaradtak, őszre 4—5 fillérrel estek, zab 2 fillért vesztett, tengeri a tegnap esti árfolyamon maradt, repcze lanyha volt s a tegnapi 40 fillér veszteség után ma ujból 20 fillért esett, mert Romániából, a hol a vetés nagyon kedvező, igen sok kinálat jelentkezett. Buza május—juniusra 7.97—7.98—7.94, buza őszre 8.25—8.21—8 22, rozs őszre 7.61—7.59, zab őszre 5.55—5.54, tengeri julius—augusztusra 5.78—5.79 koronán kelt. Egyébként jegyeztettek: rozs május—juniusra 7.45—7.47, zab május—juniusra 5.37—5.39, tengeri május—juniusra 5.73—5.75, tengeri szeptember—októberre 5.88—5.89, repcze augusztus—szeptemberre 13.30—13.40 korona.

A készáruk piaczán az üzlet, a vásárlási kedv hiányában, majdnem teljesen megakadt s ennek következtében az irányzat lanyha lett. Az árak zárlatkor buzában, rozsban és zabban a mult hetiekhez képest egy fillérrel, tengeri árai 5 fillérrel estek. Zárlatkor maradtak buza őszre 8.24, rozs őszre 7.60, buza május—juniusra 5.75 5.76, tengeri julius—augusztusra 5.80—5.81, repcze augusztus—szeptemberre 13.20—13.30 korona.

Szesz ára változatlan. Kontingentált készáru jegyez 42.40—42.80 k.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, máj. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde megnyitásakor visszavásárlások következtében százalékszámra emelkedtek a bánya- és kohórészvények, a mit a magasabb londoni bányakurzusok és a délafrikai harcztérről érkezett kedvezőbb hirek is előmozditották. A bankértékek piacza ennek következtében szintén javult. Járadékok szilárdak, vasutak csendesek, de tartott árfolyamok mellett. Később a készpénz-üzletben az iparértékek hanyatlottak, a minek következtében a bánya- és kohórészvények, majd az egész irányzat gyöngült. Ultimopénz 4⅝%. Magánleszámitolási kamatláb 4⅝%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4%-os osztrák aranyjáradék 97.—, magyar koronajáradék 90.75, osztrák-magyar államvasut 139.50, bécsi váltóár 84.35, magyar vasuti beruházási kölcsön 101.10, Disconto Commandit 184.—, általános villamossági Edison 241.—, gelsenkircheni 207.20, Laura-kohó 25.—, 4%-os ezüstjáradék 96.10, 4%-os magyar aranyjáradék 96.—, osztrák hitelrészvény 222.40, déli vasut 25.30, orosz bankjegyek 216.25, olasz járadék 94.90, Dynamit Trust 154.25, Harpeni 213.10. Ingadozó.

Berlin, május 29. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 223.10, osztrák déli vasut 25.50, osztrák-magyar államvasut 139.50. Szilárdabb.

Frankfurt, május 29. (Esti tőzsde.) Déli vasut 25.30, Disconto-Commandit 184.—, berlini Handelsgesellschaft 156.10, harpeni 221.60, Laura-kohó 255.—, német bank 196.80, drezdai bank 153.10, gelsenkircheni 209, Hiberina 228.75, osztrák-magyar államvasut 139.75, olasz járadék 94.90. Szilárd.

Hamburg, május 29. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 223.10. Nyugodt.

Hamburg, május 29. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék —.—, osztrák aranyjáradék 96.25, osztrák ezüstjáradék 97.75, osztrák hitelrészvény 223.20, osztrák-magyar államvasut 139.50, 1860 as sorsjegy 136.50, osztrák déli vasut 25.25, olasz járadék 94.80. Tartott.

Páris, május 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *5 óra 40 perczkor záródnak*: 4%-os osztrák aranyjáradék 96.50, 4%-os magyar aranyjáradék 97 20, osztrák Länderbank 466.—, 3%-os franczia járadék 101.—, 3½%-os franczia járadék 101.77, olasz járadék 95.20, párisi bankrészvény 1172.—, ottomán bank 572, török dohányrészvény 312.—. Tartott.

London, május 29. (Megnyitás.) 2¾%-os angol consol 101½.

London, május 29. (Zárlat.) 2¾%-os angol consolok $101\frac{13}{16}$, spanyol járadék 71⅞, 4%-os magyar aranyjáradék 97¼, 4%-os rupia 63¾, déli vasut 6, olasz járadék 94¼, Canada Pacific vasut 95⅜, ezüst $27\frac{9}{16}$, bécsi váltóár 1256.—, leszámitolási kamatláb $2\frac{11}{16}$%. Szilárd.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Prága, május 29. *Nyersczukor* Aussigban azonnal átvéve vagy juniusra 27.80 k., uj campagne 25.— k., finomitott készáru Prágában 84.— k.

Hamburg, május 29. *Nyersczukor* májusra 10.70, juniusra 10.72, juliusra 10.82, augusztusra 10.92, szeptemberre 10.72, október—deczemberre 9.65 márka 50 kilonkint.

Hamburg, május 29. *Kávé* májusra 38, szeptemberre 38¾, deczemberre 39¼ fillér fontonkint.

Berlin, május 29. Buza szeptemberre 156.25, bágyadt; rozs májusra 153.50, szeptemberre 146.75, bágyadt; zab szeptemberre 132.25, bágyadt; tengeri helyben 115.50, májusra 116.50, tartott; olaj májusra 58.30, szeptemberre 58 30, tartott; szesz helyben 49.30.

Köln, május 29. Olaj 62 50.

Boroszló, május 29. Buza 15.30, 15.20, rozs 15.20, zab 13.70, tengeri 13.50.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

II.

Gyarmatáruk. (Wertheimer és Frankl czég jelentése az *Egyetértés* számára.) *Kávé.* A forgalom az effektiv üzletben ugyan még mindig jelentéktelen, de azért braziliai fajok határidőüzletében, mégis szilárdabb hangulat jutott érvényre. Az árak angol mázsánként 1½ shilling emelkedéssel zárultak, egyéb kávéfajok eddigi árhelyzetben maradtak. — *Füszerek.* Bors és gyömbér fentartották eddigi legmagasabb jegyzéseiket; szegfübors későbbi szállitásra 4 koronával olcsóbban kinaltatik; fahéj hosszu pangás után némileg ismét megszilárdult. — *Rizsben* sem kielégitő kelet, sem pedig valamely átváltozások jeleztettek. Mai árak Budapesten: Moulmain fajok 32—28 korona, Rangoon 32—21 korona, Aracan 31—25 korona, Carolin 56—49 korona, Glacé 49—44 korona, Japan prima 38 korona.

Sertésüzlet. (Az első magyar sertéshizlaló részvénytársaság tudósitása az *Egyetértés* számára.) Az üzlet lanyha volt. *Heti átlagárak:* magyar válogatott 320—380 kilós áru 105—107 fillér, 280—300 kilós 103—104 fillér, öreg 300 kilónál nehezebbek 100—102 fil., szerb 94—100 fillér kilónkint, páronkint 45 kilogramm életsulylevonással és 4% engedménynyel. *Sertésállomány:* május 18-án maradt 42.470 sertés, ehhez felhajtás: belföldről 1314, Szerbiából 2527, elhajtás: budapesti fogyasztásra (I—X. ker.) 1122, belföldre 790, Bécsbe 277, osztrák tartományokba 238. A szappangyárban feldolgoztatott 22, maradt 43 862 drb. A részvényszállásokban 9692 drb van elhelyezve. Az egészségi és transitó-szállásokban maradt május 18-án 2934, ehhez felhajtás Szerbiából 2527 darab, elhajtás 1372, maradt 4089. — Az egészségi szemlénél januar 1-től máig 119 drbot a fogyasztás alul kivontak és technikai czélokra dolgoztak fel. — *Bécsi vásár:* május 22. Felhajtás: 10485 sertés, köztük 4739 süldő. Az üzlet lanyha volt. Nehéz 92—96 f., középnehéz 86—90 f., süldő 64—82 f., 100 klgrkint elevensulyban. — *Drezdai vásár:* május 21. A vásáron volt 2200 sertés, s 40—49 márkán kelt el eleven sulyban. — *Berlini vásár:* május 19. Felhajtás 9280 sertés. Az üzlet lassu volt. Mecklenburgi 43—44, vidéki sertés 41—43, belföldi 39—41 márka.

Élelmi czikkek. (Gescheit Ármin és társa tudósitása az *Egyetértés* számára.) *Tojás.* Az irányzat a mult hét óta csak annyiban változott, hogy nagyobb minőségü áru mészben való konzerváláshoz jobban kerestetett s azért az üzlet szilárdabb. Kosáráru 48 drb 2 korona, elsőrendü ládatojás 58—59 korona, tiszavidéki 57—58 kor., erdélyi tojás 55—56 korona. 1440 dbot tartalmazó eredeti ládákban.

Baromfi. A hozatal sokkal élénkebb, az árak lanyhábbak. Ma idei liba 7—10 kor., idei csirke 1.20—1.40 kor., sütni való csirke 1.80—2.40 kor., öreg tyuk 2.40—2.60 korona, pulyka 6—10 korona, minden páronkint nagyban.

Borjuvásár. A hozatal nagyobb volt a szükségletnél az árak tehát hanyatlottak 10—12 fillérrel. Élő borju 50—62 fill., elsőrendü 65—75 fillér, vágott borju a központi vásárcsarnokba 100—110 fillér, elsőrendü 120—125 fillér, 7—8 kg. apadással darabonkint.

A központi vásárcsarnok árai. (*Magánjelentés.*) A mai forgalom igen élénk volt és az élelmi czikkek ára csökkent. Olcsóbb lett a husféle, a hal és a baromfi, ellenben a vaj és a tojás csekélységgel drágább. Rántani való csirke párja 220 fillér, apraja 130 fillér, kacsa 220 fillér, hizott liba 4 kor., tisztitva 360 fillér. Ponty kilója 120 fillér, süllő 1 korona, harcsa 140 fillér, viza 2 korona, tok 220 fillér, édesvizi rák darabja 16 fillér, apraja 10 fillér. Spárga kilója 120 fillér, kalarab darabja 16 fillér, salátauborka 40 fillér, articsóka 16 fillér, idei burgonya kilója 22 fillér, cseresznye kilója 160 fillér, erdei szamócza kis kosárkával 80 fillér, ananász eper kilója 360 fillér. Teavaj kilója 240 fillér, friss tojásból (másodrendü áru) 46 darabot olvastak 2 koronáért.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság jelentése május 29-éről.) Felhajtatott: élő borju 985 drb, növendék marha 24 drb, élő bárány 10 drb. Jegyeztetett: Élő borju 45—58—72 f., elsőrendü 74—82 f., kivétel 86 fillér, kilónként, növendékmarha 44—47 f., kilónkint, elsőrendü 50—54 f., élő bárány 8—12 k.-ig páronkint. — Az irányzat csendes.

Szerkesztői üzenetek.

Andrássy-uti előfizető. Az első kérdés a következő: „Kaphat-e olyan hajadon erkölcsi bizonyitványt, a kinek élő gyermeke van?" A feleletünk erre az, hogy mindenki kaphat erkölcsi bizonyitványt, a ki a törvényekkel összeütköző cselekedetet nem követett el. Az erkölcsi bizonyitvány a rendőri nyilvántartás adatainak eredménye. Valószinüleg benne foglaltatik ez: „X. Y. hajadon, egy gyermek anyja". 2. A második kérdésre a posta- és távirda-tanfolyam vezetői azonnal előszóval megadják a választ. 3. Azt hiszszük igen.

H. E. *Vácz.* Minthogy a név határozottan német hangzásu, nem látjuk be, miért tagadná meg a belügyminiszter a névmagyarositási kérés engedélyezését. Ha papirjai rendben vannak (keresztlevél, erkölcsi- és illetőségi bizonyitvány) minden bizonynyal megkapja az engedélyt a névmagyarositásra. Minthogy tanácsot kér, fölsorolhatunk néhány nevet H. kezdőbetüvel: Homonnai, Hortoványi, Hertelendi, Héja, Haraszti, Hahoti, Hazai stb. Az ön álta lemlitett név nem hangzik egészen magyarosan.

N. S. *Budapest.* Az 1894. XXXIII. t.-czikk 35. §-a azt mondja, hogy a bába a törvényes gyermek születésének bejelentésére másodsorban köteles. E bejelentés határideje *hét nap.* Az 1882. évi 31438. sz. rendelet csak látszólag ellenkezik ezzel. A mikor az 1895. évi 60.000. sz. belügyminiszteri rendelet azt mondja: „ezen kötelességtől különbözik a bábának az a kötelessége, melyet az 1882. évi 31438. sz. belügyminiszteri rendelet ró rá", ez következőleg értendő: A bába köteles 24 óra alatt jelentést tenni az anyakönyvvezetőnek minden szülésről, melynél segédkezett. De *ezt* a jelentést még nem veszi be az anyakönyvvezető az anyakönyvbe, csak egy nyilvántartási naplóba, melylyel ellenőrzi, hogy az anyakönyvvezetés czéljából történő bejelentés tényleg megtörténik-e az atya által a törvényben megszabott hét napon belül. Tehát a bábát, a ki a szülésről csak harmadnap tett jelentést, jogosan büntetik meg még akkor is, ha atya nincs, s igy az 1894. XXXIII. tcz. 35. §-a szerint neki hét napja volna a bejelentésre. Mert az 1882. évi 31438 sz. rendelet még érvényben van, s a bába minden körülmények közt tartozik 24 óra alatt jelentést tenni az anyakönyvvezetőnél. De ezen 24 óra alatt történt és pedig *csak nyilvántartás* czéljából történt bejelentésen kivül *még anyakönyvezés* czéljából is külön bejelentést kell tennie, atya nem létében. Erre van hét nap ideje. De ha a bába a két bejelentést egyszerre akarja megtenni, akkor kötelessége ezt megtenni 24 óra alatt a szüléstől számitva.

Dohányos. Individuális dolog és nem lehet általános szabályba foglalni a dolgot. Vannak, a kik leszoktak a dohányzásról, pedig egész napon át évről-évre folyton dohányoztak. Vannak, a kik nem tudtak leszokni, pedig kevésbbé szenvedélyes dohányzók voltak. Itt hát minden az akaraterő érvényesitésétől függ. Ha egészségi okok tiltják el a dohányzástól, minden esetre nagyobb ellentállást fejthet ki és akaratereje jobban érvényesülhet, minthogy az ok is fontosabb, mint a takarékossági szempont. Mit kell tennie? Egyszerüen hagyja el a dohányzást s eleintén kisérelje meg valami olyan czukrot tartani a szájában, a mely étvágyát nem rontja meg.

Z. M. *Nemes-Apáti.* Tessék a sorsjegy számát nekünk megirni. Majd utána nézünk s egyik vasárnapi számunkban megadjuk a felvilágositást.

Felelős szerkesztő: **Dienes Márton.**
Tulajdonos és kiadó:
„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.
Igazgató: **Erdős Armand.**

Napirend 1900. május 30.

Naptár: Szerda, május 30 — Róm. kath. Ferdinánd. — Prot. Nándor. — Görög-orosz: (május 17.) Andornik. — Zsidó: Sivan 2. — Nap kél: 3 óra 52 perczkor reggel, nyugszik 7 óra 30 perczkor este. Hold kél: 5 óra 30 perczkor reggel, nyugszik: 9 óra 14 perczkor este.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor.

A mathematikai és fizikai társulat ülése esti 5 órakor az egyetemi fizikai intézetben.

A Kisfaludy-társaság ülése az akadémia kistermében, d. u. 5 órakor.

Nemzeti muzeum képtára és a néprajzi muzeum (Csillag-utcza 15.) nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 kor. belépődij mellett.

Országos képtár az akadémiában nyitva délelőtt 9-től d. u. 1-ig.

Technológiai iparmuzeum nyitva d. e. 9 órától 1-ig d. 3-tól 5-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig.

A műcsarnok tavaszi tárlata nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig 1 korona belépődij mellett.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata nyitva délelőtt 9 órától esti 9 óráig. Belépődij 40 fillér.

Iparművészeti muzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és péntek kivételével naponkint 9—1-ig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

A iparművészeti muzeum könyvtára nyitva d. e. 9-től 1 óráig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Az 1848—49-iki szabadságharczi emlék-gyüjtemény és Kossuth-muzeum: Stefánia-ut 51. sz. a. délelőtt 9—11-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—12.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum: *Igazgatóság* V. váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* ugyanott. Hivatalos órák 9—12 és 3—6-ig. — *A hazai termékek állandó kiállitása, a kereskedelemtörténeti gyüjtemény* és *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: 9—12-ig. d. u. 3—6-ig. — *Fonó-, szövő-, ruházati és bőrdiszmű ipari kiállitás,* 9-től d. u. 6-ig, a városligeti iparcsarnokban. A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., váczi-körut 32.

IDEGENEK NÉVSORA.

József főherczeg szálloda. Eisenmeger F. Bécs. — Schliked S. Nagy-Szeben. — Hanti P. Budapest. — Baday J. Arad — Weinberger E. New-York. — Farkas H. Budapest. — Gerséhl A. Szucsol. — Ellinger K. Budapest. — Lautenbach H. Lemberg. Szentirmay R. Szombathely. — Kretschner J. Póla. — Szány N. Budapest. Török J. Kőszeg. — Schmidt C. Bécs. — Solari J. London. — Pavlovic B. Samkimo. — Rediger B. Gödöllő. — Molnár I. Baja. Rutscher K. Miskolcz. — Balog Gy. Kassa. — Koller Zs. Fiume. Horovitz S. Zágráb.

Pannonia szálloda. Gr. Haller J. Székely-Udvarhely. — Gr. Apponyi A. Eberhardt. — Gr. Festetich S. Szeliste. — Dr. Daranyi T. Kecskemét. — Rimanóczy K. Nagyvárad. — Kund A. T.-Megyer. Dr. Lenz G. Szolnok. — Pázmándy G. Kömlőd. — Reizmann H. K.-Várda. — Gozsvád J. Dévecser. — Lichtnecker S.-né Hegyfalu. Ezres J. Nagy-Kanizsa. — Sereghy S. Uglya. — Dezsewffy S. N.-Kata. Dr. Nagy K. Hegyfalu. — Vásárhelyi J. Maros-Vásárhely. — Bloch A. Jägerndorf. — Bárczay L. Borsod. — Lengyel J. Maros-Vásárhely. Flaskovich Gy. N.-Bánya. — Keszler F. Szatmár. — Dr. Széchy K. Kolozsvár. — Csató J., Ebergényi S. Nagy-Enyed. — Glosz A. Csiz. Mollinary N. Eger. — Darvas M.-né B.-Gyarmat. — Vendeghy G.-né Vendéchy. — Szakmay A. Gyula.

Hungaria szálloda. Gr. Schönburg—Hartenstein és kisérete Bécs. Fürst Lichtenstein A. és kisérete Bécs. — Gr. Goluchowski A. és kisérete Bécs. — Kállay B. és kisérete Bécs. — Gr. Pallavicini J. Bukareszt. Gr. Wydenbruck C. és kisérete Dänemark. — Br. Zwiedinek J. és kis. Bécs. — Gr. Szechenyi N. és kis. Bécs. — Gr. Trattmansdorff C. és kis. Gleichenberg. — Poninsky W. Krakó. — Gr. Teleky J. Kolozsvár. Br. Parisch O. és kisérete Senftenberg. — Br. Gagern M., Br. Doczy L., és kisérete. Br. Oppenheimer L., Br. Erb C. és kisérete, Br. Lilienau M., Br. Müller R., Br. Wieser C. Bécs. — Walters H. és családja London. Oppenheim F. és kisérete Stuttgart. — Borgnini C. és kisérete Róma. Gutierres D., Benavides J. Mexico. — Vroyjanck C. Brüsszel. — Bührlen H. Würzburg. — Dr. Sanginelli C. Trieszt. — Madeyska V. Lemberg. Wesinsky C. Balf — Führel G. Havre. — Schmidt A. Skole. — Lauterer F. Szt.-Gál. — Schiller J. Jassy. — Meilic W. Basel. Damian A. Pancsova. — Prankl A. N.-Becskő. — Lederer J. Nachod. Bauer L. Berretl. — Baltazzi A., Mauthner A., Schneller P., Dr. Pergelt A. Dr. Bulat C., Kanders E., Steinhof F., Kaftan J., Villard H., Hechter W., Blum R., Lennow A., Hochwald S., Schüller G. Bécs.

Orient szálló. Láday K. Jászó. — Dr. Czirfusz D. Stósz. Szávay G. Brassó. — Orsted A. Milanó. — Nagy J. Szentes. — Heger J. Bécs. — Wanieck A. Frankfurt. — Hornyák G. Miskolcz. Vas M. Déva. — Szigal Zs. Debreczen. — Kiss K. Veszprém. — Ritter I.-né Técs. — Havas P. Hatvan. — Fatér J. Sójtör. — Sir G. Miskolcz. — Faubl K. Kaposvár. — Königsberg J. Brünn. Miklóss G. Debreczen.

Nádor szálloda. Havas J. Losoncz. — Kartal A. Ó-Hegy. Szabó M. Komárom. — Kalisch M. Galántha. — Dr. Szaplóczy M. Kaposvár. — Stern S. Szombathely. — Varga P. Daruvár. — Szőllőskey István Hejesfalva. — Tankó Lipót Lugos. — Ferenczy Károly. Rozsnyó. — Szalay Rezső Miskolcz. — Tallér Armin Szolnok. — Szabó Sándor Miudszent. — Barló József Kapuvár. Endrédy Aladár Sopron.

Metropole szálloda. Brnő Pilsticher X. Lusinpicolo. — Vilsinsky K. és neje Szombathely. — Honéczy M. Munkács. — Victor J. Heilbron. Bertalan P. Munkács. — Dr. Világfy S. Emőd. — Kőrösztös G. Debreczen. Pákozdy B. Tata. — Vajda I. T.-Németi. — Dr. Egri M. Miskolcz. Deutsch J. Zágráb. — Heller G. Bécs. — Fritz J. Zágráb. — Paal D. és családja Veszprém. — Büchler L. Gyöngyös. — Szarka J. Komárom. — Spitzer E. Bécs. — Kohn I. és neje Miskolcz. — Apfel G. Sümeg. — Andalits L. Nyirád. — Roth S. Pankota. — Lakner A. A.-Maróth. — Birmann Zs. V.-Ujhely. — Adler B. Nyitra. — Braun Victor Bécs.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bérletszünet.
Budapest, 1900 május 30-án.
A medvebőrös.
Opera 3 felvonásb. Szövegét és zenéjét irta Wagner S. Forditotta Várady Sándor.

Személyek:

Kraft	Kertész
Frölich	Szendrői
Lene	M. Rotter G.
Gunda	Berts M.
Lujza	Szilágyiné
Wippenbeck	Krétschy
Spitz	Dalnoki
Anna	Váradi M.
Muffel	Várady
Wild	Beck
Az idegen	Ney D.
Az ördög	Kornai
Heiner	Mihályi
Öreg paraszt	Ney B.
Parasztasszony	Koralek

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1900 május 30 án.
Másodszor:
A mintaférj.
Bohózat 3 felv. Irta Valabrégue A. Ford. Kövesi A.

Személyek:

Malivand	Hegedüs
Auróra	Nikó
Jouvelin	Góth
Leonie	Delli
Clémentine	Haraszthy
Dr Thibaudier	Gál
Kiára	Boros
Victor	Bárdi
Feliczia	Munkácsi
Mercerolle	Győző

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Budapest, 1900 május 30-án
El Párisba!
Látványos, zenés bohózat 6 képben. Irták Heltai Jenő és Makai Emil.

Személyek:

Sólyom	Füredi
Szobránczi	Kardos
Mák	Sziklai
Osztopán	Boross
Manci	Láng
Boriska	Aranyossy
Fülöp	Giréth
Cascara hgnő	Margó Z.

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1900 május 30 án.
Bibliás asszony.
Operette 3 felv., 4 képben. Irta A. Mars és M. Hennequin. Ford. Heltai J. Zenéjét szerzette Victor Roger.

Személyek:

III. Ernő	Németh
Chatellerault	Szirmai
Beaugency	Solymosi
Pontbichet	Szerdahelyi
Trénitz gróf	Kovács K.
Celestin	Tollagi
Öreg bérlő	Ujvári
Jolivet	Nagy
Pontgibaud	Endrei
Chatellerault	Küry
Sarah Poulsom	Gazsi
Thea	Fedák S.
Maréchalné	Krecsányi
Paméla	Harmath
Carmen	Vasvári
Teréz	Vidorné

Kezdete ½8 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 121.
Budapest, 1900 május 30-án.
Liliomfi.
Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede. Zenéjét szerzette Szerdahelyi.

Személyek:

Szilvay	Ujházi
Camilla	Györgyné
Mariska	Nagy Ibolya
Liliomfi	Latabár
Szellemfi	Vizvári
Kányai	Gabányi
Erzsi	Gerő L.
Gyuri	Zilahi
Schwartz	Abonyi
Adolf	Náday B.
Szomszédassz.	Boér H.
Ennek fia	Füredi
Uracs	Paulay
Szolgáló	Lányiné

Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Budapest, 1900 május 30-án.
A kut és a vadmacska.
Szulamit paródia.
Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Igazgató Feld Zsigmond.
Budapest, 1900 május 30-án.
Uj Szulamith,
vagy Abszolut Jakab Jeruzsálem fia.
Látványos parodisztikus bohózat. Irta Feld Mátyás.
Kezdete 7 órakor.

Uránia

Magyar tudományos szinház.
Budapest, 1900 május 30-án.
Spanyolország.
Kezdete ½8 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Budapest, 1900 május 30-án.
Virágcsata.
Operette 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház műsora: *Csütörtökön* Don Juan. *Pénteken* nincs előadás. *Szombaton* Lakmé. *Vasárnap* Tannhäuser. (A magy. kir. operaház és a nemzeti szinház nyugdijintézete javára.)

A nemzeti szinház műsora: *Csütörtökön* Thurán Anna. *Pénteken* A hol unatkoznak. *Szombaton* Válás után. *Vasárnap* Folt, a mely tisztit.

A népszinház műsora: *Csütörtökön* Szép Heléna. *Pénteken* Robinson Crusoe (először). *Szombaton* Robinson Crusoe (másodszor). *Vasárnap* este Robinson Crusoe (harmadszor).

A magyar szinház műsora: *Csütörtökön* El Párisba! *Pénteken* New-York szépe. *Szombaton* és *Vasárnap* El Párisba!

A vigszinház műsora: *Csütörtökön, Pénteken, Szombaton* és *Vasárnap* A minta férj.

Az Uránia szinház műsora: *Csütörtökön* Velencze. *Pénteken* Női szépség. *Szombaton* Velencze. *Vasárnap* délután Velencze, este Női szépség.

A nyári szinház műsora: *Csütörtökön* Cyrano de Bergerac. *Pénteken* A baba. *Szombaton* Cyrano de Bergerac. *Vasárnap* délután Náni este Gyurkovics lányok.

Német-alföldi királyi

CIRCUS CARRÉ

Carré Miksa igazgatása alatt
Ma és mindennap esti ½8 órakor
nagy disz-előadás
igen válogatott és változatos műsorral. Bemutatásra kerül:
Az angol vadászat
nagy szenzácziós sport-darab.

Még csak kétszer lép fel az **Akimolo-csoport**, 10 személyből álló japán társaság. Fellép továbbá **Karré Katicza k. a.** a kontinens legjobb mülovarnője, valamint az összes művészek és művésznők.

Junius 1-én először lép fel a **Borghetti-csoport**, elite akrobata társaság.

Jegyek elővételben kaphatók Kertész L. dohánytőzsdéjében a Kristóf-téren. 38396

Csütörtökön, május 31-én utoljára.

ÁLLATKERT.

Csak rövid ideig látható:
A Malabárok
Hagenbeck testvérek indiai kiállitása,
kb. 50 benszülött férfi, nő és gyermek, köztük **akrobaták** a bambusz rudon, **bajadairek, kard-nyelők, tüz, maszk- és ördög-tánczosok, jongleurök, zenészek, kötél-tánczosok, kard-tánczosok, tánczosnők, varázslók** és egy **törpe.**

Nagy műsor: indiai falu, templom, iskola, a népség kivonulása stb. Előadások hétköznapokon 4 és 6 órakor, vasárnap ½12, ½5 és 6 órakor.

Bemenet mint rendesen 30 krajczár. Két tea-pavillonban illatos tea dijtalanul kiszolgáltatik. 38397

PUTZER GYÖRGY ÉTTERMEI

Deák Ferencz-tér.
Minden este 8—1 óráig DÉNES PISTA zenekara
hangversenyez. 38328

Somossy Mulató

(Nagymező-utcza). 36512
ALBRECHT FERENCZ igazgató.
A Mulató 16° C. szellőztetve van.
Pénztárnyitás ½8 órakor. Kezdete ½9 órakor.
Még csak két napig.
Miss AMELIA STONE.
Ugymint fellépte az összes műerőknek.
Hatásos siker az egy felvonásos bohózatnak
„Fürs Buckelkraxentragen."
Morré Károlytól.
Junius 1-től kezdve csak rövid ideig **BAGIN** ur a bécsi Theater an der Wien tagja, ugymint **RICHARDS** k. a. a breslaui városi szinház tagja vendégjátéka.
Továbbá uj érdekes varieté műsor.
Nyári-idény helyárak junius 1-től kezdve:
I. em. páholy 6 forint, II. em. páholy 4 frt, idegenpáholyülés I. sor 2 frt, zenekarülés 1.20, belépő elővételben 50 kr., a pénztárnál 60 kr.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagytőzsdében, Károly-körut 26., ugymint a nappali pénztárnál.
A mulató villanyos világitása Wüste és Rupprecht czég által épült saját gépei által eszközöltetik.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080
Ma este az étteremben
Rácz Pál és fia
ismert és kedveltzenekara játszik
Kezdete 8 órakor.

Vizállás, 1900. május 29-én.

	Czentiméter				Czentiméter		
Inn:				**Béga:**			
Schärding	+ 190			Kiszető	+ 98	<	2
Duna:				Temesvár	+ 20	<	5
Passau	+ 324	<	9	N.-Becskerek	+ 105	<	7
Linz	+ 69	<	7	**Tisza:**			
Bécs	+ 110	<	4	M.-Sziget	+ 62	<	3
Pozsony	+ 305	<	1	Tekeháza	+ 40	>	10
Komárom	+ 358	>	14	Tisza-Ujlak	— 3	>	4
Budapest	+ 316	>	10	V.-Námeny	+ 87	<	22
D.-Földvár				Záhony (Csap)	— 16	<	14
Mohács	+ 397	<	52	Tokaj	+ 121	<	23
Gombos	+ 493	<	8	Tisza-Füred	+ 194	<	84
Ujvidék	+ 463	<	12	Szolnok	+ 203	<	43
Zimony	+ 516	<	7	Csongrád	+ 332	<	43
Pancsova	+ 504	<	7	Szeged	+ 406	<	40
Drenkova	+ 427	<	5	Török-Becse	+ 365	<	32
Orsova	+ 468	<	4	Titel	+ 475	<	11
Vág:				**Körös:**			
Szered	+ 78	>	2	Sebes: N.-Várad	+ 14		
Rába:				Fekete: Tenke	+ 18		
Győr	+ 324	<	26	Fehér: B.-Jenő			
Dráva:				Kettős: Békés	+ 104	<	10
Zákány	+ 128	<	4	Hármas: Gyoma	+ 188	<	38
Barcs	+ 243	>	23	**Maros:**			
Eszék	+ 329	>	17	Arad	— 6	>	4
Száva:				Makó	+ 116	<	12
Sziszek	+ 298	>	72				
Mitrovicza	+ 437	<	9				

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt, > árad, < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1900. május 29-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maximum	Hőmérsék minimum
Akna-Szlatina	62·7	+ 17.4	E 3	0	—	—	—
Szatmár	61·5	+ 17.6	SW 2	2	—	28	16
Ungvár	—	—	—	—	—	—	—
Eger	60·7	+ 19,0	NE 4	0	—	27	12
Késmárk	64·0	+ 11.2	N 2	0	—	—	—
Árvaváralja	63·2	+ 12.4	E 2	1	—	17	10
Selmeczbánya	61·3	+ 15.2	NE 3	1	—	24	12
N.-Szombat	63·4	+ 14.4	W 2	0	—	24	9
Budapest	61·7	+ 18.0	N 2	0	3	28	16
O-Gyalla	62·7	+ 13.6	—	0	—	23	11
Magyar-Óvár	64·3	+ 17.1	NW 1	0	—	23	9
Sopron	64·4	+ 13.2	NW 2	0	—	21	10
Herény	63·5	+ 15.6	N 3	0	—	24	11
Keszthely	62·3	+ 17.2	N 4	0	—	25	16
Pécs	61·6	+ 16.0	NW 3	3	10	22	14
Zágráb	—	—	—	—	—	—	—
Károlyváros	63·6	+ 14.3	N 1	4	6	22	11
Fiume	61·5	+ 15.1	NE 1	◉	1	26	15
Cirkvenica	61·6	+ 20.0	SW 3	2	—	25	16
Debreczen	—	—	—	—	—	—	—
Kis-Kartal	61·6	+ 17.2	N 2	0	—	28	12
Szolnok	61·0	+ 17.0	NE 3	2	—	24	12
Szeged	60·6	+ 15.4	N 3	2	—	26	14
Arad	60·2	+ 18.1	NW 4	3	—	25	16
Zsombolya	60·5	+ 16.4	NE 1	1	17	26	13
Temesvár	61·2	+ 16.2	E 1	3	17	25	13
Pancsova	60·1	+ 16.3	NW 3	4	17	26	15
Drenkova	59·9	+ 15.8	SW 0	4	ny	27	12
Nagy-Várad	63·5	+ 15.7	NE 4	1	—	26	13
Kolozsvár	61·6	+ 16.9	SW 1	4	2	32	11
Nagy-Szeben	61·5	+ 16.8	E 2	0	1	28	12
Bécs	64·1	+ 15.0	NW 2	0	—	20	13
Salzburg	64·7	+ 13.0	S 2	◉	—	20	10
Klagenfurt	63·2	+ 13.6	NE 1	0	—	21	6
Póla	61·3	+ 18.6	NE 2	3	—	24	17
Lesina	59·3	+ 16.0	N 1	2	18	19	14
Torino	62·2	+ 18.0	—	0	—	26	16
Florencz	63·3	+ 20.6	NE 3	0	—	25	16
Róma	59·8	+ 18.0	SW 2	3	1	22	15
Nápoly	59·5	+ 14.9	N 3	2	9	19	13
Brindisi	58·6	+ 16.0	NW 3	◉	8	21	13
Palermo	59·9	+ 12.2	ESE	◉	10	18	11
Málta	57·3	+ 16.7	W 2	1	—	20	15
Zürich	66·7	+ 13.8	N 2	3	1	—	—
Sarajevo	62·7	+ 12.0	S 1	4	12	21	11
Sulina	62·4	+ 24.1	SN 1	0	—	30	17
Szófia	58·9	+ 15.2	ESE 3	4	ny	23	12
Athen	59·1	+ 17.2	S 3	3	4	—	—
Hamburg	64·3	+ 12.2	WSW 3	◉	ny	—	—
Berlin	64·3	+ 13.7	W 3	3	1	—	—
Biarritz	68·7	+ 16.0	WSW 4	2	—	—	—
Nizza	61·7	+ 19.1	E 1	2	—	—	—
Páris	70·0	+ 11.9	NE 1	2	—	—	—
Christiansund	65·8	+ 11.0	—	3	—	—	—
Stockholm	64·5	+ 6.3	NNW 2	4	—	—	—
Szent-Pétervár	63·5	+ 8.0	NE 1	4	3	—	—
Moszkva	57·5	+ 13.2	NNW 0	4	5	—	—
Varsó	65·0	+ 12.7	—	3	—	—	—
Kiev	61·9	+ 12.6	NW 2	4	6	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél, W = nyugot. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többé-kevésbbé derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ◉ = eső, ✱ = hó, ≡ = köd, K = zivatar.

A magas nyomás ketté szakadva, egyrészt az Atlanti-tenger fölé huzódott, másrészt pedig északon illetve keleten helyezkedett el. A minimum a Földközi-tenger keleti felét boritja.

Lecsapódások Francziaország kivételével mindenfelé előfordultak jobbára zivataros jelleggel. A hőmérséklet keleti és délkeleti Európában sülyedőben van.

Hazánkban főleg az ország déli részén voltak zivataros esők, mig északnyugaton, a hol az ég ma reggel is inkább felhőtlen, az idő száraz volt.

Prognozis: Helyenkint zivataros esők várhatók.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése 1900. május 29.

Időjárás szép | Vizállás reggel 7 órakor 322 cm. | Hőmérő reggel 7 órakor + 17 C. | Légsulymérő reg. 7 ó. 767 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonanemüek. — Árak koronaértékben.

a) Kész áru.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben **50 klgr.-kint.** — A minőségi suly hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	74		75		76		77		78		79		80		81	
tiszavidéki	—.—	—.—	7.50	7.60	7.60	7.95	7.65	8.—	7.75	8.10	7.80	8.15	8.—	8.20	8.05	8.30
„ uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérm.	—.—	—.—	7.50	7.55	7.55	7.80	7.60	7.85	7.75	7.90	7.80	8.05	8.05	8.15	8.05	8.25
pestvidéki	—.—	—.—	7.20	7.40	7.35	7.55	7.40	7.70	7.60	7.90	7.65	7.95	7.90	8.05	7.85	8.05
„ uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bánsági	7.35	7.55	7.40	7.60	7.50	7.65	7.50	7.70	7.65	7.80	7.70	7.95	7.95	8.10	—.—	—.—
bácskai	7.45	7.80	7.65	7.95	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
szerb átm.	—.—	—.—	7.15	7.20	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
román „	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bolgár „	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Minőség	Árfolyam kor.-tól	Árfolyam kor.-ig
Rozs — 50 kg.-kint	Elsőrendü	7.10	7.25
	Középminőségü	6.80	7.—
Árpa — 50 kg.-kint	Takarmány, elsőrendü	5.90	6.10
	„ másodrendü	5.60	5.80
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	„ felsőmagyarországi	—.—	—.—
	„ dunántuli	—.—	—.—
Köles — 50 kg.-kint	—	5.—	5.30
Zab — 50 kg.-kint	Elsőrendü	5.45	5.55
	Középminőségü	5.—	5.30
Tengeri 50 kg.-kint	Belföldi	5.55	5.70
	Román v. bolgár	—.—	—.—
	Szerb	—.—	—.—
	Cinquantin	—.—	—.—
Repcze 50 kg.-kint	Káposzta	—.—	—.—
	Bánsági	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Pénz korona	Áru korona
Buza 50 kg.-kint	1900 április	—.—	—.—
	„ május	—.—	—.—
	„ junius	7.59	7.60
	1900 október	7.97	7.98
Rozs 50 kg.-kint	1900 április	—.—	—.—
	„ május	—.—	—.—
	1900 október	7.19	7.20
Tengeri 50 kg.-kint	1900 junius	5.50	5.51
	„ julius	5.56	5.57
	„ augusztus	5.60	5.62
Zab 50 kg.-kint	1900 április	—.—	—.—
	„ junius	5.04	5.06
	„ október	5.20	5.21
Kap.-repcze 50 kg.-kint	1900 augusztus	12.90	13.—
	„ február	—.—	—.—

II. Leszámoló árfolyamok

Buza 50 kg.-kint május	7.95
Rozs 50 kg.-kint május	7.25
Tengeri 50 kg.-kint május	5.58
Zab 50 kg.-kint május	5.07
Árpa	—.—
Kap.-Repcze	—.—

IV. Hajózási fuvardij.

	Honnan	fillér
Duna	Pancsova	44—46
	Ujvidék	35—38
	Bezdán	28—32
	Kalocsa	22—24
	D.-Földvár	20—22
Tisza	Szentes	52—56
	Szeged	46—50
	Zenta	44—46
	Titel	36—38
Száva	Mitrovicz	52—56
Béga	Temesvár	62—66
	N.-Becsk.	44—48

A fuvardij 100 kilogrammonkint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetik. **Győrbe** a fuvardijtétel 20 fillérrel magasabb.

III. Különféle termények.

Ár 100 kilogrammonkint		Faj	Pénz korona	Áru korona
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Disznózsir	budapesti	54.—	54.50
		vidéki	—.—	—.—
50 kg.-kint	Szalonna	magyar Ia legenszáritott vidéki	—.—	—.—
		városi legenszáritott, 4 darabos	44.50	45.—
		„ „ 3 „	48.—	49.—
		füstölt	—.—	—.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett. Minőség 500 grammonkint 50 kg.-kint	Szilva	bosznia, 1898 évi, usance-minőség	18.75	19.—
		„ „ „ 100 darabos	24.50	25.—
		„ „ „ 85 „	—.—	—.—
		szerbiai „ „ usance-minőség	16.75	17.—
		„ „ „ 100 darabos	23.—	23.25
		„ „ „ 85 „	—.—	—.—
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Szilvaiz	szlavoniai 1898	—.—	—.—
		szerbiai 1898	16.50	17.—
50 kg.-kint	Heremag	luczerna magyar, 1899	—.—	—.—
		lóhere aprószemü 1899	—.—	—.—
		„ középszemü 1899	—.—	—.—
		„ nagyszemü 1899	—.—	—.—

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz (100 kor.-kint)	áru
	I. Államadósság.		
	a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100,500, 1000 ar. frt névért. drbok, adóm. 100 ar. frt = 240 k.	95.75	96.25
4 %	Aranyjáradék. 10,000 ar. frt névért. dbokb. adóm. 10,000 ar. frt = 24,000 k.	—.—	—.—
4 %	Aranyjáradék, adómentes, 100 ar. frt = 240 k.	95.75	95.25
	„ junius köz.		
3½ %	Koronaértékü járadék, adómentes	79.50	80.—
4 %	„ „ „	91.—	91.40
4 %	„ „ junius köz.	91 —	91.20
4½ %	1876. kel. vas. államk. ar. frtb. 100 ar. frt = 240 k.	97.50	98.50
4½ %	1888. államv. aranyk., adóm. 100 ar. frt = 240 k.	99.50	100.50
4½ %	1889. évi államvasuti ezüstkölcsön	99.25	100.25
3 %	Államk. vask. czélj. ar. adóm., 10 f. sterl. = 240 k.	79.—	80.—
—	1870. nyereményk., 100 frtos drb 100 frt = 200 k.	158.—	160.—
—	1870. „ 50 „ 50 frt = 100 k.	158.—	160.—
4½ %	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	98.25	99.—
4½ %	Horvát-szlavon	99.—	99.75
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	91.25	92.25
4 %	Horvát-szlavon	92.50	93.50
4 %	Tiszai és szegedi nyeremk. adóm., 100 frt = 200 k.	138.25	139.25
4⁸⁵⁄₁₀₀ %	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
4²⁄₁₀ %	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	97.—	97.50
4²⁄₁₀ %	„ „ május—november	97.—	97.50
4²⁄₁₀ %	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	96.75	97.25
4²⁄₁₀ %	„ „ április—október	96.75	97.25
4 %	Aranyj., adóm., ar. frtban, 100 ar. frt = 240 k.	96.—	96.50
4 %	Koronaértékü járadék	96.—	96.50
3½ %	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. = 525 k.	160.—	162.—
5 %	„ 1860. „ 500 „ o. é. = 1000 k.	135.—	136.—
4 %	„ 1860. „ 100 „ „ = 200 k.	158.50	159.50
—	„ 1864. „ 100 „ „ = 200 k.	202.50	203.50
—	„ 1864. „ 50 „ „ = 100 k.	202.50	203.50
	c) Idegen államadósságok.		
6 %	Bolgár államv. zálogkölcsön 100 ar. frt = 240 k	83.—	84.—
2 %	Szerbia ny.-kölcsön 100 frank = 96 k	76.—	77.—
2 %	„ 100 „ = 96 k (o. felülb.	77.—	79.—

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz (100 kor.-kint)	áru
	II. Más kölcsönök.		
4 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	90.50	91.50
4½ %	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1898. évről	99.—	100.—
4½ %	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	97.—	97.25
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	92.75	93.25
4 %	Temes-bégavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	92.50	94.—
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½ %	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	99.—	100.—
4½ %	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár frtban	98.25	99.25
4 %	„ „ „ „	91.10	92.10
6 %	Egyes. tégla- és czementgyár r.-t. elsőbbs. k.	102.—	103.—
4½ %	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	99.—	100.—
6 %	Kisbirtokosok országos földhitelint. frtban	101.50	102.50
5 %	„ „ 50½ évre	101.50	102.50
4½ %	„ „ 50½ évre frtban	97.50	98.50
4 %	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv.	96.50	97.25
4½ %	„ „ „ járadékjegy visszafiz. 102%	98.50	99.—
4½ %	„ „ Záloglevél koronaértékben	98.—	99.50
4½ %	Magyar földhitelint. o. é. frtban	99.50	100.50
4 %	„ „ 41 évre	93.50	94.50
4 %	„ „ koronaértékben 50 évre	93.—	94.—
3½ %	„ „ koronaértékben 63 évre	82.90	83.90
4 %	„ „ szabály. és talajjav. frtban	90.25	91.25
4½ %	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	95.50	96.50
4 %	„ „ „ „ 50 évre	92.50	93.50
4 %	„ „ „ „ 50 évre 105%	93.50	94.50
5 %	Magyar jelzáloghitelbank frtban	101.—	102.—
4½ %	„ „	98.—	99.—
4 %	„ „	95.—	96.—
4 %	„ „ 50 évre	93.50	94.50
4½ %	„ „ közs. kötv. 50 évre frtban	97.50	98.—
4 %	„ „ közs. kötv. 50 évre	97.25	98.25
4 %	„ „ közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	101.—
3½ %	„ „ k. k. 60 é. 100 frk. = 96 k.	—.—	—.—
4 %	„ „ nyer.-kötv.	114.—	116.—
4 %	„ „ osztr. felülb.	116.—	117.—
3 %	„ „ nyer.-kötv.	103.—	104.—
4½ %	Magyar országos közp. takarékpénzt 40 é. frtban	98.50	99.50
4½ %	„ „ „ 50 é.	98.50	99.50
4 %	„ „ „ „	93.—	94.—
4½ %	Magyar takarékpénzt. közp. zálogbankja	98.—	99.—
4½ %	Magyar takarékpénzt. közp. zálogb. kor. ért.	97.50	98.50
4 %	„ „ „ „	91.—	91.50
4½ %	„ „ „ közs. k.	97.—	98.—
4 %	„ „ „ „	91.—	91.50
4 %	Osztrák-magyar bank 40½ évre frtban	98.60	99.60
4 %	„ 50 évre	98.60	99.60
4½ %	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4 %	„ „ „ frtban	92.75	93.75
4 %	„ „ zálogl. kor. ért.	94.25	95.25
4½ %	Pesti m. keresk. bank frtban	98.50	99.50
4 %	„ „ „	93.25	94.25
4½ %	„ „ „ közs. kötv. 50½ évre	98.25	99.25
4½ %	„ „ „ közs. k. vissz. 110% frtb	102.25	103.25
4 %	„ „ „ közs. k. vissz. 105%	94.—	95.—
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.		
5 %	Albina takarék és hitelintézet	101.—	102.—
5 %	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5 %	„ „ 40 é. visszafiz. 110%	—.—	—.—
5½ %	„ „ 40 évre	—.—	—.—
4½ %	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.50
5 %	Bosnyák-herczegovinai szabad. országos bank	—.—	—.—
4½ %	Debreczeni első takarékpénztár	98.—	99.—
5 %	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	99.50	100.—
4½ %	„ „ 40 évre visszafiz.	98.50	99.50
4½ %	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	99.50	100.50
4½ %	„ „ közs. kötv.	100.—	100.50
5 %	Nagyv. b. ált. takp. 31½ é., visszf. 110%	102.—	—.—
5 %	„ „ 40 évre, visszf. 106%	102.—	—.—
5 %	„ „ 40 évre, III. kib.	101.75	102.25
4½ %	„ „ 35 évre, IV. kib.	99.—	100.—
5 %	Nagyszebeni földhitelintézet	102.50	103.50
5½ %	„ „	106.—	107.—
6 %	„ „	106.—	107.—
4½ %	„ „ VI. kib.	98.75	99.75
3 %	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	117.—	118.—
5 %	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
4½ %	„ „ „	98.25	99.25
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
4½ %	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	98.—	99.—
4 %	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	93.—	94.—
4 %	Budapest villamos városi vasut r.-t.	95.—	96.—
4 %	Budapest-pécsi vasut	92.50	93.50
4 %	Déli vasut 100 márka = 118 k.	95.—	96.
6 %	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
4 %	Kassa-oderbergi vasut 1889,	96.—	97.—
4 %	„ „ 1889, 100 m. = 118 k.	97.—	98.—
4 %	„ „ 1891,	96.50	97.50
4 %	„ „ 1891, 100 m. = 118 k.	96.50	97.50
4 %	„ „ (oszt. von.) 1889. ez.	97.—	98.—
4½ %	Magyar folyam- és tengerhajózási r. t.	99.—	100.—
5 %	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	105.—	106.—
5 %	„ „ II. kib.	105.—	106.—
4 %	„ „ ezüst	96.—	97.—
5 %	Magyar ny. v. (székesf.-győr-gráczi vonal)	106.—	107.—
5 %	„ „ 1874. kib.	106.—	107.—
4½ %	Magyar v. els. k. beruh. czélra, 100 m. = 118 k.	100.25	101.25
4 %	Osztrák-magyar államvasut 1883. 100 m. = 118 k.	—.—	—.—
3 %	„ „ X. kib. 1885 100 fr. = 96 k	—.—	—.—
4½ %	Torontáli helyi érdekü vasutak	97.75	98.75

Osztalék 1899-re	**V. Bankok részvényei.**		Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	áru
16.—	Angol-osztrák bank	240	284.—	285.—
12.—	Budapesti bankegyesület	200	180.—	182.—
20.—	Első magyar iparbank	300	320.—	325.—
9.60	Fiumei hitelbank	160	163.—	166.—
—.—	Fővárosi bank-részvénytársaság	200	—.—	—.—
70.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000	—.—	—.—
12.—	Hazai bank-részvény-társaság	200	223.—	224.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200	225.—	230.—
—.—	Horvát kereskedelmi bank	240	—.—	—.—
30.—	Horvát leszámitoló bank	400	—.—	—.—
11.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	200	219.—	223.—
36.—	Magyar általános hitelbank	400	—.—	—.—
36.—	„ junius köz.	400	713.—	714.—
12.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	200	—.—	—.—
12.—	„ junius köz.	200	186.—	188.—
frc 25	Magyar jelzáloghitelbank	240	—.—	—.—
frc 25	„ junius köz.	240	450.—	451.—
30.—	Magyar kereskedelmi r.-t.	400	420.—	425.—
28.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
28.—	„ junius köz.	400	439.—	489.—
50.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	1000	950.—	960.—
36.—	Osztrák hitelintézet	320	—.—	—.—
36.—	Osztrák hitelintézet junius végére	320	712.50	713.—
—.—	Osztrák hitelintézet 1899. kib.	320	—.—	—.—
102.—	Osztrák-magyar bank	1200	1770.—	1780.—
150.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	1000	2640.—	2650.—
34.—	Unionbank	400	580.—	582.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
12.—	Belvárosi takarékpénztár	200	201.—	202.—
14.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	100	210.—	214.—
10.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	160.—	162.—
24.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r. t.	400 K.	413.—	414.—
124.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	600	2220.—	2230.—
36.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	570.—	580.—
80.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	600	1385.—	1390.—
850.—	Pesti hazai első takarékpénztár	2000	16000.—	16040.—
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
20.—	Bécsi biztositó társaság	400	415.—	430.—
26.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	400	534.—	544.—
150.—	Első magyar általános biztositó társaság	2000	5250.—	5350.—
8.—	Fonciere, pesti biztositó intézet	200	192.—	195.—
16.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	200	215.—	220.—
—.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	200.—	205.—
—.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	600	1150	1200.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	800	460.—	480.—
—.—	„ elsőbbségi részv.	800	800.—	—.—
50.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500 K.	990.—	1010.—
—.—	Erzsébet-gőzmalom-társ.	400	410.—	420.—
—.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	320	223.—	227.—
—.—	Pesti hengermalom-társ.	800	960.—	1000.—
24.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	400	375.—	380.—
20.—	Pesti Viktória-gőzmalom	300	254.—	260.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
—.—	Budapesti tégla- és mészégető r.-t.	200 K.	150.—	160.—
22.—	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	400	340.—	350.—
—.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.t.	200	10.—	20.—
10.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	200	236.—	238.—
10.—	Esztergom-szászvári kőszénbánya r. t.	K. 400	—.—	—.—
12.—	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	200	225.—	230.—
—.—	István téglagyár r.-t.	200	90.—	100.—
—.—	Kassa-somodi kőszénbánya r.-t. id. elism.	60	10.—	15.—
16.—	Kis-sebesi gránitbánya r.-t.	200 K.	286.—	292.—
—.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	320	1050.—	1060.—
30.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	340.—	350.—
4.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	200	196.—	200
30.—	Magyar asphalt r.-t.	200	346	348.—
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	200	175.—	180.—
—.—	Magy. góztégla-, czem.- és gypszgyár r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	200	210.—	220
—.—	Péterhegyi téglaipar r.-t.	200 K.	100.—	110.—
24.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	200	630.—	632
12.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	300	180.—	182.—
	X. Vasművek és gépgyárak részv.			
—.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	400	240.—	260.—
81.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	155.—	160.—
24.—	Fegyver- és gépgyár részvény-társaság	300	—.—	—.—
200.—	Ganz és társa vasöntöde és gépgyár	800	3450.—	3480.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar waggon- és gépgyár r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	400	—.—	—.—
12.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	200.—	205.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	„ junius k.	200	555.—	556.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	400	235.—	240.—
—.—	Teudloff & Dittrich gépgyr.-t. A) sor. elölj.	200 K.	200.—	205.—
—.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	240	250.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
40.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	600.—	620.—
—.—	Franklin-társulat	300	520.—	527.—
—.—	„Kosmos" műintézet	200	20.—	30.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	400	355.—	365.—
160.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1000	2680.—	2720.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
70.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	1060.—	1070.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
80.—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	500 K.	1190.—	1200.—
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	200.—	220.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	255.—	260.—
12.—	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	235.—	238.—
200.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-fayenczegy. r.-t.	2000 K.	2500.—	2600.—
12.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	200	272.—	276.—
80.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	400	850.—	—.—
—.—	Első magyar óragyár r.-t.	500 K.	—.—	—.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	600	2355.—	2370.—
24.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	400	471.—	481.—
16.—	Első magyar szálloda r.-t.	100	434.—	440.—
—.—	Első pesti spodium és csontliszt gyár	200	315.—	325.—
200.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	1000	2900.—	3000.—
56.—	Gschwindt-féle szeszgyár	400	884.—	890.—
12.—	„Hungaria" műtrágya és kénsav-gyár	400	—.—	—.—
—.—	Jordan Viktor-féle bőrgyár r.-t. els. részv.	200	—.—	—.—
36.—	Kabelgyár részvénytársaság	400	590.—	600.—
—.—	Kőbányai király serfőző r.-t.	200 K.	21.—	22.—
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	145.—	148.—

Osztalék 1899-re	Értékpapirok		Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	áru
150.—	Magyar czukoripar r.-t.	1200 K.	2000.—	2015.—
12.—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	200	220.—	230.—
—.—	Magyar [illegible]	200	—.—	—.—
26.—	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	200	360.—	365.—
50.—	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	590.—	595.—
—.—	„ id. részv.-j.	200	—.—	—.—
15.—	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	250.—	252.—
—.—	Mezőgazdasági [illegible] részv.-társ.	400	—.—	—.—
—.—	Nagyszebeni villamosmü r.-t.	1000	980.—	1000.—
—.—	Nemzetközi villamossági társaság	400	550.—	560.—
70.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	1020.—	1040.—
—.—	Popper Lipót faipar r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	200	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	70.—	72.—
32.—	Szegedi kenderfonógyár r. t.	400	570.—	575.—
—.—	Sziszeki tárházak r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	192	288.—	290
	XIII. Közlekedési váll. részv.			
28.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	200	477.—	478.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	200	—.—	—.—
—.—	Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	200	406.—	408.—
30.—	Budapesti közuti vaspálya társ.	200	—.—	—.—
30.—	„ junius köz.	200	615.—	616.—
—.—	„ id. részj.	200	—.—	—.—
20.—	„ élv. jegy	—	385.—	395.—
16.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	200	315.—	317.—
—.—	„ [illegible]		—.—	—.—
6.—	„ élv. jegy		100.—	110.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	200	—.—	—.—
—.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	130.—	140.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	400	—.—	—.—
—.—	„ junius végére	400	105	108.—
—.—	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	1050	720.—	730.—
—.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Kassai közuti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	400	352.—	355.—
—.—	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	400	395.—	397.—
—.—	Lonjavölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	400 K.	352.—	356.—
—.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar-gácsországi vasut	400	414.—	416.—
—.—	Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Magyar nyugoti vasut	400	426.—	430.—
—.—	Máramarosi sóvasut els. részvény	200	184.—	185.—
—.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	200	118.—	126.—
—.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	200	118.—	126.—
—.—	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	200	—.—	—.—
—.—	Nagykikinda-nagybecsker. vasut els. r.	200	—.—	—.—
70.—	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	—.—	—.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	400	—.—	—.—
—.—	„ junius végére	400	654.50	655.50
—.—	Pécs-barcsai vasut	200	424.—	426.—
—.—	Pinkafő-Szombathely F.-gyarmat h. é. v. r. els. r.	K. 200	—.—	—.—
—.—	Szlavoniai h. é. vasut els. részvény	200	—.—	—.—
—.—	Szt.-Lőrincz-Szlatina-Nasiczi h. é. v. els. r.	200	163.—	165.—
—.—	Temesvár-Módosi h. érd. v. r.-t. els. r.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Zsibó-Nagy-Bányai h. é. vasut els. r.	400 K.	360.—	370.—

Névérték drbkint	**XIV. Sorsjegyek.**	Pénz	Áru
10	Bazilika sorsjegy	12.25	13.25
10	„ osztr. felülbélyegzéssel	13.—	14.—
—	„ nyeremény-jegy	—.—	—.—
200	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	388.—	390.—
80	Budavárosi sorsjegy	130.—	134.—
80	„ osztr. felülbélyegzéssel	133.—	137.—
4	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy	6.—	6.50
4	„ osztr. felülbélyegz.	6.50	7.—
—	Magyar jelzáloghitelbank nyer.-jegy	20.—	22.—
—	„ osztr. felülb.	23.—	25.—
10	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	18.—	19.—
10	„ osztr. felülbélyegz.	20.—	21.—
—	„ nyeremény-jegy	—.—	—.—
24	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	22.50	23.50
24	„ osztr. felülbélyegz.	23.—	24.—
—	Osztrák földhitelintézet nyeremény-jegy	27.—	29.—
20	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	40.75	41.75
200	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	398.—	402.—
p. p. 84	Pálffy sorsjegy	132.—	134.—

XV. Pénznemek.

	Pénz	Áru
Arany, cs. és kir. vert	11.38	11.46
„ „ „ kör.	11.35	11.45
„ osztrák vagy magyar 8 frtos	19.24	19.29
„ 20 frankos	19.24	19.29
„ 20 márkás	23.66	23.75
„ török aranylira	—.—	—.—
Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	118.20	118.50
Franczia bankjegy (100 frank)	96.30	96.50
Olasz bankjegy (100 lira)	90.50	91.—
Papirrubel darabonkint	2.55	2.56
Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

XVI. Váltók árfolyama (látra).

Bank-kamatl.			Pénz	Áru
3½ %	Amsterdam	100 hollandi frtért	200.30	200.60
4 %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
3½ %	London	10 sterlingért	242.35	242.85
5½ %	Német bankpiaczok	100 márkáért	118.25	118.55
5 %	Olasz bankpiaczok	100 liráért	90.50	91.—
3 %	Páris	100 frankért	96.25	96.45
5 %	Svájczi bankpiaczok	100	95.60	95.95
5½ %	Szentpétervár	100 rubelért	—.—	—.—

Leszámitoló árfolyamok május 28-áról.

Magyar ált. hitelbank	716.—	Pesti m. keresk. bank	2665.—	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Osztrák hitelintézet	715.—	„Kosmos" műintézet	20.—	Salgó Tarjáni kőszénb. t.	635.—
Magyar aranyjáradék	95.75	Magyar czukoripar r. t.	—.—	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	—.—
Magyar koronajáradék	91.—	M. takp. közp. jelzálogb.	—.—	M. orsz. közp. takarékp.	—.—
Magyar ip. és keresk. bank.	186.—	Magyar asphalt r.-t	347.—	Kassa-Somodi kőszénbánya	10 —
Magyar jelzáloghitelbank	454.—	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	318.—
Magyar leszámitoló bank	491.—	Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t.	—.—	Bpesti vill. városi vasut, uj kib.	—.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	555.—	I. magyar ált. biztositó társ.	—.—	Budapesti villamossági r.-t.	—.—
Bpesti közuti vaspálya t.	615	Ujlaki téglagyár r.-t.	180.—	Magy. keramiai gyár r.-t.	—.—
Déli vasut	104.—	Első budapesti gőzmalom	990.—	Felsőm. bánya- és kohómű	—.—
Osztr.-magyar államvasut	654	Egy. tégla- és cementgyár r.-t.	10.—	Egyes. Bp. főv. takarékp.	2220 —
Budapesti bankegyesület	—.—	Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—	Lujza gőzmalom r.-t.	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Első magy. gazd. gépgyár	240.—	Magy. góztégla, czement és gypszgyár	—.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Pesti hazai első takarékpénztár	—.—	Magyar villamossági r.-t.	—.—

Kamatozó kincstári utalványok kamatlába (6 hó) 3½% | Járadékok és bankzálogleveleк elzálogositásánál 5 %
Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál 4½% | Más értékpapirok elzálogositásánál 5½ %

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositás ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 60 fill. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 5166. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 5166

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Erzsébet-körut 51. (Oktogon.)

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 50. sz.. (Baross-utcza sarkán.)

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám, valamint minden hirdetési iroda.

Szerény-

nek levele van a kiadóhivatalban.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Eladás.

Használt és uj **pénz-szekrények** rendkivüli olcso áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 37960

Eladó vagy bérbeadó

Kápolnán (Hevesmegyében) szép és egészséges vidéken igen szép uri lakás: 6 szoba, konyha, kamara, jó pincze, istálló, kocsiszin, cselédlakás, gyönyörü park, nagy gyümölcsös és konyhakert. Tudakozódhatni **Merschitz Kálmánnál Kápolnán.** 38331

Fogat.

Basquet, dupla ponni, 5 éves, szürke, ezer forintért eladó. Czim a kiadóban. 8326

Birtok-eladás.

Az alföldön fekvő, hosszabb időre haszonbérbe adott 7% kamatot tisztán jövedelmező 450 hold területü kitünő földbirtokom családi okokból eladó. Megbizottam czime a kiadóhivatalban megtudható. 38392

Alkalmazást keres.

Mosást,

vasalást, takaritást vagy más házi munkát elvállal egy tisztességes szegény asszony, szerény dijazás mellett. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 11303

Házvezetőnő

vagy ehhez hasonló állást keres egy intelligensebb, fiatalabb özvegy nő, ki a háztartás minden ágában jártas, inkább csekélyfizetés, de kellemes otthonra találjon. Szives megkereséseket „H. T.“ jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 8338

Lakás és berlet.

Szép nyaraló

Szent-Endre közelében, **Izbéken**, négy szobával és mellékhelyiségekkel, olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 8339

Révfülöpön

Balatonparti 4 szobás villa kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 8341

Lakást keresek.

5—6 szobából álló első, esetleg második emeleti lakást keresek Budán a Rudas fürdő és Margit-hid között; vagy a Krisztinaváros népesebb utczáinak egyikén, lehető olcsó áron. Értesitések „Ős lakó“ czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 11306

Egy szép

gyümölcsös és virágos kert, szép kilátással és jó levegővel, **Budán**, hajó állomáshoz 5 perczayire, egy nagy, külön bejáratu szobával együtt, egész nyárra kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 11307

Különféle.

Libériák

Istálló öltöny . . .	3 frt.
Házi libéria öltöny .	10 „
Spenzerlibéria (Groom)	9 „
Vadász öltöny . . .	12 „
Kocsis köpeny (kék) .	15 „
Tiszti szolga libéria .	10 „

mindenkor készen kapható a 38098

„Budapesti Polgárnál“

Budapest,

IV., Kecskeméti-utcza 9. sz. I. emelet.

Herzmann Zsigm. és Tsa

Magyarországon legrégibb és legnagyobb gőzerőre berendezett

vizmentes szövet és **takaróponyva**

gyárak, szabadalmazott ujtalálmányu kipróbált, soha nem rothadó vizmentes szövetek. Minta és árjegyzék kivánatra ingyen. Iroda és raktár: Budapest, V., Váczi-ut 20. sz. Gyár: 38315 Erzsébetfalva, Bpest mellett.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező föltételekkel nyerhető. Fölvilágositást ad szivességből

GERŐ A.

volt tkptári igazgató 38386 Budapest VII., Nefelejts-u. 8.

Lakások

és egy **bolthelyiség**, szép pinczével direkt összeköttetésben, valamint egy bolt a mellette levő lakással vagy anélkül, olcsón kiadók **József-körut 77. és 79. sz.** alatt az Üllői-ut tőszomszédságában. 38402

Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak. 62563/CIII. (Uj személy és podgyászdijszabások életbeléptetése a Brassó-Háromszéki, Hejasfalva-Székely, Udvarhelyi és Maros Ludas Beszterczei h. é. vasutakon.) Ezen h. é. vasutakon f. é. augusztus hó 1-én uj személy és podgyászdijszabások lépnek életbe, melyek által a menetdijak a távolsági forgalomban némileg felemeltetnek. Az uj dijszabások a magy. kir. államvasutak dijszabások elárusitó irodájában (Budapest, Csengery-utcza 33. sz.) 20 fillérért kaphatók. Budapest, 1900 május 23-án Az igazgatóság. 1194

Gyüjtők figyelmébe.

PRÜCKLER J. C.

BUDAPEST,

IV., Koronaherczeg-utcza 3. első udvar.

Hazánk legrégibb levélbélyeg kereskedése.

Veszek, cserélek, eladok.

Legjobb árban veszem a forgalmi bélyegeket minden mennyiségben. 38247

Czimbalmok

a legolcsóbb árban 5 évi jótállással, részletre is kaphatók **Varga Pál** czimbalom-gyártónál 38302 Budapest, Rökk Szilárd-utcza 3. sz.

Előkelő csadláok

gyermekeit fürdő-idény alatt gondos felügyeletre, ellátásra egy fenyves vidéken lakó tanárcsalád. Czim a kiadóban. 8207

CRÊME DE FANCHON a 3 sziv védjegyével.

Rögtön finomitó és szépitő arckrém. Legjobb a világon! Ártalmatlan! Zsirtalan!

Kis tégely 1 K. Nagy tégely 2 K. Főraktár: „URSITS“ gyógyszertár. Budapest, Rákóczy-tér 12. Vidékre 20 fillér többlet beküldése után franko.

Pályázatok

(a Budapesti Közlönyből.) Szatmárnémeti kir. tvszéknél telekkönyvvezető. Szepsi kir. járásbiróságnál hivatalszolga. Budapest VI. ker. áll. főreáliskolánál mathematika-physikai rendes tanár. Szombathelyi kir. ügyészségnél alügyész. Komáromi kir. pénzügyigazgatóságnál végrehajtó. Karánsebesi királyi adóhivatalnál ellenőr. Lugosi m. k. pénzügy igazgatóságnál p. ü. fogalmazó. Zombori m. k. pénzügyigatóságnál p. ü. igazgató helyettes. Veszprémi kir. adóhivatalnál adótiszt. Budapesti kir. zálogházaknál 4 r. szolga. Nagy-halmágy kir. járásbiróságnál irnok. Lugosi kir. tvszéknél aljegyző. Maros-illyei kir. jbiróságnál telekkönyvi átalakító dijnok. Oklándi kir. jbiróságnál irnok. M.-szigeti kir. adóhivatalnál gyakornok. Körmöczbányai m. k. pénzvevő hivatalnál hivatalszolga. Homonnai kir. jbiróságnál aljegyző. Zirczi kir. adóhivatalnál gyakornok. Homonnai kir. adóhivatalnál pénztárnok. Fehértemplomi k. ügyészségnél alügyész. Budapesti m. k. tudomány egyetemnél laborans. Pécsi m. k. pénzügyigazgatóságnál irodatiszt. Budapest, VII. ker., áll. főgymnasiumnál mennyiségtani rendes tanár. Budapesti keresk. és váltótörvényszéknél jegyző. Antalfalvi királyi erdőhivatalnál adótiszt.

MICHELSTADTER S. E. és H.

BUDAPEST

Váczi-utcza 3. — Erzsébet-körut 15.

Czipők csak a legkiválóbb anyagból, legelegánsabb façonban, olcsó ár. Zug, gomb és füzés nélküli **Triumph czipők** egyedüli készitője. 37870

SCHERING-FÉLE CONDURANGO-BOR

nagy sikerrel alkalmaztatik **étvágytalanság, tüdőbajok, gyomorgörcs, gyomor-hurut** és **gyomorfekély** esetén. Orvosilag ajánlva! — Raktár a legtöbb gyógyszertárban.

Schering's Grüne Apotheke, Berlin, N.

Budapesten Török J. gyógysz. és Nádor gyógyszertárban. 37563

A már 45 év óta dicséretreméltólag ismert s a 71.012 sz. Bm. leirat követelményeinek teljesen megfelelő 37882

VUKOVÁRI

arcztisztitó kenőcs szeplő, himlőhely, sömör, májfoltok, fakadékok, forrósági persenések, orrvörösségek és minden egyéb arczvirágzások ellen,

valamint a **vukovári**

bőrszépitő szappan mely az arczkenőcscsel a használati utasitás szerint alkalmazva, még koresabb egyéneknek is virulo s fiatal kinézést kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára **1** korona **60** fill., kisebb **1** korona, szappan **1** kor. Utánzásoktól óvakodjunk! Csak **Krajcsovics** által **Vukováron** készitett kenőcs valódi. Minden tégelyen **Krajcsovics**, a készitő arczképe látható. **Főraktár:**

Török József gyógyszertára Budapest, Király-utcza 12. és Andrássy-ut 29.

STANDARD

életbiztositó társaság Edinburghban, Angolhon.

Alapittatott 1825.

Magyarországi fiók: Budapest, V. ker., Fürdő-utcza 4.

Évi bevétel	28,750.000 korona
Kiutalt nyereményrészek	150.000.000 „
Vagyon	230,000.000 „
Halálesetek folytán kifizetve . . .	478,000.000 „

A „STANDARD“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony dijak. Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása dijfizetések elmulasztásánál. Tőkésités és előre megállapitott visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru biztositás népfelkelők részére. 38308

Dijtáblázatok kivánatra küldetnek.

38387 **Ajánlok**

pünkösdi pecsenyének

hizott idei libát, idei kacsát, idei pulárdot, zalai rákot

és a legfrisebb tiszai, dunai és balatoni

halakat,

valamint naponta friss lövetü

őz-gerinczet és őz-czombot.

Idei friss zöldség naponta kapható

GÉCZY FERENCZ-nél

Budapest, IV., Központi városháza.

Boroszné gyógyitófürdő.

Zólyommegyében. Vasut-állomás. Posta és távirda.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrásu vizvezeték. A **glaubersós** gyógyitóforrások kitünő hatásuak, heveny és idült **gyomor-** és **bélhurut, máj-** és **hólyagbajoknál.**

Hidegvizgyógyitómód, masszázs, villamozás, svéd torna, tej- és savókura, **Kneipp**-féle gyógyitómód. Meleg ásványviz és fenyőfürdők.

Klimatikus gyógyitóhely.

Állandó **fürdőorvos.** Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, czigányzene.

Lakás: 8—16 korona egy szoba **heti bérlete** ágynemüvel együtt. **Étkezés**: leves 20 fillér, főzelék, tészta 50 fillér, sültek 80—100 fillér étlap szerint.

Bővebbet alulirt tulajdonosnál

38233 **Rosenauer Lajos** Beszterczebányán.

UJ-TÁTRAFÜRED.

A „Magas Tátra“ gyönyörü fenyveseiben 1004 méter magasságban a legmodernebbül berendezett

vizgyógyintézettel és szanatoriummal

üdülőknek, mellbetegeknek, gyenge idegzetüeknek, étvágytalanságban, álmatlanságban szenvedőknek.

Egész évennátnyitva!

Prospektussal szolgál *az igazgatóság.*

38383

A legfinomabb palaczksör

a világhirü pilseni polgári sörfőzde alapittatott 1842-ben

Pilseni ősforrás

nevezetü gyártmánya.

Vidékre pasteurizálva küldetik, miáltal 4—6 heti tartósság biztositva. Budapesten házhoz szállitva. Rendelményeket kérjük kizárólag czimünkre mint a magyarországi vezérképviselethez beküldeni. 37512

MEZEY és TÁRSA

Budapest, IX., Ranolder-utcza 4. sz.

Telefon 58—60. Telefon 58—60.

Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak. 77957/C. III. 900. szám. (Uj dijszabás életbeléptetése az osztrák-magyar-román személyforgalomban.) A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesités szerint az osztr.-magyar-román személyforgalom számára felállitott s folyó évi május 1-vel való életbeléptetéssel hirdetett uj dijszabás csak f. évi julius 1-én lép életbe. Budapest, 1900 május 18. Az igazgatóság. 1183

Építkezési munkálatokat,

tervezéseket, költségvetéseket, becsléseket, átalakitásokat, javitásokat, vagyis az épületeknél előforduló **bármily műszaki munkálatokat helyben vagy vidéken** gyorsan és pontosan eszközöl: 38366

BORSODY és SCHER

épitészek és vállalkozók irodája

Budapest, VIII. ker., Kerepesi-ut 73.

SALZERBAD

gyógyhely

St.-PÖLTEN-HAINFELD mellett, a Déli vasut állomása.

Bécstől 2 óranyira.

Kitüntetések: Brüssel 1888, aranyérem; Barcelona 1888, koronás aranyérem: Touluse 1891. nagy aranyérem stb.

Pompás védett fekvés. Csapadék nincs!

Elsőrangu alpesi gyógyhely, Oertel, Schroth, Plaifair, Weir-Mittel-féle gyógymódokra, tej, savó, kumisz, kefir-kurára berendezve, **elektromos kezelés**, villamos massagge, Thure-Brandt rendszerü massage, kitünő és gondos orvosi felügyelet alatt.

Lápforrás, kiváló gyógyerejü idült betegségeknél, a gyomor és bél hurutos bántalmainál, aranyér, máj- és epe bajoknál, köszvény, czukor-betegség, elhájasodásnál, valamint a tüdő és gége hurutos bántalmainál.

Láp-fürdők, kitünő hatásuak: csuz, köszvény, hüdések, izzadmányok, skrofulozis, **rachitis** és **női bajoknál**.

Meleg, napos fekvésénél fogva különösen az őszi hónapokra és **utó-kura** gyanánt ajánlható.

Olcsó és szép nyári lakások, kényelmes uj épitkezések, nagy szálloda kitünő vendéglővel, elegáns szobákkal és terraszszal. Posta és távirda helyben. Helyközi telefon.

Prospektust készséggel küld az igazgatóság

38378 **Bécs, I., Wipplingerstrasse 14.**

Cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság.

1662/G.

Pályázat.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzletigazgatósága a magyar korona területén fekvő vonalai számára szükségelt 30 drb 875 x 440 cm. nagyságu és 40 drb. 740 x 400 cm. nagyságu vizhatlan szövetből (water-proof) készült f. é. julius hó végéig legkésőbb pedig f. évi augusztus 15-ig szállitandó **kocsi takaró ponyvák** szállitása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb **f. évi junius hó 30-án déli 12 óráig** a cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság budapesti üzletigazgatóságához benyujtandók illetőleg beküldendők, megjegyezvén, hogy ugyanott az anyagszerkezelési osztálynál a szállitási feltételek és a választott birósági rendtartás betekinthetők, illetőleg megszerezhetők, a ponyvaminták pedig, helybeli (budapesti) anyagszertárunknál megtekinthetők.

Budapest, 1900. évi május 27-én. 1195

Az üzletigazgatóság.

Bruchsteiner és Társa

czimtáblagyár

Budapest, VI., Podmaniczky-utcza 45. sz.

Udvari szállitói czimerek minden kivitelben.

Czégtáblák üvegből, fából, bádogból és amerikai bőrből jutányosan és diszesen készittetnek. 38309

Vidéki rendelések kivánatra feltevéssel szállittatnak.

Mintarajzok dijtalanok.

Császári és királyi szabad. déli vaspálya-társaság

1232/P. szám.

Pályázati hirdetmény.

A székesfehérvári műhelytelepünkön létesitendő kovácsműhely épitési munkáira ezennel pályázatot hirdetünk.

A munkákra vonatkozó bővebb adatok, valamint az épitési ajánlat tervezete, az alulirott üzletigazgatóság épitési és pályafentartási szakosztályának hivatalos helyiségében (I. kerület, Mészáros-utcza 17. sz. II. em.) a hivatalos órák alatt átvehetők és a tervek megtekinthetők, illetve az összes tervek egy példányban tiz korona lefizetése mellett megszerezhetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb **1900. évi junius hó 2-án déli 12 óráig** általános osztályunk iktató hivatalánál (földszint 9. ajtó) nyujtandók be, eme felirattal ellátva: „Ajánlat a székesfehérvári műhelytelepen létesitendő kovács-műhely épitésére.“

Bánatpénz fejében 1900. évi junius hó 1-én déli 12 óráig 1000 azaz egyezer korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban budapesti állomási pénztárunknál (I. ker., Mészáros-utcza 17. térfelügyelőségi épület) fizetendő le. Az értékpapirosok a budapesti vagy bécsi tőzsdén névértéken felül jegyzett árfolyamuknak legfeljebb 90%-nyi magasságában fogadtatnak el.

Ezen bánatpénz a munka elnyerése esetén 8 napon belül, annak kétszeresére egészitendő ki, mely összeg mint kaucziő mindaddig letétben marad, mig a létesitmények ideiglenes átvétele meg nem történt.

Posta utján beküldendő ajánlatoknál a bánatpénzek térti vevény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlatok között való szabadválasztás jogát fentartjuk magunknak.

Az üzletigazgatóság.

1185 (Utánnyomat nem dijaztatik.)

A vonatok indulása Budapest keleti pálya-udvarról.

Érvényes 1900 május hó 1-től.

Délelőtt

vonat-szám	óra	percz	vonat neme	hová
32	6	20	v. v.	Nagy-Kanizsa
604	6	50	gy. v.	Gyulafehérvár, Nagy-Szeben, Kolozsvár, Stanislau
10	6	50	sz. v.	Bécs, Grácz
402	7	10	gy. v.	Kassa, Munkács
1002	7	15	„	Zágráb, Fiume, Róma
304	7	30	„	Ruttka, Berlin
[1]320	7	35	sz. v.	Hatvan
906	7	35	„	Belgrád, Bród,
1508	7	50	„	Kassa, Csorba
1008	8	00	„	Zágráb, Fiume, Pécs
606	8	10	„	Arad, Brassó
506	8	30	„	Kolozsvár, Brassó
6	8	50	gy. v.	Bécs, Grácz
408	8	59	sz. v.	Munkács, M.-Sziget
[1]20	9	00	„	Bicske
1708	9	15	„	M.-Sziget, Stanislau
306	9	35	„	Ruttka, Berlin

Délután

vonat-szám	óra	percz	vonat neme	hová
[1]514	12	10	sz. v.	Nagy-Káta
22	12	25	„	Bicske, Nagy-Kanizsa
310	12	35	„	Hatvan
316	1	30	„	Gödöllő
1302	1	45	gy. v.	Fehring, Grácz
504	1	55	„	N.-Várad, Debreczen
602	2	15	„	Arad, Bukarest
4	2	20	„	Bécs, Páris, London
16	2	30	sz. v.	Bicske
404	2	35	gy. v.	Kassa, Lemberg
904	2	40	„	Konstantinápoly
312	2	45	sz. v.	Hatvan
510	2	55	„	Szolnok
1004	3	00	gy. v.	Zágráb, Fiume, Róma
1022	3	20	v. v.	Adony-Szabolcs, Paks
910	3	35	sz. v.	Szabadka
302	3	45	gy. v.	Ruttka, Berlin,
12	4	30	sz. v.	Győr
308	5	20	„	Ruttka, Berlin
508	5	45	„	Kolozsvár, Brassó
318	6	25	„	Hatvan
1706	7	05	„	M.-Sziget, Stanislau
[2]18	7	20	„	Bicske
24	7	35	„	N.-Kanizsa, Trieszt
1506	8	00	„	Kassa, Csorba
1006	8	30	„	Zágráb, Fiume, Eszék
406	8	55	„	Miskolcz, Lemberg
48	9	00	tszsz.	Bicske
502	9	15	gy. v.	Kolozsvár, Bukarest
1904	9	35	sz. v.	Gyékényes, Bród
1304	9	55	„	Fehring, Grácz
608	10	00	„	Arad, Brassó
908	10	20	„	Belgrád, Eszék, Bród
[3]1510	10	40	gy. v.	Kassa, Csorba
8	10	45	sz. v.	Bécs, Sopron
322	11	10	v. v.	Ruttka, Miskolcz

[1] Közlekedik ünnep- és vasárnapokon május 15-től bez. szept. 15-ig
[2] „ junius 1-től bez. szept. 15-ig.
[3] „ junius 15-től bez. szept. 15-ig.

A vonatak indulása Budapest-Józsefvárosról.

Délelőtt

vonat-szám	óra	percz	vonat neme	hová
—	—	—	—	—

Délután

vonat-szám	óra	percz	vonat neme	hová
324	6	50	sz. v.	Péczel

A vonatok indulása Budapest nyugoti pálya-udvarról.

Érvényes 1900 május hó 1-től.

Délelőtt

vonat-szám	óra	percz	vonat neme	hová
102	1	00	k. ost. e. v.	Bécs, Berlin, Páris, Ostende, London
[1]110	5	45	kiál. e.	Bécs, Páris,
166	5	55	sz. v.	Palota-Ujpest
124	6	15	„	Érsekujvár
6102	6	35	„	Czegléd, Szolnok
4102	6	45	„	Esztergom
168	6	55	„	Palota-Ujpest
6012	7	05	v. v.	Lajosmizse
1402	7	30	gy. v.	Zsolna, Berlin
106	8	00	„	Bécs
708	8	15	„	Temesvár, Orsova
712	8	30	sz. v.	Temesvár
[2]142	8	45	„	Nagy-Maros
170	9	15	„	Palota-Ujpest
116	9	25	„	Bécs, Berlin

Délután

vonat-szám	óra	percz	vonat neme	hová
6104	12	05	sz. v.	Czegléd, Szolnok
172	12	15	„	Palota-Ujpest
136	12	25	„	Nagy-Maros
[3]146	12	40	„	Nagy-Maros
4106	12	50	„	Dorog
174	1	15	„	Palota-Ujpest
104	1	45	gy. v.	Bécs, Páris
[3]4108	2	05	sz. v.	Pilis-Csaba
126	2	15	„	P.-Nána, Léva
176	2	20	„	Palota-Ujpest
704	2	30	gy. v.	Bukarest
144	2	35	sz. v.	Érsekujvár
4104	2	40	„	Esztergom
720	2	45	„	Czegléd
6002	2	55	„	Lajosmizse
[3]186	3	20	„	Palota-Ujpest
716	4	25	„	Szeged
178	4	30	„	Palota-Ujpest
108	4	45	gy. v.	Bécs
138	4	50	sz. v.	Nagy-Maros
[3]148	5	45	„	Vácz
180	6	00	„	Palota-Ujpest
140	6	20	„	Párkány-Nána
710	7	00	„	Verciorova
4112	7	10	v. v.	Esztergom
6014	7	20	„	Lajosmizse
182	7	40	sz. v.	Palota-Ujpest
[4]128	7	50	„	Nagy-Maros
[3]154	8	20	„	Vácz
218	9	05	tv. szsz.	Zsolna, Berlin
184	9	25	sz. v.	Palota-Ujpest
118	9	35	„	Bécs
706	10	10	gy. v.	Szeged, Verciorova
[3]188	10	20	sz. v.	Palota-Ujpest
152	10	40	„	Vácz
[5]902	11	20	kel. e. v.	Belgrád, Konstantinápoly
[6]702	11	30	keleti ost. e. v.	Bukarest, Konstantinápoly

A vonatok indulása Buda-Császárfürdő kitérőről.

Délelőtt

vonat-szám	óra	percz	vonat neme	hová
4002	6	14	sz. v.	Esztergom

Délután

vonat-szám	óra	percz	vonat neme	hová
4006	12	30	sz. v.	Dorog
[3]4008	1	55	„	Pilis-Csaba
4004	2	29	„	Esztergom
4012	7	05	v. v.	Esztergom

[1] Közlekedik junius 1-től minden csüt.
[2] „ ünnep és vas. május 15-től.
[3] „ ünnep és vas. május 15-től szept. 15-ig
[4] „ junius 1-től
[5] „ minden kedd, csüt. és vas.
[6] „ minden szerd. és szombaton

595/1900 szám.

Pályázati hirdetmény.

A „Rudolfsgnádi ármentesitő és belvizlecsapoló társulat“ szivattyu telepén üresedésben levő

gépészi állásra,

a mely évi 1200 korona fizetéssel, a telepen levő természetbeni lakással s ugyanott 1000 □ öl kiterjedésü kert haszonélvezetével van egybekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

A kinevezendő gépész egyelőre egy évi próbaidőre fogadtatik fel s egyévi sikeres müködés után véglegesittetik s feladata egy 138 lóerejü kettős Kompound gőzgéppel felszerelt szivattyutelepnek gondozása, üzemben tartása s koronkint a belvizlevezető csatornák bejárása.

Csak olyan okleveles gépészek pályázhatnak, a kik:
1. magyar honpolgárok, de a német nyelvben is jártasak,
2. tanult géplakatosok,
3. álló és fekvő gőzgépek kezelését igazoló jó vizsgálati és szolgálati bizonyitványokkal rendelkeznek.

Pályázók a kivánt kellékeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket alulirottnál Perlaszón a társulati irodában legkésőbb a f. év julius hó 5-ig nyujtsák be.

Később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Perlasz, 1900 május hó 27.

Bilecz József igazgató főmérnök.

38398

Ezen 25 év óta fennálló és legelismertebb rendelő intézetet legmelegebben ajánljuk.

Titkos betegségeket

a legelhanyagoltabb és legidültebb **hugycsőfolyást**, a legsulyosabb **hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilis utókövetkezményeit, önfertőztetést, elgyengült férfierőt electro-massage** vagy **psychrophon** által; **nőknél fehér folyást** befecskendezés nélkül; **ideg-** és **hátgerinczbajt**; a legmakacsabb **börbetegségeket** gyógyit gyorsan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY

v. cs. és k. ezredorvos

rendelő intézetében

Budapest, V., Váczi-körut 4. szám, I. emelet.

Bemenet a lépcsőnél. — Rendelés 9—4-ig, estve 7—8 óráig.

Levelekre dijtalanul, titoktartás mellett válaszoltatik; gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — **Hölgyek és férfiak részére külön várótermek. — Dijazás mérsékelt.** 36358

Déli vasut.

1667/T számhoz. 1188

Hirdetmény.

Az idei **fürdőévad** tartama alatt, azaz f. é. május hó 1-től fogva szeptember hó végéig, Budapest déli vasutról, Budapest keleti pályaudvarról, Budapest-Kelenföldről, Székesfehérvárról és Nagy-Kanizsáról rendkivül mersékelt áru I. II. és III. osztályu az egész évadra, azaz f. é. szeptember hó 30-ig érvényes **menettértjegyek** adatnak ki Siófokra, Szántódra, Balatonföldvár m. h.-re, Szárszó m. h.-re, Szemes-re, Lelle m. h.-re, Boglárra, Fonyód-Fürdőtelepre, Máriatelepre, Balaton-Berény m. h.-re és Balaton-Szent-Györgyre, továbbá (Siófokon át) Balaton-füredre, Almádiba, Kenesére és (Boglároz illet. Fonyód fürdőtelepen át) Badacsonyba, Révfülöp-re és vissza. Ezen menettértjegyek alapján **az utipodgyász a fentnevezett vasuti** és gőzhajózási állomásokra és viszont közvetlenül továbbittatik.

Ezenkivül a fürdőévad tartama alatt Budapest déli vasut-Siófok és Balaton-Földvár közti forgalomban **időleges jegyek** is adatnak ki, melyek árai a következők:

a) Budapest d. v.-Siófok között:

1 hóra: I. osztály 104 korona, II. osztály 76 kor. Az egész fürdőévadra: I. osztály 256 korona, II. osztály 188 korona.

b) Budapest d. v.-Balaton-Földvár között:

1 hóra: I. osztály 118 korona, II. osztály 86 korona. Az egész fürdőévadra I. osztály 290 korona, II. osztály 212 kor.

Magyar királyi államvasutak.

77902 FII.

Hirdetmény.

(Az 503. és 504. sz. gyorsvonatoknak Nagyvárad és Kolozsvár között, valamint az 515. és 516. sz. személyvonatoknak Kolozsvár és Székely-Kocsárd között való ujbóli forgalomba helyezése.)

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesités szerint, a Budapest, Keleti p. udvarról délután 1 óra 55 perczkor, ez időszerint csupán Nagyváradig közlekedő 504. sz., valamint Nagyváradról Budapest keleti p. udvarra délután 1 óra 50 perczkor érkező 503. sz. gyorsvonat forgalma f. é. junius hó 1-től kezdve a Nagyvárad-kolozsvári vonalrészre is ismét kiterjesztetik. Az 503. sz. gyorsvonat Kolozsvárról reggel 5 óra 23 perczkor indul és nagyváradra d. e. 8 óra 38 perczkor érkezik, az 504. sz. gyorsvonat Nagyváradról este 6 óra 46 perczkor indul és Kolozsvárra éjjel 10 óra 8 perczkor érkezik.

Ezen vonatoknak Kolozsvár és Nagyvárad között való ujbóli forgalomba helyezése folytán a jelenleg csak Fövis és Székely-Kocsárd között közlekedő 515. és 516 sz. személyvonatok Székely-Kocsárd és Kolozsvár között is fognak közlekedni és pedig az 515. sz. személyvonat Székely-Kocsárdról éjjel 1 óra 58 perczkor fog indulni és Kolozsvárra az 503. sz. gyorsvonathoz csatlakozólag reggel 4 óra 27 perczkor fog érkezni, az 516. sz. személyvonat pedig az 504. sz. gyorsvonathoz csatlakozólag Kolozsvárról éjjel 10 óra 47 perczkor fog indulni és Székely-Kocsárdra éjjel 1 óra 8 perczkor érkezni.

Budapest, 1900 május 19-én.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 1187

LUSER L.-féle tourista tapasz

biztosan és gyorsan ható szer tyukszem, szemölcs, a talp valamint a sarok bőrkeményedései, továbbá mindennemü bőreiszarusodás ellen.

A hatásért jótállás vállaltatik

E tapasz csak egy nagyságban létezik és pedig doboz kor. 1.20. Mindig határozottan LUSER-féle tourista-tapasz kérendő.

Központi szétk. raktár: **SCHWENK L.** gyógyszerész **MEIDLING—BÉCS.**

Csak akkor valódi, ha minden használati utasitás és minden tapasz a mellettes védjegygyel és aláirással el van látva, azért is erre ügyelni kell. **1 doboz ára kor. 1.20. Vidékre kor. 1.60 előzetes beküldése mellett bérmentve.** 38099

Magyarországi főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógysz., Budapest, Király-utcza 12. és Andrássy-ut 29.

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából IV., Papnövelde-utcza 8. szám.